מספר 1804 שנה 35 י"ג ניסן תשל"ב 28.3.1972 המחיר 2.00 ל"י

העולם הזה

מה עומד מאחורי המפולת המדהימה של ישראל באפריקה

סוף שחור באוגנדה

את שירה יש לך. את
לידתו של מורד במזל בתולה
לא?!
סנוב!
הוצאת „כמתח" תל־אביב

מכון ליופי ANNA
מאחל לשורת לקוחותיו
חג שמח
ANNA
קוסמטיקאית
INSTITUTE of BEAUTY
המכון יהיה פתוח בחוה המועד פסח.
יעוץ והדרכה חינם
ע"י הקוסמטיקאית „אנה"
זמנהוף 7, תל־אביב
טלפון: 22 92 45

20,000 ל"י בספרים ללקוחות בנק דיסקונט
לרגל „שבוע הספר העברי" תשל"ב
לקראת חג „שבוע הספר העברי" תשל"ב, אשר ייפתח ב־2 בחודש מאי בחסות סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, מר יגאל אלון, מגיש בנק דיסקונט שי מיוחד במינו לציבור לקוחותיו; כל לקוח של הבנק יהיה זכאי להשתתף בהגרלת תלושי שי לרכישת ספרים בשווקים הציבוריים, אשר יוקמו ברחבי הארץ במשך „שבוע הספר העברי".
ישתתף בהגרלה כל לקוח, אשר ימלא טופס השתתפות, הניתן להשגה בכל אחד מ־131 סניפי בנק דיסקונט. כן יכללו טפסי השתתפות במודעות הפרסום של הבנק, המתייחסות למיבצע „פרס ספר". במסגרת מבצע זה יוענקו 1922 פרסים מ־5 ל"י ועד 500 ל"י, בערך כולל של 20,000 ל"י.
הנהלת בנק דיסקונט החליטה להמשיך במתן תשורה זו, כביטוי להערכת המפעל החינוכי והתרבותי של „שבוע הספר העברי".
כן החליט בנק דיסקונט להעניק, לרגל „שבוע הספר העברי", תשורת ספרים בשווי של 2,500 ל"י, לכל הפחות, לחיילי צה"ל.
מבצע „פרס ספר" של בנק דיסקונט נערך זו השנה השניה ולאור ההצלחה שנחל המבצע בשנתו הראשונה, נראה כי יהפוך למסורת, כחלק בלתי נפרד מ„שבוע הספר העברי".

קריאת יקי.

יקני יודע בקשר אליך. אבל כאשר אני אתיישב, ביום הרביעי השבוע, אל השולחן הערוך, החגיגי — תיפלט ממעמקי גרוני אנחה יהודית מסורתית, ככה מעומק הלב. דהיינו: הצלחנו, ברוך השם. לא הועילו אויבינו, ואפילו לא ידידינו. לא הועילו המניאקים בכבישים ולא המיסים. לא הצרות הגדולות, ולא הקטנות. את כולם סידרנו — והגענו חיים, ואפילו פחות או יותר שלמים, לעוד פסח אחד.

עוד פסח אחד. שוב, אותה הרגשת התחדשות מיסתורית. הרגשת השתחררות, ציפיה לקראת חדש. בקיצור — הרגשת אביב.

החלטנו, השנה, להביא אליך את האביב בצורתו הפורחת ביותר. ומה פורח יותר, מאשר שני הדברים הפרחוניים ביותר בעולם — פרחים ונערות צעירות? פרחים ופרחות, כפי שהתבטא עמית הסר נימוס.

כאשר מדובר בפרחים וחתיכות — מי לנו מומחה גדול יותר — לשני־הם — מאשר ירח־פרח, הלא הוא ירח פרלמן, הנחשב לאיש הפרחים מס. 1 בארץ?

הבעייה שזרקנו בחיקו, לפני למעלה מחודשיים, היתה פשוטה: „קח לך איזו צעירה שאתה רוצה, משארם ועד מטולה, רק בתנאי שתהיה ישראלית. איזה פרח שאתה רוצה — באותו תנאי. והוצא מהם אביב כזה, שהריח יידוף למרחקים."

„אהה," נהם הפירחחן, ועיניו המקצועיות נוצצו. „אבל כמובן."

החודשיים הבאים הפכו לגיהינום פירחוני במערכת. חוליית הפרחים שהוצמדה לירח־פרח איננה זוכרת בעצמה כמה חתיכות פסל איש־הפרחים. יפהפיות מכל סוג ומין. פרחים מלבלבים אחת אחת, שבעיני הבשר־ודם של חברי החולייה ניראו כחסרות כל־דופי. לא רק לאביב, אלא גם לכל שאר העונות.

אך לא כך, אבוי, הן נראו בעיניו הפירחוניות של המיקצוען. מתוך קרוב לארבעים בנות, בחר לבסוף בשש. „באלה," הסביר, „אפשר למצוא את כל האביבים של ישראל."

לפי איזה קריטריון? „החוכמה היא," הסביר אלוף הפרחוניות, „לקלוט את הרושם הראשון, הקובע, שהן משליכות עליך. בחורה זה כמו פרח.

פרחן פרלמן ופירחונית דונסקי

כל פרח — יש לו אווירה אחרת, משמעות אחרת. כך גם בחורה. לפרחי אביב, צריך להתאים בחורות אביב."

בנקודה אחרונה זו, אגב, כפי שהסביר הפירחחן שלנו, נמוגו גבולות ימי העבר. כיום, חיסלה הטכנולוגיה המודרנית את המושגים הקלאסיים של פרחים מסויימים לעונות מסויימות. „אולי נשארו עוד חתיכות מיו־חדות לכל עונה," הסביר. „אבל פרחים — כמעט שלא כבר. החממות ושיטות הייצור המודרניות של היום מסוגלות לספק ורדים בחורף, חרציות בקיץ — כל מה שהקונה רק מבקש."

ומה שהקונה מבקש — ירח מספק. מאז נכנס למשפחה פרחונית. התחיל את עסקי הפרחים אבי אשתו, מנחם כץ, שב־1926 פתח חנות פרחים בשם פרחי כץ ברחוב הנביאים בתל־אביב. הוא פתח את החנות עם שותף — ד"ר הנס פרידנטל, כיום מנהל בית־החולים דונולו.

„בימים ההם היו האנשים רציניים," מסביר ירח. „היום, כל אחד יכול ליהפך פתאום למוכר פרחים. כשאבי אשתי פתח חנות — הוא היה מוסמך לזה: הוא הביא איתו מחו"ל תואר של אדריכל נוי."

✶ גינות לערבים, חלב ליהודים

מ התואר, כמובן, לא היתה פרנסה. גם לא מחנות הפרחים. כדי להת־קיים, הלכו הדוקטור והאדריכל לטפח גינות אצל עשירי יפו, ובצד גידלו כמה פרות, למכור חלב ליהודים.

עם השנים, פרחו עסקי הפרחים. הדוקטור הלך לטפל בחולים, וכץ הזקן העביר את העסק לבנו, חגי, ולירח, שנשא לאשה את בתו, שרי.

ירח בא, הריח — ונכבש לנצח על־ידי עולם הפרחים. „זה עולם כזה מקסים," הוא אומר. „ושזירתם וסדירתם — אמנות שלמה, בדיוק כמו כל אמנות אחרת."

תוכל לראות אמנותו במוסף האביב ה־ פירחוני, המתחיל בעמוד 17.

יקי יקיע

הגליון הבא של העולם הזה:
יופיע במועד מוקדם, לרגל חג הפסח. גליון זה יוקדם ב־24 שעות. הוא יופיע ברחובות תל־אביב ביום ב' בערב, ובכל הקיוסקים בארץ ביום ג' בבוקר.

מתוק מתוק

רוצים לדעת למה הילדים כל־כך מתוקים ושופעים בריאות ?

הם מקבלים הרבה חלבונים, שומנים וסוכר.

כל אלה נמצאים בשוקולד בצורה מרוכזת.

אפשר לראות כמה השוקולד טעים לחיכם וכמה הם נהנים לאכול אותו.

שוקולַטובשבילם

חובש במסגרת המבצע להחדרת תודעת השוקולד

תשקיף

חקירה סודית במועצה לשיווק פרי הדר

חקירה סודית נערכת במועצה לשיווק פרי הדר במטרה לגלות לאן נעלמו 150 אלף תיבות פרי הדר, שהיו מיועדות ל־חו"ל.

עד כה לא העלתה החקירה את מקום הימצאן של התיבות.

תבוטל הוצאת מדריך תיירות לאוגנדה

ההצטננות ביחסי אוגנדה ישראל תיגרום כין היתר לביטול התוכנית להוציא מדריך תיירות לאוגנדה

את המדריך תיכננה החברה הישראלית להוצאת מדריכים בזק, והוא נועד להגדיל את תנועת התיירות לאוגנדה.

מסיבת־עיתונאים מוזרה בשגרירות רומניה

מסיבת עיתונאים מוזרה נערכה בשגרירות רומ־ניה בישראל.

קומץ העיתונאים שהוזמנו למסיבה הופ־תע לשמוע מהשגריר הרומני כי בעצם אין לו מה להודיע, והזמינם ליטול מהכיבוד שעל גבי השולחנות.

למחרת דיווחו העיתונאים על קיומה של המסיבה ומנו את משתתפיה. מאוחר יותר התברר שלשגריר היה חשוב עצם עריכת המסיבה, יותר מאשר תוכנה.

אונטרמן לא יציג את מועמדותו

למרות כל השמועות, לא יציג הרב איסר יהודה אונטרמן את מועמדותו לכהונת רב־ראשי אשכנזי.

מגוי וגמור עם צמרת המפד"ל והמערך להרכיב את הגוף הבוחר לכהונת הרב הראשי ומועצת הרב־נות, בצורה כזו שתבטיח רוב מוחלט לרב הראשי של תל־אביב שלמה גורן.

יחד עם זאת עשויות ליפול הפתעות בכל הקשור בבחירת הרב הראשי הספרדי, כי־מיקרה שהרב הראשי של תל־אביב, עובי־דיה יוסף, יציג את מועמדותו למישרת הרב הראשי הספרדי.

לעובדיה יוסף יש קהל חסידים גדול בקרב עסקני מפא"י הספרדים.

ניסו לפוצץ את מסעו של השר בורג

למרות הנסיון לתאר את מסעו של שר־הפנים ד"ר יוסף בורג לארצות־הברית כי־מסע שיגיון, התברר שהביקור לווה באיומים.

באחת מהופעותיו של השר הדתי, התקבל איום על פצצה, והאולם נסרק ונשמר על־ידי שוטרים חמושים.

גם בנסיעתו הקודמת של בורג לחו"ל התקבלו איומים על פצצות.

בנסיעותיו האחרונות של בורג לחו"ל הוא נוהג לשמור בסוד על מקום מגוריו, כדי למנוע הטרדות של קנאים דתיים.

מפיקי הסרטים נגד מועצת הסרט הישראלי

תקדים בעל חשיבות עצומה קבעה לאח־רונה המועצה לעידוד הסרט הישראלי, אחרי שסירבה להכיר, לצורך החזר מס, בסרט „הטרמפיסט" ככסרט ישראלי, למרות שהופק בישראל על־ידי מפיקים ישראלים ובהשתתפות שחקנים ישראליים.

זוהי הפעם הראשונה בתריסר שנות קיומו של החוק לעידוד הסרט הישראלי, שהמועצה מסרבת להכיר בסרט ישראלי כבסרט ישראלי, מטעמים אמנו־תיים. החוק לעידוד הסרט הישראלי מכיל סעיף המאפשר למועצה לפסוק כך, אך סעיף זה לא הופעל מעולם.

מפיקי הסרטים בישראל עומדים לצאת בהתקפה חריפה נגד הפסילה, בטענה שהמועצה נטלה לעצמה בכך תפקיד של קומיסאר אמנותי, העלול לפגוע בכל עתידה של תעשיית הסרטים בישראל.

עסק חדש לקצינים משוחררים: סרטי מלחמה

אחרי גל האלבומים על צה"ל, חיל־האוויר, מלחמת ההתשה ונושאים דומים, מגיע עתה תורו של עסק מלחמתי חדש: סרטי המלחמה.

בישראל מפתוכבות עתה תוכניות־הפקה של שלושה סרטי מלחמה יקרים שמפיקיהם רוצים בעזרה צבאית הכרוכה בתקציבי־מיליונים: „ג'נסים־48" של אוטו פרמינג'ר, „הו ירושלים" של קלוד ברי וקוסטאס קרא־באם ו„זנק" של יוז בנסון מדום־אנג'לס.

לכל שלושת התוכניות אין כל סיכוי להתממש, אלא אם כן יושיט להן צה"ל את עזרתו חינם. כדי להצליח במשימה זו, מחפשים כל שלושת המפיקים, שותפים לרווחים — ללא כל השקעה כמובן — מבין אלופים ואלופי־משנה משוחררים בעלי קשרים מתאי־מים. מפיק זנק, העוסק בסיפורו של חיל־האוויר, מנפנף במכתבי התחייבות לעזרה של אלוף (מיל.) עזר וייצמן ומפקד חיל־האויר האלוף מרדכי הוד.

לכל שלוש התוכניות אין כל סיכוי להת־בצע, היות ואין להניח כי ועדת־הכספים של הכנסת תאשר הקצבות של מיליונים להפקות סרטים, בשעה שהוויכוח על קיצוץ בתקציב הביטחון עדיין בעיצומו.

ניכסון דוחה הוראות ישראליות לקראת מוסקבה

אנשי הבית הלבן מסרו לפירסום, אם כי לא בשמם, ידיעות על רוגזו של הנשיא ניכסון נוכח דרישת ישראל שיבטיח לה מראש שלא ידון בענייני המזרח התיכון בביקורו במוסקבה.

הלחץ הישראלי, שמקורו בפחד מפני הסדר אמריקאי סובייטי שיושג במוסקבה, ברוח תוכ־נית רוג'רס, העיב על היחסים הידידותיים שנוצרו מאז סיפק ניכסון את כל הדרישות של ממשלת ישראל בשטח הרכש והכסף.

המיעוט במפ"ם מתארגן לוועידה

המיעוט במפ"ם, שכוחו בהצבעה האח־רונה בעת ההכרעה על ההצטרפות למערך בשנת 1969 הגיע ל־35 אחוזים, החליט להת־ארגן לקראת ועידת ה־מפלגה שתתקיים בנו־במבר השנה.

לאחרונה החלו פעילי ה־מיעוט בהכנת ראשי פרקים לקראת הוועידה ובפעולות ארגוניות. בעיתונות המפ־לגה התרבו התקפות הימין על המיעוט ובעיקר על „פעילותם נגד המפלגה ב־אמצעות „התנועה לשלום וביטחון".

המיעוט מרגיש בחיזוק כוחו, גם בגלל הזדקנותה של „ההנהגה ההיסטורית" של יעקב חזן ומאיר יערי, מבלי שמנהיגים ימניים צעי־רים יותר יתפסו את מקו־מם המכריע בתנועה.

ראשי המיעוט, דב בר־גיר, שרגא וויסקופף, לטיף דורי, נחום שור, אריה יערי, אריה יפה ושמחה פלפן, מקיימים התייעצויות ומופיעים במשו־תף במזכירות המפלגה וב־מוסדותיה האחרים.

דריא

חד־גדיא

מבנק דיסקונט-בידידות

"מבצע פרס-ספר"

במסגרת חג "שבוע הספר העברי" תשל"ב

בסימן הסיסמה „ספרים בבית — תרבות בבית" ייפתח ב־2 במאי שבוע הספר העברי תשל"ב בחסות סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, מר יגאל אלון, ויוקמו במקומות מרכזיים בערים ובישובים בארץ שווקים ציבוריים למכירת ספרים עבריים בהנחות ניכרות.

כאות ידידות והוקרה ללקוחותיו, וכביטוי להערכת המפעל החינוכי והתרבותי, מכריז בנק דיסקונט גם השנה על מבצע „פרס — ספר" בו מוזמנים להשתתף כל לקוחות הבנק.

כל לקוח של בנק דיסקונט בעל חשבון מכל סוג שהוא בבנק, מוזמן למלא את טופס ההשתתפות במבצע „פרס — ספר" המודפס במודעה זו, ולמוסרו באחד מסניפי הבנק או לשלחו באמצעות הדואר לפי הכתובת: בנק דיסקונט לישראל, ת"א עבור מבצע „פרס — ספר". טפסי השתתפות ניתן להשיג גם בכל סניפי הבנק.

על טפסי ההשתתפות במבצע „פרס־ספר" להגיע לבנק דיסקונט לא יאוחר מיום 14 באפריל 1972.

בין כל המשתתפים במבצע יועלו בגורל 1922 פרסים בצורת תלושים לרכישת ספרים בסכומים מ־5 ל"י ועד 500 ל"י. התלושים לרכישת הספרים יישלחו על־ידי הבנק לזוכים. תלושי רכישת הספרים יפים לרכישת ספרים ב„שבוע הספר העברי" תשל"ב בלבד.

שווי תלושי הרכישה אשר לא ייפדו בתקופת „שבוע הספר העברי" תשל"ב, ישמש כהשלמה לתרומה בספרים שיתרום הבנק לחיילי צה"ל, לפי בחירתם.

רוכש ספרים תמורת תלוש־רכישה חייב להשתמש בו בשלמותו לתשלום הספרים שירכוש, ולא יהיה זכאי לקבל עודף או כל סכום כסף אחר במזומן כנגד תלושי הרכישה.

רשימת הפרסים:

2	פרסים גדולים	בסך 500	ל"י כ"א
5	פרסים	בסך 250	ל"י כ"א
15	פרסים	בסך 100	ל"י כ"א
50	פרסים	בסך 50	ל"י כ"א
100	פרסים	בסך 25	ל"י כ"א
500	פרסים	בסך 10	ל"י כ"א
1250	פרסים	בסך 5	ל"י כ"א

ס"ה 1922 פרסים בסך כולל של 20,000 ל"י

לתשומת לב המשתתפים:

1) אם למשתתף במבצע חשבונות שונים בבנק דיסקונט, יש לציין על גבי טופס ההשתתפות אחד מהחשבונות בלבד, אשר בו מחזיק בעל החשבון יתרה כלשהי.

2) משתתף השולח יותר מטופס השתתפות אחד, תיפסל זכותו להשתתף בהגרלת הפרסים.

3) תוצאות הגרלת הפרסים תהיינה סופיות ולא תינתנה לערעור.

4) עובדי בנק דיסקונט, עובדי פרסום „דחף" ובני משפחותיהם אינם רשאים ליטול חלק במבצע.

בנק דיסקונט
לישראל בע"מ

שנת 1972
הוכרזה
ע"י אונסק"ו
שנת הספר
הבינלאומית

טופס השתתפות במבצע „פרס־ספר" של בנק דיסקונט
במסגרת חג שבוע הספר העברי תשל"ב

שם: _____ (שם פרטי) _____ (שם משפחה)

הכתובת: _____ (רחוב) _____ (מספר) _____ (שכונה) _____ (עיר)

הסניף בו מתנהל החשבון: _____

מספר החשבון: _____

השלם את הסיסמה: „בנק דיסקונט כל אחד יגיד
— הוא לא רק בנק הוא גם....."

כל משתתף במבצע רשאי לשלוח טופס השתתפות אחד בלבד.

שלום ובטחון - כן!
סיפוח ונישול - לא!

אנו קוראים לכל בעלי־מצפון, הדואג לשלום עמו, לבוא עם משפחתו, למחות ולהתנגד לפעולות הנישול, הגידור והתיישבות ברצועת־עזה ובפיתחת רפיח.

השתתף ב:

מסע אל התייל

בשבת, כ' דחול־המועד פסח (1.4.72) תתקיים עצרת מחאה סמוך לקו הירוק, מול השטחים מהם גורשו הכדווים. העצרת תתקיים ליד כרם־שלום (הנקודה הישנה).

ד"ר שמואל אמיר — תל־אביב
יוסי אמיתי — קיבוץ גבולות
משה אפשטיין — קיבוץ גבולות
דן בן־אמוץ — תל־אביב
אריק ברונשטיין — קיבוץ מגן
פרופ' גדעון גילת — הטכניון, חיפה
צבי דויטש — ירושלים
ד"ר חנוך וייל — הטכניון, חיפה
אמנון ורנר — קיבוץ כרמיה
עו"ד אמנון זכרוני — תל־אביב
נתן ילין־מור — תל־אביב
בנימין כהן — אוניברסיטת תל־אביב
ניבה לניר — קיבוץ עין־החורש
ד"ר ישראל לף — האוניברסיטה העברית, ירושלים
ד"ר גבריאל מוקד — תל־אביב
אלכס מסיס — תל־אביב
עו"ד שמואל סגל — רמת־גן
גדעון ספירו — חיפה
ד"ר דניאל עמית — האוניברסיטה העברית, ירושלים
פרופ' שאול פוגל — האוניברסיטה העברית, ירושלים
אל"מ (מיל.) מאיר פעיל — אוניברסיטת תל־אביב
אליעזר פיילר — קיבוץ יד חנה
ויקטור ציגלמן — חולון
פרץ קידרון — קיבוץ זיקים
עמוס קינן — תל־אביב
ד"ר נעמי קיס — האוניברסיטה העברית, ירושלים
ד"ר מרדכי שכטר — הטכניון, חיפה
ד"ר תיאודור שנין — אוניברסיטת חיפה

נקודות יציאה ומיפגש: תל־אביב וחיפה — „הכימה", 9.00 בבוקר, ירושלים — „כניני האומה", 9.00 בבוקר, צומת נירעם — 10.15 בבוקר, צומת מגן — 11.00, נקודת ריכוז לנסיעה אל העצרת.

בעלי רכב פרטי מתבקשים להגיע לנקודות־היציאה. כן תהיה הסעה מאורגנת. תרומות לכיסוי ההוצאות: בעצרת ובת.ד. 4216.

תנועת העולם הזה — כוח חדש

חברי התנועה ואוהדיה
נקראים להשתתף ב„מסע אל התייל"

מסע ההתנגדות לנישול ולסיפוח

בעלי המכוניות הפרטיות מתבקשים להזמין את חבריהם וידידיהם למסע, לקחת את משפחותיהם ולצאת לדרך.

חברי המכוניות יתקשרו עם בעלי־רכב. הסעת מרוכזת: תל־אביב, בית „הכימה", ירושלים, כניני האומה, 9 בבוקר. פרטים נוספים במודעות המסע.

תנועת העולם הזה
כוח חדש
— הסיעה בהסתדרות —

חברי התנועה ואוהדיה הרוצים לעזור בפעולת הסיעה בהסתדרות — חברי ההסתדרות, הרוצים בעזרת הסיעה בענייניהם:

יכנו ת.ד. 136 (הסתדרות)
תל־אביב

חטיבת הסטודנטים
של
העולם הזה — כוח חדש
אוניברסיטת תל־אביב

סטודנטים מכל הפקולטות וכל השנים, הרוצים בפעילות במיסגרת החטיבה (פעילות אקטיבית פסיבית — מה שאפשר) — יכתבו (לקבלת הזמנות וחומר): **ת.ד. 136 (סטודנטים) תל־אביב**

הפגישה הקרובה של החטיבה: **יום א' 23.4.72 בשעה 19.30 בנין רקנטי, חדר 203**

מכתבים

■ לפני המלחמה ואחרי המלחמה

ישבתי ביציע הכנסת ושמעתי את דבריו של ח"כ אורי אבנרי.

כאחד מני־רבים הגר במשק ניר־עוז, הרגשתי שאבנרי נלחם את מלחמתנו.

עד מלחמת־ששת־הימים, עבדנו כבני־אדם, דיברנו עם שכנינו מעבר לקו הירוק והחלפנו איתם סיגריות. מדי פעם ניגנבו אצלנו כמה צינורות.

כמה חודשים אחרי המלחמה, הפכו חיינו לגיהנום. שני חברי משק מתו ממיקוש ואנו יוצאים לשדה כשבליבנו פחד מ־המוות.

גדי אבן־מור, ניר־עוז

■ לחם, עבודה

יש לי מספר הערות ביחס לכתבה לא נאכל חרא — ונגיד שזה דבש ! אין ספק שקל להבין את הפנתרים, הזוגות הצעירים וכל שאר המתלוננים על חוסר דיור מתאים ואפלייה לטובת העולים החדשים. אולם בכל מיקרה בו שוטחים אלה את טענותיהם, הם יוצרים את הרושם כאילו אין עבודה. על כך אני טוען, כי לפחות בירושלים — להד"ם.

בקיץ שעבר, עת החלו הפנתרים לחלק כרוזים המתחילים ב„די בזה שאין עבודה..." ניגשתי אל מחלק הכרוזים, נתתי לו כרטיס ביקור שלי וביקשתי שיפנה אלי חמישה מחבריו לקבלת עבודה. איש לא הופיע.

התעשייה בירושלים משוועת לידיים עובדות. אם חלק מאותם שבעת מחזירי פנקסי המילואים (למרות יחסי השלילי לאקט כשלעצמו) מעוניין בעבודה, לימוד מיקצוע והתקדמות בו, אני מוכן לקבלו לעבודה מבלי לבדוק בציציות העבר הפלילי.

מרדכי בן־ארי, מנכ"ל „פאברי פרי (חרשי ברזל)", ת. ד. 7406, ירושלים

■ כנות־חיל כצה"ל

אזרחים: בנותיכם לא תתקלקלנה בצבא. הן גם לא מבזבזות את זמנן. כאן הן רוכשות מיקצוע וביטחון עצמי, ויש להן הזדמנות לתור קצת את הארץ. להתקלקל הן יכולות גם בצאתן לחמש דקות לשכנה.

אהובים: חברותיכן אוהבות אותכם גם כאן. על החיילים שבמחנה הן רק עושות תרגילי רושם.

דתיים: בנותיכן תהפוכנה כאן לבנות חיל.

ולכל אלה עם הדיעות הגלותיות המסולפות: תסלחו לי, אבל אתם סתם מעצבנים.

יפה, חיילת, באר־שבע

■ לא „הכל שטויות"

„העולם הזה" 1801, „מחנכים אותנו כמו עדר", על העצומה של תלמידי תיכון ירושלמים התובעים ממשרד־החינוך לשנות את תוכנית הלימודים.

בכתבה הובאו ציטטות משיחתי עם כתבתכם. הציטטים בגוף הכתבה רובם מדוייקים מלבד הכותרת מתחת לתמונתי הפותחת במלים „הכל שטויות". לא אמרתי זאת ואיני סבור כך.

במכתבי לתלמידי התיכון בירושלים מ־20 בפברואר 1972 כתבתי כי „אנו שמחים על העירנות שאתם מגלים לגבי לימודיכם ועל שאיפתכם לשיפורם ולדרישה פורה עם מוריכם." אני סבור שהמחנכים צריכים להאזין לתלמידים ולהבין את צרכיהם ולשתפם ככל האפשר בתהליך החינוך.

ד"ר בן דוד, ירושלים

אנאטומיה של חבוסה

ה התפתקה הקוזמופוליטית הגדולה הראשונה של ישראל באפריקה הגיעה השבוע לסיומה.

התוצאה: נוק־אאוט לישראל.

מכיוון שגיבור הפרשה הוא מתאגרף, מי שהיה אחד מאלופי אפריקה בבוקס, היה זה סיום מתאים.

גן־עדן השחור

ת וכנית־אוגנדה של ישראל היתה שונה מאוד מתוכנית־אוגנדה המקורית של תיאודור הרצל, שגם היא הוראלתה השבוע מקברה על־ידי אידי אמין.

בהתחלה, לא היתה שונה מכל תוכניות ישראל באפריקה. כשקמו המדינות האפריקאיות החדשות, היו זקוקות לכל — לכסף, ליידע, למומחים. הן לקחו מכל הבא ליד.

מישרד־החוץ הישראלי ידע לנצל מצב זה בכישרון רב. בהנהגת שרת־החוץ גולדה מאיר, ולאחר מכן שר־החוץ אבא אבן, חדרה לכל נקיק אפשרי. היא סיפקה כסף, מומחים, ידע, כבוד. ביקורים ממלכתיים הדדיים, עזרה בינלאומית.

ובעיקר: ייצוא־החוקרה שלישראל, מומחים ומדריכים צבאיים.

אולם כמו גן־עדן התנ"כי, הגיע גם שלב תמים זה לסיומו ברוב הארצות. המדינות החדשות טעמו מעץ־הדעת, וראו שהעולם אינו פשוט כל־כך. ככל שעמדו על דעתן, התבססו במוסדות הבינלאומיים, הקימו מערכות־יחסים בינלאומיים, ראו כי ישראל אינה מעצמה גדולה כל־כך.

בכמה מקומות התאימה ישראל את עצמה למצב חדש זה. היא השלימה עם העובדה שבאפריקה ישנם גם ערבים, ושהמדינות החדשות צריכות לקשור קשרים עימם. היא השלימה גם עם הצבעות אנטי־ישראליות במוסדות אפריקאיים. כל עוד לא עברו מדינות אפריקה באורח חד־צדדי למחנה הערבי, אלא שמרו על איזון בינלאומי, היה זה כדאי לישראל.

אך באוגנדה זה הסתפקה בכך ישראל, וכך התחיל האסון.

תוכנית אוגנדה

ב אוגנדה שלט אפריקאי מן הסוג הטוב ביותר, ד"ר אפולו מילטון אובוטה, שלא נשא רק את שמו של אחד המשוררים הדגולים, אלא גם היה איש־תרבות בזכות עצמו.

אובוטה עבר את השלב הראשון הטיפוסי. הוא קרא את הישראלים לארצו, הזמין משלחות צבאיות, קיים יחסים טובים עם ישראל.

עד שהידידות הגיעה כדי ממכירת קאמאציה וכדי ישראל התקרבה במיקצת. אך המישיחת הצבאית המשיכה לפעול, וגם שאר היחסים שוגשגו.

האיש שעליו הוטל, מטעם צבא אוגנדה, לקיים את היחסים הצבאיים עם המומחים הישראליים היה קצין מגושם, בעל אף פחוס כשל מתאגרף, איש בשם אידי אמין.

יחסיו עם הישראלים הלכו והתחדקו. הוא התקשה להתבטא באנגלית. אבל זה היה קשה להבין מה הוא ריצה. היא רצה בשיטתן, וכבר הדברים הטובים הקשורים באפריקה בשיטתן.

מה קרה?

בשעת אחד מביקוריו הרבים בחו"ל, כמנהיג־צמרת אפריקאי, נדהם מילטון אובוטה לשמוע כי בארצו פרצה הפיכה צבאית, וכי הוא הודח.

במקומו נטל את השילטון של אוגנדה רמטכ"ל צבאו, הגנרל אידי אמין.

אובוטה לא השלים עם המעשה בשקט. הוא מיהר חזרה לטנזניה השכנה אשר מנהיגה, יוליוס ניירירה, מגלה זה מכבר

ירח הדבש: אבן, אמין ודיין מצדיעים לחי"לי צה"ל בלוד

יחס עויין למדי לישראל. מדאר־אל־סלאם, בירת טנזניה, שיגר אובוטה לעולם סידרה של האשמות כבדות ביותר נגד ישראל.

אמין, כך טען אובוטה הגוזם, אינו אלא כובן ישראלי. ההפיכה שהוכננה ובוצעה עי"ידי וישראלים. המעשה השתלטה ישראל על אוגנדה.

למי האמין אמין?

משלת ישראל הכחישה, כמובן, את כל ההאשמות. היא יכלה להתעלם מהן, כי באוגנדה היו עתה כל הקלפים הטובים בידיה.

הקצין־המתאגרף התנהג כאיש האשמותיו של אובוטה היו נכזי־נות. הוא קורב את הישראלים, מסר להם עמדות חשובות. בבואו לישראל קובל כמתנה מטוס פר־טי, וכמטוס זה נהג טיים ישראלי.

(בקאמפאלה סיפרו כי אמין חושש להפ־קיד את עצמו בידי טייס מקומי, לא רק בשל חוסר־האימון בכושרו, אלא גם מתוך חשש שמא הלה יחטוף אותו בבוא ההפי־כה הבאה.)

במטוסו הישראלי ביקר אמין ב"הזית" — הגבול שבין אוגנדה וטנזניה, שבה התי־לקחו במשך זמן־מה קרבות, בעיקבות הא־שמותיו של אובוטה.

באפריקה נאמר שזוהי החזית הראשונה בין שני הצבאית המו־נים ביותר בעולם: הצבא הסיני וצה"ל. כי הסינים הדריכו את צבא טנזניה, והישראלים את צבא אוגנדה.

זה היה ירח־הדבש. ישראל השקיעה מיליונים בארץ האפריקאית, חיילים הרגי־שו שם בבית. היחסים עם השליט היו מצו־יינים.

ולפתע זה נפסק.

מדוע?

הסיבוב האחרון

ע כך יש גירסות שונות.

גירסה הפשוטה ביותר היא זו האומרת שאידי אמין גילה תג־לית חדשה: שיש בעולם מדינות עשירות יותר מישראל. למשל: לוב שופעת־הנפט.

ואכן, אמין ביקר אצל מועמר קדאפי, אלוף־המישנה הלובי הצעיר, וחתם עימו על הצהרה אנטי־ישראלית חריפה. קל היה לנחש שקדאפי העשיר פשוט הציע לו סכומי־כסף העולים בהרבה על כל מה שישראל יכלה לתת.

היה בכך הגיון. שהרי אם התי־קשר אמין עם ישראל בגלל הכסף והעזרה שיכלה ההושיט, חזקה עליו שיקבל ככך פעם את ההצעה חגבוהה ביותר.

זוהי הסכנה הכרוכה בעצם ההתקשרות עם טיפוס מסוג זה. אין גבול לשאיפות.

הגירסה השניה היא זו המופצת עתה על־ידי אמין עצמו, בכל אמצעי־התקשורת.

המעשה ממשיך אמין במקום שהפסיק אובוטה. לדברי אובוטה, חולה ישראל הפיכה צבאית ו־השליטה את אמין. עכשיו טוען אמין שישראל התכוונה לחולל הפי־כה צבאית נוספת, והחשליט מישהו אחר.

קשה לדעת עם אמין מאמין בכך או לא. על כל פנים, הוא התנהג כאילו הוא מא־מין. הוא שלח את המדריכים הצבאיים הביתה, אסר ישראלים ששוטטו ביערות, הפסיק את קשרי האלחוט הצבאיים בין אוגנדה וישראל, הקטין את צוות השגי־ריות הישראלית.

כך או כך — היחסים הגיעו לי־משבר, שרק צעד אחד מפריד בינו ובין ניתוק גמור של היחסים.

שכר הלימוד

ט מונים כפרשה זו לקחים, שמן ה־ראוי ללמדם היטב.

האם היה כדאי לישראל לפנות עורף לאובוטה התרכותי והמאוזן, ולתת יד להרפתקן חסר־מעצורים?

מעמדה של ישראל בימי אובוטה לא היה מזהיר, אך הוא היה שקול ורציני. שפע הברכות שבאו עם עלייתו של אמין לשילטון היו מבריקות, אך קצרות־מועד.

מדינות גדולות יותר מישראל למדו כי מסוכן מאד להתעסק עם הרפתקנים. יש־ראל יכולה ללמוד זאת עכשיו.

שכר־הלימוד: כ־50 מיליון ל"י יפחות, תביסה מדינית מוחצת, אובדן יוקרה בכך ריחבי הייבשת.

צוחק הצוחק אחרון: שני גנרלים במסיבה

מדד הבוקסר

במדינה

העם

הכלב של

יגאל אלון

במדינה שקיים בה מחסור משווע ב־חוש־הומור, יכולה פרשה משעשעת קט־נה להמם את לבו של האזרח הנרדף על־ידי התרצות־מסים, צווי־מילואים, הו־דעות על ניכויי־משכורת ודו"חות־תנועה.

פרשה כזאת סופקה על־ידי כלבו של סגן ראש־הממשלה.

כלב נוכח איננו נושך. מעשיו של הכלב רס־המעלה הונצחו לפני שנה ב־מיכתב ששלח אזרח ירושלמי מרוגז, ב־שיא הרצינות, לאומבודסמן של עיריית ירושלים.

המיכתב, שפורסם השבוע על־ידי ה־עיתונאי נתן דונביץ בהארץ, התלונן מרה:

„שלשום בשעה 5.30 בבוקר עברנו קבו־צת אזרחים ליד בתי מחסה כשלפתע הת־נפל עלינו כלב גדול שלא היה קשור — וכפי שנאמר לנו הוא כלבו של השר י. אלון — בנביחות רמות, וכמו כן הסתער על אחד מאתנו, ואף שלא נשך, כמובן די היו בזה להפחידנו ולהטרידנו.

„המשכנו קצת והמתנו, כשעברנו לאחר מכן אנשים נוספים וגם עליהם פצח ב־נביחות קולניות, וכנראה שגם זה לא היו הסוף. לאחר מכן שמענו מאחד מ־ידידי שגם עליו פצח הכלב בנביחות.

„אני סמוך ובטוח בכך שדבר זה דורש טיפול מהיר בהיות שדרך זו היא כיום הדרך היחידה לכותל המערבי, לאחר ש־הדרך הרגילה משער יפו ושער שכם סגו־רה וכולם נאלצים ללכת סחור סחור, ואין זה בבחינת הצונע על עבר, אלא גם דרישה לעתיד כדי שיופסקו תעלוליו של הכלב בעוברים ושבים המרובים, ב־שעות שבהן הוא חופשי לנפשו.

„ואי לכן הריני מצפה להתערבותו ה־מיידית".

נציב התלונות של העירייה, שלמה קדר, הוא, טיפוס פחות נוקשה ולכן השיב:

„יכולתי להשיב לך חד וחלק שאין זה מענייני, מאחר שתחום פעולתי הוא ב־חקירת מקרים, בהם נפגעו זכויותיו של אזרח בשל מעשיה או מחדליה של ה־עיריה על כל מוסדותיה ואין המקרה שלפנינו מהסוג הזה.

„אך מי יכול לאטום אוזניו בפני זעקתו של יהודי ירא־שמיים המכתת רגליו ב־שחרין כדי לעבוד את קונו ליד שריד בית מקדשנו ומוצא עצמו נמנע חו"ח מלעשות כן בשל פחדו בפני נביחות.

„אי לזאת, מצאתי את האיש שהפקיד אותו, השר אלון, בביתו ועל כל אשר יש"לו והסברתי את תשומת לבו לפורענות זאת. הוגד לי, כי בעצם הימים האלה עומדים לשלוח את הכלב אל מאלף ש־יאמן אותו להבחין במי לנבוח ולמי לה־ניח לעבור בדרכו באין מפריע. ועד אז ידאג האיש לקשור את הכלב כיאות.

„בזאת, מקווה אני, סולקה מכשלה זו".

איפיה חמור. מהי דעתו של הכלב עצמו?

כשיצאה חוליית העולם הזה השבוע לראיין את החייה שעמדה במרכז הסערה, ולגבות ממנה עדות מוסמכת, היא לא נמצאה בבית. עיקבותיה נעלמו.

יתכן שסגן ראש־הממשלה חשש שה־וויכוח על כלבו יסית את הדעת מן ה־וויכוח על הוכנית־אלון.

מפלגות

סמי וסוסו

והכיפה הסרוגה

חברי־הכנסת של המפד"ל קוראים להם, מאחורי גבם, בשם „סמי וסוסו", על שם האיש והבובה המדברת בטלוויזיה הער־בית.

אולם זילזול מופגן זה נגד שני חב־ריהם אינו במקומו. בחודשים האחרונים השפיעו חברי־הכנסת זבולון המר וד"ר יהודה בן־מאיר לא מעט על מעשי הממש־ומכיון שהכוח העומד מאחוריהם הוא כימעט אפסי, זהו הישג נכבד.

„העולם הזה הדתי". זבולון המר נכנס לכנסת כחבר סיעת המפד"ל, שנב־חרה בבחירות האחרונות.

אם ציפה ממנו מישהו לגדולות, אוכזב.

(המשך בעמוד 10)

סיקורת

הטלוויזיה הצרפתית הקדישה את מיש־דרה האחרון בסידרת **תיקיית הקולנוע** (לאותם שאינם יודעים, זהו האורינגל או־תו מחקה **השעה השלישית**) לחיים האינטי־מיים של נפוליאון בונאפרטה. במיסגרת זו, הציגו את הסרט **ונוס המלכותית**, ש־הוא מין דייסה פושרת שבמרכזה ניצבת אחותו של הקיסר, ששימשה בזמנו דוג־מנית לפסל הנפלא של קאנובה, הנושא את שמו של הסרט.

כל זה, כדי שאפשר יהיה להתווכח על נושא כאוב: האם התעלס בונאפרטה עם אחיותיו או לאו?

הדיעות היו מגוונות, אבל בסופו של דבר, צימס אחד המשתתפים סופר שאמר פעם: „אפילו אם נאפוליאון עשה דברים כאלה, מוטב שלא לדבר על כך."

מן הראוי היה למנות איש זה לדובר ממשלת־ישראל.

תיאטרון

עגל הזהב שהותך

„עגל הזהב" — תיאטרון קל, מאת רמי רוזן.

„אזרחים, באנו אליכם גם לאחר הב־חירות!" מרעים הרמקול את ההודעה ה־מרעישה. מתחת לסלע כבד מציצים האז־רחים הקטנים, ובהם זמרת הרוצה להגיע

רפי נתן כאזוהים
נשבר לו מהעם הזה

למיצעד הפיזמונים, כי הדוד שלה, נפל במילחמת־השיחרור, צעיר שיספיק ל־הודקן עד שיגיע תורו לשיכון לזוגות צעירים, ואחת, שזופת־עור, „פרחה" לפי עדות עצמה, ואם תרצו סנתרית צעירה שכולם דורכים עליה. כולם נאנקים: „לומץ עלינו סלע", והרמקול, שהבטיח לאזרחים הקטנים שיש מישהו למעלה שאיכפת לו, מסיים את התיקוות הגבוהות: „אם היינו מרגישים שמשהו לוחץ עליכם — הלא היינו מרגישים!"

במערכון זה יש ניצוץ לתיקווה כי היתה כוונה להצמיח בתיאטרון גל סאטירה פוליטית. אבל עד מהרה מתברר, כי ה־סאטירה הזו שנכתבה בידי רמי רוזן, וה־מבוצעת בידי שחקנים צעירים, חובבנים למדי (שהודרכו על ידי ז'קלין קרוננברג), היא סטירה שאינה כואבת.

אמנם, קמה חמתה של הצנזורה על הקדוש־ברוך־הוא היורד מן השמיים וה־מודיע למלאך רפאל ולרב פאפוריש שהוא „תקוע עם העם הזה כבר אלפיים שנה, ושנשבר לו", ואמנם כמה אנשים התרגזו על חיקוי קולו של פינחס ספיר, המבטיח להוציא סוכר מים־המלח, אבל בכל זה לא די כדי להרגיז ממש, ובוודאי שאי־אפשר לקרוא לכך תיאטרון סאטירי.

הקטעים קטועים וישיטחיים, מזכירים תור לעזרה סוציאלית עם טיפוסים ססגוניים, שלכל אחד מהם יש טענות הנישמעות מצחיקות למדי בשפה מדוברת, ועם בדי־חות קצרות־טווח המזכירות את „לא הכל עובר", אבל לא עוברות אותו ברמתן.

תקליטים

בטהובן בא לדיסקוטק

| אקספציון — פונודור, 12171.
להקה הולנדית זו מוכרת כבר מזה כמה שנים, בדרך המיוחדת בה הצליחה להוריד את גדולי המלחינים של המוסיקה הקלאסית אל הדיסקוטקים, וכל זאת מתוך יחס של כבוד למוסיקה, באהבה ובהזדהות מוחלטת עם עידן הקצב.

העניין החל בכך ששׁשת הבחורים מ־ארץ השפלה נטלו את פתיחת הסימפוניה החמישית של בטהובן, והלבישו עליה אילי־תורים והלם תופים של שנות ה־70. הדבר זכה להצלחה ניכרת, ומכאן ועד לטיפול דומה ב„מחול החרבות", „מחול האש", ב„אריה" של באך ועוד כיוצא בזה, היה רק צעד אחד.

לזכות הלהקה יש לומר שהיא מורכבת מצעירים הבקיאים במוסיקה, לא רק מתוך שמיעה, אלא גם מתוך לימוד. ריק ואן־דר־לינדן, העומד בראשה, הוא בנו של

להקת „אקספציון"
באים לארץ הזאת

עברית מדוברת לא נורמלית

נואת דן בן־אמוץ ונתיבה בן־יהודה

מִסְפָּר לָבָן ש' מכונית פרטית משוחררת מתשלום מיסים והנמצאת — רשמית לפחות — בבעלותו של תייר או תושב זר. מספרי מכו־ניות אלה מסומנים במיסגרת לבנה.

„לתיירים ותושבים זרים: מוסטאנג 1970 מיספר לבן ב־4,500 ל"י. יד ראשונה אחרי אוב־רול, כולל רדיו." ✶ „התלבש על איזה תיירת מצרפת. עשה לה מיספר ועכשיו נוסע בפז'ו מיספר לבן."

גַּרְבֶּצֶת ש' 1) גירוי־עור באיזור האשכים. מו־נח מתחום הרפואה העממית המורכב מהמי־לים: גירוד־ביצים.

„ביום הראשון של הצעדה חטפתי גרבצת — להשתגע!"

2) אי עשייה, אפס מעשה, בטלה. **„מספיק עם הגרבצת הזאת חבר'ה. תזיזו את התחת!"**

חָנוּק נתון במצוקה כספית. סינונימים: אין לו גרוש על הנשמה, תפרן.

„השבוע אני לא יוצא מהבית. עד סוף החו־דש אני חנוק." ✶ „הייתי נותן לך מאה לי־רות כמו כלום, אבל אני פשוט חנוק." ✶ „אל תקנא בממשלה. גם היא חנוקה."

שְׁטרוֹנְגוּל ש' 1) אבר המין הזכרי. 2) כינוי גנאי הבא להדגיש את תכונותיו השליליות של אדם. **„כל זמן שהוא שתק, הוא עשה רושם טוב. רק פתח את הפה, התברר שהוא שטרונגול ממד־ריגה ראשונה."** 3) עונש, נקמה, שילומים. **„חזר חביתה מהמסיבה בשלוש בבוקר ואל תשאל אי־זה שטרונגול שהוא חטף מהכלפתה שלו."** 4) צנור. 5) צנור ממולא חומר־נפץ לפריצת גדרות־תיל. בונגלו או בונגלור.

פַּתְחָלַנְד חבל בלבנון בקירבת גבולה הצפו־ני של ישראל, אשר בו התרכזו — וכפי הנראה ממשיכים להתרכז — אנשי הפת"ח בידיעתה וברשותה של ממשלת לבנון.

„צה"ל שולט בכל הפתחלנד." (כותרת ב־„ידיעות אחרונות" 28.2.72).

הִלְבִּישָׁה עָלָיו שַׁייבָּה ביטוי שמש־מעותו: נישאה לו, התחתנה, גרמה לכך שישא אותה לאשה.

„לא עזבה לו עד שהלבישה עליו שייבה." ✶ „היתה באבל עד שתפשה את אונאסיס וחל־בישה עליו שייבה." ✶ „את יודעת מה! אל תתפשטי ואל תלבישי לי שייבה."

הַתַּנָּךְ סמכות עליונה שאין להטיל בה ספק, ספר או אדם שעל פיו ישק דבר.

„הקאפיטאל זה התנך של וילנר." ✶ „לפידות אינה התנך של הפקת נפט וחן אינו האפיפיור של מדינת־ישראל." (מרדכי פרידמן בוועדת ויתקון. „הארץ" 16.2.72).

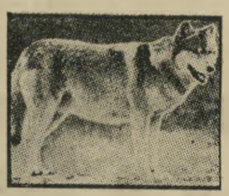
מדור שבועי זה מפרסם תוספות למילון העברית המדוברת. קוראים שיש ברשותם מילים, ביטויים והג־דרות נוספות, מתבקשים לשלוח אותם לפי כתובת המערכת.

ירד מהפרק

משוגע על כך הראש טורוק, מג'נון, קוקו

כזב מי שאומר לך שהום כרחוב!

אני שומעת אותך חמש־חמש, עכור!

סיקורת

מנצח התזמורות הקלות המפורסם (ש־הקים בזמנו גם את תזמורת הבידור שלנו), ולמרות גילו הצעיר נחשב לפסנתרן בעל כישרון ניכר, והופיע כבר כסולן עם תז־מורות סימפוניות שונות. אלא שחוץ מה־מוסיקה הקלאסית, קרוב ואן־דר־לינדן ה־צעיר גם לקצבי הג'אז, אותם הוא מדגים בכמה אילתורים מבריקים (למשל בקטע קלאסי של בובי טימונס וג'ון הנדריקס, הקרוי „דת דרה") ובצללים כמעט מחתר־תיים, ויחד עם חבריו הוא יוצר יחידה מרשימה, הומוגנית ועשוייה ללא חת.

בקיצור, בין אם הם מנגנים דברים מפרי עטם („ליטל אייק פלוס" ראוי לכל השבחים), מוסיקה קלאסית מעודכנת או קטעי ג'אז ופופ מוכרים, הם מומלצים בכל פה. ואם הופעתם בארץ תהיה ברמת תק־ליט זה, והם יספיקו לנגן ולפרוט כאן בכל הכלים שהם משמיעים מעל גבי התקליט (הששה מנגנים בסך הכל ביותר מתריסר כלים שונים), כדאי מאוד יהיה להאזין להם.

ספרים

נוכונות יירייה ליהודים

„ההבטחה", מאת ליאונרד סלייי־טר, הוצאת „פוקט בוקס" 1971, 357 עמודים — 8.25 ל"י.

בימים טרופים אלה, כאשר עיתונות העולם מבשרת כי ישראל עומדת להיות המעצמה הגרעינית הששית על כדור־הארץ (ואילו ישראל מגיבה כרגיל ב„אין תגו־בה"), מקבלים הסיפורים על מבצעי הרכש של צה"ל שבדרך, מיבצעים שנערכו לפ־ני פחות מ־30 שנה, מימד של היסטוריה עתיקה.

וזאת, למרות שרוב הגיבורים במיבצ־עים אלה חיים עד עצם היום הזה, ונמ־צאים מאוד בתודעתנו. למשל טדי קולק ואהוד אבריאל. ואילו אחרים, שאמנם אינם עוד בין החיים,

גרדנר

שייכים עדיין ל־הווי האקטואלי של ימינו, בין אם המ־דובר ביהודה ארזי או בראובן שילוח.

כל הדמויות ה־אלה תופסות עמ־דת גבורה ברפור־טז'ה המקיפה של ליאונרד סלייטר על רכישת ציוד ונשק בארצות־הברית, ב־ימים שלאחר מל־חמת־העולם־השנייה ועד להכרזת עצמאו־תה של מדינת־ישראל.

סלייטר, שערך המוני פגישות, דיבר עם אנשים רבים מספור, וחקר את הנושא במשך תקופה ממושכת למדי, הוציא מ־תחת ידיו ספר מרתק, הנקרא כמעט כמו סיפור דמיוני, מלא פרטים פיקנטיים, למ־של על הדרך בה הגניבו אל שווימר (היום מנהל התעשייה האווירית) וליאו גרדנר את המטוסים הראשונים של חיל־האוויר מארצות־הברית, או כיצד הצליח חיים סלאבין לשכנע את קארל אקדאהל, הנשק השוודי הוותיק, להמשיך ולתכנן מכונת־יריה עבור הייהודים, למרות הצעותיהם המפתות של הערבים, אשר רצו למשוך אותו אליהם. שלא לדבר על מבצעים גרנדיוזיים עוד יותר, כמו אותה נושאת מטוסים טאטו אשר כמעט והפכה לאוניית הדגל של חיל־הים הישראלי.

אלא שככל פרק בהיסטוריה, הנכתב קרוב מדי להתרחשות עצמה, סובלת גם ההבטחה של סלייטר ממידה מסויימת של קוצר־ראייה. הוא מתחיל בפגישה של בן־גוריון עם יהודים בעלי השפעה בארצות־הברית, ומסיים כאשר צה"ל נכנס לפ־עולה תקינה בקרבות. לכל אורך הדרך יש לו נטייה ברורה להראות כי כל מה שנעשה בשם ההגנה היו מיבצעי גבורה, ואילו מה שאצ"ל או לח"י עשו, בעזרת אנשים כמו בן הכט למשל, כיזמות פרטית המדיפות ריח בלתי־רצוני, אם לא גרוע מזה. גם מיבצעי הרכש באירופה זוכים לסקירה נמהרת ביותר.

כסיפור חלקי של מיבצע מעורר־התפע־לות, ההבטחה מותחת בהחלט. אבל כדאי לזכור שזה באמת חלקי, ולא להסיק מס־קנות מרחיקות־לכת.

עם החפטרותו של חיים לסקוב,
נותר דוד אלעזר ללא פרנסה

■ מתי לראשונה שינו מסקדים בצה"ל את שמות המשפחה שלהם לעברית? בהקלטה לתוכנית גלי־צה"ל, סדר הפסח שלי, סיפר חבר־הכנסת **משה כרמל** שהיה אלוף בצה"ל, את הסיפור הבא: ביוני 1947 נערכה ארוחת־צהריים משותפת של **דויד בן־גוריון** עם מפקדי הצבא. באותה ארוחה ניסח בן־גוריון את הקומוניקט העברי הראשון בשם צבא ההגנה לישראל. כדי לא לספק חיווק לטענת הערבים שיש מפקדים זרים בצבא הישראלי, דרש בן־גוריון מקציניו לעברת מייד את שמותיהם. כל בקשותיהם לתת להם מירווח זמן להתייעצות עם בני משפחתם, נידחו על־ידי בן־גוריון. בלחץ הזמן החליטו כולם על שמות חדשים. משה זליצקי, למשל, שינה את שמו למשה כרמל בגלל היותו מפקד חזית הצפון וקירבתו לחיפה. רק קצין אחד חזר לביתו עם שמו החדש — יגאל הגלעדי — נתקל בהתנגדות נמרצת של רעייתו, רץ לכל מערכות העיתונים והודיע ממש ברגע האחרון לכל העיתונאים כי הוא משנה את שמו מיגאל הגלעדי ליגאל אירון.

■ גילוי חדש על יחסיהם של בני משפחת קנדי עם הכוכבת המנוחה **מרילין מונרו**, מביא העיתונאי הניו־יורקי המפורסם **ארל ויפסין**, בספרו עסקי־השעשועים כפי שאיש אינו מכירם. בספרו סותר וילסון את הסיפור שהיה גלוי בכל רחבי ארצות־הברית על הקשר הרומנטי של **רוברט** (בובי) **קנדי** עם מונרו, טוען כי האמת היא ששר־המשפטים שנרצח חיפה בעניין זה על אחיו, **ג'ון קנדי**. כותב וילסון: „ערב אחד, בניו־יורק, התגנבה מרילין מונרו לפגישה עם נשיא ארצות־הברית. יש לזכור, אגב, שהיו לנשיא כאביגב. למחרת בבוקר, הצטוקה קימעא, כאשר דיברה על בילוי הערב הקודם והפטירה: ‚אני חושבת, שהשכחתי לו את הכאבים'."

■ עד לפני זמן קצר שימש **דויד אלעזר** כעוזרו של רב־אלוף (מיל.) **חיים לסקוב** בתפקידו כיו"ר הוועדה הבינמשרדית לאוטומציה. עתה, כאשר פרש לסקוב מתפקידו זה, מחפש גם דויד אלעזר תעסוקה אחרת. המדובר לא ברמטכ"ל, אלא בצעיר בשם זה שהשתחרר לפני כשנה מצה"ל ועבד כעוזרו של לסקוב.

■ סגן שר־התחבורה **גד יעקבי** מנצל את העובדה ש־החלים לא מכבר מניתוח־לב פתוח, לכל הפונים אליו להורפעות ולהרצאות, הוא אומר: „יש לי פחק מהרופא שאסור לי להתאמץ."

■ הכתב הכלכלי של ידיעות אחרונות **אליעזר שטרי־אך** שעלה לפני מספר שנים מדרום־אמריקה, הכין כתבה על המתנות שמעניקים מפעלים שונים לעובדיהם לקראת הפסח. בין השאר טילפן לדובר אגד **מרדכי שיפמן** ושאל אותו. „אנחנו לא נוהגים למסור דברים כאלה," ענה לו שיפמן. שטראוך לא נכנע, המשיך ללחוץ, עד ששיפמן נכנע: „אנחנו נותנים לעובדים מצה שמורה." התבדח. למחרת פתח הדובר את ידיעות אחרונות, הופתע לקרוא כי בגלל הצימצומים החליטה הנהלת אגד לתת לעובדים מצה שמורה.

■ מסיבת פיג'מות נערכה ביום השישי האחרון בביתו של הצייר **רוני גודנבורג** שחזר לפני כחצי שנה משהייה ארוכה בקנדה. המוזמנים נתבקשו לבוא בפיג'מות ואלה שבאו בלעדיהם הוכרחו להחליף בכניסה את בגדיהם בפיג'מות שהוכנו על־ידי המארחים. מי שלקח ברצינות את העסק היה הבדרן **מני פאר** שבא עם פיג'מה חדישה לגמרי ממנה לא הספיקו אפילו להוריד את תוית המחיר וזאת למרות ש„מאז גיל 10 לא ישנתי בפיג'מה", לפי דבריו של מני שקיבל את הפיג'מה במתנה־מחברתו. סקר קצר שנערך במקום העלה כי רוב הנוכחים מעדיפים לישון ללא פיג'מות.

■ באחד הימים פותח הזמר **גדעון שמר** צהרון ורואה בו מודעה ממוסגרת בזו הלשון: „אהבה וג'אז עם גדעון שמר ותזמורת הג'אז של מל קלר, למטרות היכרות, לפגות אל ת.ד. — — —" שמר פעל במהירות, שלח מכתב לת.ד. וקיבל הזמנה לראיון אישי. כשהגיע למקום, התברר לו כי המדובר במשרד שידוכין. הוא התיישב בחדר מלא גברים ונשים שבאו למקום למצוא את אושרם. כשהגיע תורו, הוא נכנס לקודש הקודשים והשדכנית שאלה אותו לשמו ולפרטיו. גדעון, שהתכונן תחילה להמשיך במהתלה, לא התאפק וצעק לעבר המטרונית הנדהמת: „אני לא משתדך! אני גדעון שמר!" מהון להון הגיעניין מגיע בימים אלה לבית־המשפט כשאת גדעון שמר מייצג עורך־הדין **יצחק** (צחי) **שני**, בעלה של השחקנית **יעל** (חדווה של שלומיק) **אבי**.

■ שנה שלמה הסתובב השחקן **זאב רווח** עם יבלת על מיתרי הקול, לא מצא זמן, בגלל עומס העבודה, לניתוח. השבוע סוף־סוף קיבל חופשה לא מתוכננת. רווח, המופיע עתה יחד עם **דיויד פרידלנד** בהצגת בוטיק השקרים, ניצל את הפסקת ההצגות בגלל מחלת האדמת של פרידלנד, עבר ניתוח להורדת היבלת.

■ על משתתפי צילומי סרט הטלוויזיה חבילות מגרינפילד שבבימויו של **עמק פרי**, עברו חוויות משעשעות בזמן הסרטה. אפיזודה משעשעת קשורה בצלם **יצחק אורן** שהיה צריך להפליג באונייה נילי עד לב מפרץ חיפה כדי לצלם את יציאתה מהמזח, ואחר לחזור לחוף. זמן רב אחרי ההפלגה בוושש אורן לחזור וחבריו החלו דואגים לו. לפתע התקרבה לרציף במהירות מסחררת סירת משטרה כשבתוכה יושב אורן כשהוא מלווה בשני שוטרים חמושים. התברר כי אורן נחשד בטעות בייציאה בלתי־חוקית מהארץ.

■ למשתתפי תוכנית היוקרה של הטלוויזיה הישראלית מה למעלה ומי למטה, שאמורה היתה להיות משודרת בפסח, עלה הדם לראש, ביום חמישי האחרון: בשעות הבוקר, כאשר צילומי התוכנית לילדים עוד התנהלו בעצלתיים ו**אבי טז מוסנזון** מנצח על מלאכת הבימוי, התברר לפתע כי חלק ניכר מהתוכנית, שחשבו כי הוקלט כבר, כלל לא הוקלט. מישהו פשוט שכח להורות לטכנאי ההקלטה ללחוץ על הכפתור. המשתתפים חסרי הסבלנות — **דרורה חבקין, שלמה ארצי, עוזי רזי, מוטי** הקוף והרקדניות **זהבה דוי ונעמי בן־דוד** — נאלצו לחזור על כל ההצגה המסובכת מחדש. מרוב עצבים אירעה תקלה נוספת: שתי מצלמות נתקלו זו בזו. המשתתפים יצאו מן הכלים, איבדו את העשתונות. אך זה לא היה עדיין הכי גרוע: בסיומו של יום מפרך, החליטה המפיקה **ציפי רוז**, בשברון־לב, כי החומר כלל אינו ראוי לשידור, ביטלה את כל התוכנית, למרות שמחירה עלה כמה אלפי לירות.

■ בסימפוזיון על הרפרטואר בתיאטרון הישראלי שנערך השבוע במועדון צוותא בתל־אביב במיסגרת יום התיאטרון הבין־לאומי, בו הינחה הסופר **חנוך ברטוב** והשתתפו המבקר **ביעז עברון** ומנהל הקאמרי **ישעיהו ווינברג** (שייקה) — הגיב הבמאי **יוסף מונדי** בקריאות־ביניים קוליניות בגנות התיאטרון הממוסחר. כאשר עלה לבמה שחקן הבימה **יצחק שילה**,

סלבדור דאלי

(68) הצייר רודף הפירסומת הלך לספר ניו־יורקי ופקד עליו לסלסל את שערותיו הדלילות. לצורך המאורע הזמין הספרדי המוזר צלמי עיתונות וטלוויזיה. אולם לאחר מכן, כשראה כתבים וצלמים לפני מלונו, נער בהם: „אני מוחה נגד הפלישה לתחום הפרט שלי!" השיבו לו העיתונאים: „מי אתה בכלל? הרי אנחנו מחכים כאן לזמרת נינה ואן־פלנד, העדה הראשית בפרשת הוארד יוז."

ואמר: „מונדי צודק. התיאטרון הרפרטוארי הולך ומתמסחר!" צעק לעברו באירוניה. המרצה בחוג לתיאטרון של אוניברסיטת תל־אביב, **אברהם עוז**: „שילה, אתה היית מוכן לשחק אצל מונדי בתיאטרון המרתף?" השיב שחקן התיאטרון הלאומי: „אני מוכן." פנה עוז למונדי: „תזכור שיש לך שחקן להצגה הבאה שלך." התערב המנחה ברטוב, בסכמו את הקריאות: „את העיסקות תגמרו בחוץ."

פסוק השבוע

■ **העיתונאי שלום רוזנפלד**: „כל ציבור יש לו הנהגים שהוא ראוי להם. אלא שלפעמים העונש הוא, בכל זאת, כבד מדי."

הטוב הרע והנערה

הם ישראל גוריון (מימין), ג'וזי כץ ובני אמדורסקי, המופיעים יחדיו בהצגה חדשה בשם זה. מי הוא מי בהצגה, לא ברור, אבל מה שבטוח הוא, כפי שמעיד בני אמדורסקי: „איך שלא יהיה, אני לא הנערה."

מרי הופקין

הזמרת הוולשית שהפכה לבת־חסותו של איש „החיפושיות" פול מקארתני, עומדת לבוא בעוד שלושה שבועות לארץ להופעה אחת ביום־העצמאות, משתעשעת על חוף הים בבריטניה בחברת כלבה ששמו מקארתני.

במדינה

(המשך מעמוד 7)

במשך שנתיים ישב המר בשקט, דיבר אך מעט, בלט בצניעותו. הוא דיבר על ארץ־ישראל השלמה ברוח לאומנית־דתית, בדומה לסיגנון השוליים הדתיים של גח"ל, אך לא היה בכך שום דבר יוצא־דופן.

הדבר השתנה מן הקצה אל הקצה כשנפטר ישראל שלמה בן־מאיר, ונכנס ל־כנסת במקומו בנו, ד"ר יהודה בן־מאיר. חילופין נדירים אלה היו מיקריים, מכיוון שהבן הופיע ברשימה במקום הראשון אחרי המועמדים שנבחרו.

כמו המר, הד"ר הוא בעל מידות עגלגלות וכיפה כחולה סרוגה. אך בכך תם הדמיון. הוא גבוה יותר, מיבטאו הוא אמריקאי בולט, והוא מרצה לפסיכולוגיה.

ובעיקר: עם קבלת תיגבורת זו, נכנסה רוח חדשה גם בזבולון המר. השניים התחילו להגיש שאילתות בסיטונות, לפתח יוזמות פרלמנטריות לרוב, להצביע בניגוד

ח"כ זבולון המר

ח"כ יהודה בן־מאיר

לרצון סיעתם והקואליציה. בבית התחילו לקרוא להם „העולם הזה הדתי".

האיש שבאמצע. פעילות זו התחילה לשבש את יחסי־הכוחות האמיתיים במפלגה, וגם בקואליציה.

במפלגה יש לקבוצת המר—בן־מאיר, לפי הערכה מוסמכת, כ־15% של הקולות. הדבר יוכח, לדעת יריביהם, בבחירות הפנימיות הקרובות. אין הם מייצגים אפילו את צעירי המפלגה, כי צעירי ההתיישבות הדתית, למשל, שייכים לסיעה היריבה של „למיפנה", שהיא מתונה מבחינה לאומית ודתית.

אולם כל זה אינו ניכר בכנסת. ראשית, מפני שמאז מותו של משה חיים שפירא המתון, יש פירצה במנהיגות המפד"ל. שנית, מפני שהאיש החזק ביותר, יצחק רפאל, עדיין רוגז על אי־הכללתו בממשלה, ולא איכפת לו שהשניים יעשו צרות לקואליציה. קיום אגף ימני רעשני במפלגה מאפשר לו להישאר באמצע בתפקיד הבורר.

התוצאה: לשניים ניתן מעין זיכיון לעשות כל מה שהם רוצים, בתנאי שלא יפגעו בקואליציה. ואכן, הם לא פגעו בה.

(המשך בעמוד 12)

סודי!

ספק אם היתה אי־פעם תופעה כזאת בארץ.

העיתונות כולה עשתה יד אחת כדי לגנוז דברים שנעשו ושנאמרו במליאת הכנסת, בפי שרים חשובים, מפני שהם נגעו לשר־הביטחון.

אותם עיתונים, העטים על כל סיפור־רכילות קטן כמוצאי שלל רב, הקימו חומת־שתיקה סביב משה דיין.

אולם הפעולה הפרלמנטרית נגד שערוריית עיסוקיו הבלתי־חוקיים של שר־הביטחון לא הופסקה. בשבועיים האחרונים היא כללה את המאורעות הבאים, אשר אף מילה אחת מהן לא הובאה לידיעת הציבור על־ידי הרדיו, הטלוויזיה והעיתונות:

■ ■ ■

שאילתה מס' 4113.

אל: שר החינוך והתרבות.

מאת: ח"כ אורי אבנרי.

הארץ של יום 28 בדצמבר 1971* מביא את כתבתו של סופר העיתון, מר יהודה אריאל.

מר אריאל מוסר, כי בסוף חודש ספטמבר 1967 יצא יחד עם מפקח־העתיקות, מר נתנאל הפילינסקי, ובליווי של סרן דודו מהמימשל הצבאי בקונייטרה, אל עין־סומסום, שם ראה מפקח־העתיקות אבנים מעניינות. בחצר הנטושה של המוכתר מצאו משקוף עם ראש אריה, הנמצא כיום במוזיאון בקונייטרה, והרבה מימצאים נוספים. בין היתר נתגלה בחצר תבליט־אבן של עגל, בתוך חומת מחסן.

לדברי העיתונאי, כעבור שבוע, כאשר בא מר תפילינסקי לקחת את המימצאים, לא נמצא שם התבליט ואבנים מעניינות אחרות.

מר אריאל מציין, כי שבוע או שבועיים אחרי הסיור בעין־סומסום בדרכו לגולן, פגש את מר תפילינסקי, מר שמריה גוטמן ועוד ארכיאולוגים, שהיו בדרך לחושניה, כדי לבדוק את האוסף הארכיאולוגי במקום. לדברי מר אריאל אישר המפקד, שאבנים אלה סומנו על־ידי מר דיין, כדי לאסוף אותן מחורבות שונות, לשם העברתן לביתו של מר דיין.

מר אריאל טוען, כי בשתי הזדמנויות שונות העלה בפני מנהל אגף־העתיקות, ד"ר בירן, את הבעייה של הוצאת מימצאים ארכיאולוגיים מהגולן על־ידי מר דיין, ולטענתו התעלם ד"ר בירן מהשאלות, כפי שעשה זאת בעבר, כאשר הועלו פרשיות דומות על־ידי נאמני אגף־העתיקות בכינוסיהם השנתיים.

עוד מוסר העיתונאי, כי בשנת 1958/9 הגיעה יחידה צבאית (גולני) לאתר עתיקות מול תל אל־בירה שליד קיבוץ יסעור, לשם תרגיל התהפרות. חובבי עתיקות מיסעור ביקשו להימנע מלבצע את התרגיל באתר, אך לא נענו.

מר אריאל מציין, כי כעבור יום או יומיים הופיע במקום מר דיין לשם ערכת חפירה נוספת והוצאת מימצאים מהמקום. פנייתו של ארכיאולוג המחוז, מר משה פראוזניץ, לפיקוד הצפון, להחזיר את המימצאים, הושבה ריקם.

אבקש ידעת:

(1) האם הטענות הנ"ל נבדקו?

(2) אם נבדקו — מה העלתה הבדיקה?

אם נמצא כי הטענות אינן נכונות — מה אינו נכון מתוכן?

(3) אם נמצא כי עיקרן של הטענות נכונות — האם ננקטו צעדים כל־שהם על־ידי משרד החינוך, ואם כן — מה הן?

תשובת שר החינוך והתרבות יגאל אלון:

תשובה 1: כן.

תשובה 3—2: מנהל אגף העתיקות והמוזיאונים דיווח לי את הפרטים הבאים:

„הכתבה כוללת שלושה מיקרים שונים. אחד מהם בשנת 1958/9.

במיקרה האחרון משנת 1958/9 מוסר לי ארכיאולוג המחוז, ד"ר פראוסניץ, כי אהראי לאיזור, שלא היתה שום הוכחה

* כל הידיעות המצוטטות בשאילתות פורסמו לפני שירד מסך ההשתקה על פעולות דיין בעיתונות.

ספורט טוטו

ל־130 אלף ל"י
(כולל העברה)
עלה השבוע מינימום פרס ראשון
*
מינימום פרסים
325 אלף ל"י
(כולל העברה)
עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

תמורה כפולה

תמורה כפולה לכספך ואפילו יותר
בתכנית הבלעדית של בנק הפועלים, "תמורה כפולה"
השומרת על ערך כספך בהצמדה מלאה
ומעניקה לך ביטוח חיים חינם.
*פרטים בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ

בנק הפועלים בע"מ

פרשת דין בכנסת

שמשה דיין היה בעצמו במקום. תרגילי צבא היו, ואמנם לא הופסקו מיד, אך לאחר פנייתו של ד"ר פראוסניץ למפקד הגוש, הוצאה הוראה להוציא שטח זה משיטחי התמרונים של צה"ל, והחיילים לא חזרו למקום.

ד"ר פראוסניץ פנה ללשכת הרמטכ"ל, והמשטרה הצבאית החזירה, אחרי מיש־פט, את הכלים שנמצאו בידי החיילים לד"ר פראוסניץ, כדי להעבירם לאגף־העתיקות.

למיקרה תבליט העגל. הודיע שר־הביט־חון למנהל האגף כי התבליט איננו אצלו.

תשובת שר־המישטרה שלמה הלל:

מנהל ההפירה הארכיאולוגית באזור מ־טעם אגף־העתיקות התלונן באוקטובר 1969 כי צעיר, שאליו כנראה מתייחסת השאילתה, חשוד בעיניו בהוצאת כד מתוך הפירה שהוא ערך.

על־סמך תלונה זו נערך חיפוש אצל החשוד, ונמצאו מימצאים ארכיאולוגים שונים. בעקבות זאת הוגש כתב־אישום על סמך פקודת העתיקות 1939, והנאשם הורשע ונידון לקנס של 15 ל"י.

היו"ר ראובן ברקת: שאלה נוספת ידי בית־משפט צבאי בחברון על שאכר יוסף נימר אידווה, שנמצא אשם בחפירת עתיקות ללא רשיון.

אותו עיתון מוסר ב־9 במאי 1969 כי סוחר־עתיקות מחברון, שפעל ללא רשיון מתאים, נידון בבית־משפט בחברון לקנס של אלפיים לירות ולמאסר של שבעה חודשים, מהם שלושה חודשי מאסר ב־פועל.

הנני מבקש ידעת:

(1) האם הידיעות הנ"ל הן נכונות?

(2) האם הועמדו אחרים לדין —

לחבר־הכנסת אורי אבנרי.

אורי אבנרי: כבוד השר, כנזה לפ־ני כן פורסם בעיתונות שאדם מסויים חפר, ונפצע תוך כדי חפירה, באותו אתר עצמו.

אין מסביר כבוד השר את היחס של איפה ואיפה של המישטרה, שבמיקרה אחד תבעה את העבריין לדין, ובמיקרה השני — לא.

שר־המישטרה שלמה הלל: אם תקרא את התשובה לשאילתה, תראה ש־המישטרה פועלת במיקרים אלה לפי הסדר ולפי החוק המקובל. קראתי במפורש ש־מנהל החפירה הארכיאולוגית באזור הגיש תלונה. על־סמך התלונה נבדק מה שנבדק. בדרך כלל, המישטרה צריכה לפעול לפי החוקים, ולא בניגוד לחוקים.*

■ ■ ■

שאילתה מס' 4127.

א ל: שר הביטחון (שהעביר את ה־שאילתה לשר־המישטרה).

מאת: ח"כ אורי אבנרי.

הארץ של יום 17 בדצמבר 1968 מוסר כי קנס של 250 לירות ומאסר של ששה חודשים, מהם שלושה בפועל, הוטלו על־

---

* לתשובה זו אין שחר. אין חוק ה־מגביל את פעולת המישטרה למיקרים ש־בהם הוגשה תלונה על־ידי מישהו.

מנהל האגף ביקש את המישטרה לברר מקום הימצאו.

חפצי העתיקות מחושניה נמצאים במו־זיאון אגף־העתיקות בקוניטרה.

היו"ר ראובן ברקת: שאלה נוספת לחבר הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי: כבוד השר, האם אתה ער לעובדה שחיילים בשירות פעיל, וגם בשירות מילואים, המוסרים מידע על ענייי־נים אלה בשיחות פרטיות, מסרבים למ־סור על כך עדות למישטרה או לכל גוף אחר?

שר החינוך והתרבות יגאל אלון: אחי לא שוחחו על כך החיילים, ואינני יכול להיות ער לכך.

■ ■ ■

שאילתה מס' 4115.

א ל: שר־המישטרה.

מאת: ח"כ אורי אבנרי.

הארץ מיום 8 באוקטובר 1969 מוסר כי צעיר בן 24 מחולון נעצר כחשוד ב־חפירה ללא רשיון וגניבת שני כדים עתי־קים באתר ארכיאולוגי באזור.

אבקש ידעת:

(1) האם ידיעה זו נכונה?

(2) האם הצעיר הנ"ל הועמד לדין, והורשע?

(3) אם כן — מה היו סעיפי ההר־שעה, ואיזה עונש הוטל עליו?

ג. העבירות העיקריות היו: חפירת עתיקות ללא רשיון, גרימת נזק לאתר היסטורי, סחר בעתיקות ללא רשיון, אי־הודעה על עתיקות.

ד. לא הועמדו לדין קוני עתיקות מ־סוחרים אלה.

היו"ר ראובן ברקת: שאלה נו־ספת לחבר־הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי: כבוד השר, מכיוון ש־מקרים כאלה האיש הקונה עתיקות מחוי־פר בלתי־חוקי אשם לא פחות, ואולי יותר, מהחופר עצמו, שהרי למענו החופר עובר על החוק — מדוע אין המישטרה נו־קטת אמצעים נגד אותם הקונים מן ה־חופרים הבלתי־חוקיים בשטחים?

שר־המישטרה שלמה הלל: אני מוכן לבדוק את החוק, מה הוא אומר בדיוק לגבי זה. איני יכול לענות על רגל אחת מה היו אותן נסיבות, אם נמצאו דב־רים שנמכרו ולא הוגשו כתבי־אישום נגד אנשים. איני זוכר את הדברים בעל־פה. אבל אני מוכן לבדוק את העניין.

■ ■ ■

שאילתה מס' 4145.

א ל: שר החינוך והתרבות.

מאת: ח"כ אורי אבנרי.

ביום 14 בדצמבר 1971 השיב שר החי־נוך והתרבות לשאילתה מספר 3569, ש־הוגשה על־ידי חברת־הכנסת אסתר רזיאל־נאור. עניינה של השאילתה: פגיעת טרק־טור בחומת חצור העתיקה והריסתה.

השר, ציין בדברי תשובתו כי מישרדו ביקש להעמיד את האזרח הפוגע לדין, על הפגיעה בעתיקות. והוסיף: „כמו־כן אנו מבקשים להוציא צו־מניעה נגדו. אנו בו־חנים גם אפשרות של תביעת נזיקין נגדו".

אבקש ידעת:

(1) האם ביקש המישרד אי־פעם הו־צאת צו־מניעה נגד אדם כלשהו, בגלל פגיעה בעתיקות, או תבע אדם לנזיקין בגלל פגיעה כזאת?

(2) אם כן — מתי ואת מי?

תשובת שר־החינוך והתרבות יגאל אלון:

לשאלות 1—2: כפי שנמסר לי על־ידי מנהל אגף־העתיקות והמוזיאונים, בי־קש המישרד וקיבל צו־מניעה במיקרה פגיעת הטרקטור באתר העתיקות בחצור, אך לא תבע נזיקין.

המישרד ביקש צווי־מניעה במיספר מיק־רים, ובין השאר, לדוגמה: בחודש דצמבר 1968 נגד המועצה המקומית מגדל ונגד מר משה טל, באפריל 1971 נגד חברה קדישא ליד המועצה הדתית טבריה; וב־ינואר 1972 נגד מר יהושע קופר ממוצא.

היו"ר ראובן ברקת: שאלה נו־ספת לחבר הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי: האם כבוד השר מוכן לשקול אפשרות של הוצאת צווי־מניעה נגד עבריינים ידועים בשטח זה, העוסקים בחפירות בלתי־חוקיות באופן קבוע?

שר־החינוך והתרבות יגאל אלון: אני מוכן להעביר כל הצעה קונקרטית לעיוני ולחוות־דעתו של מנהל אגף־העתי־קות והמוזיאונים, ולאחר שאקבל את חוות־דעתו, אוכל לקבוע עמדה בנדון.

בדרך־כלל יש למנהל־העתיקות חופש רב בנקיטת אמצעים, שהוא רואה אותם לנכונים, אבל הוא גם נועץ בי כאשר הוא רואה זאת לנכון.

הנאום שנגנז על־ידי כל העיתונים:

מעשה היפותטי באדם היפותטי

המערכה הגדולה לחשיפת מעשיו הבלתי־חוקיים של משה דיין התחילה עם נאומו של אורי אבנרי בכנסת, כאשר הובא לקריאה ראשונה „החוק לתיקון פקודת העתיקות".

בשבוע שעבר הובאה הצעת־חוק זו לקריאה שנייה ושלי־שית. בנמקו את הצעתו להגדיל באופן ניכר את העונשים עבור חפירה ומיסחר בלתי־חוקיים, נשא אבנרי נאום שהיה מיוחד בצורתו, ושעורר תשומת־לב כללית אצל כל באי בניין הכנסת.

אף עיתון ישראלי אחד לא מצא לנכון לדווח על נאום זה. להלן נוסח הנאום:

אני רוצה להציג בפני הכנסת מיקרה היפותטי של אדם היפותטי במדינה היפותטית.

נניח שיש במדינה אדם שאחז בו טירוף ארכיאולוגי.

נניח שאותו אדם הוא שר בממשלה של אותה מדי־נה היפותטית, ובקבלו תפקיד זה נשבע לאמור: „אני מתחייב... למלא באמונה את תפקידי כחבר הממשלה החי־פוטטית ולקיים את החלטות הכנסת ההיפותטית."

נניח שאותו אדם יוצא בכל שבוע לחפור באתרים ארכיאולוגיים, תוך הפרת החוק, ותוך סיכון האתרים שאין להם תקנה.

נניח שאותו אדם היפותטי לוקח את מימצאיו, שהם רכוש גנוב, רכוש המדינה, לביתו הפרטי.

נניח שמאות אנשים, מהם קצינים וחיילים בצבא היפותטי, היו עדי־ראיה למעשים אלה, מספרים על כך בפה מלא, אך פוחדים למסור עדות.

נניח שגדולי המדינה, גדולים היפותטיים של מדינה היפותטית, מבקרים בביתו של האיש ומסתכלים באותם מימצאים, בידעם שזהו רכוש גנוב, ואינם פוצים פה.

נניח שאותו איש מנצל את מעמדו כדי לקנות באופן שיטתי מימצאים ארכיאולוגיים, שנחפרו באופן בלתי־חוקי בשטחים מוחזקים היפותטיים, קונה אותם בזול ומוכר אותם ביוקר, בתוספת חתימתו ההיפותטית.

נניח שבצורה זו מרוויח האיש מדי שנה רבבות דולרים — לא היפותטיים — מבלי לשלם על כך מס.

נניח שכל זה ידוע ברבים, אך מישטרה היפותטית — מאוד היפותטית — מסרבת להתערב, בטענה שאין תלונה רשמית ואין עדים מתנדבים.

נניח שאותו איש מצהיר בפומבי שהוא מוכן לשבת מחצית חייו בכלא, ולחפור במחצית השנייה של חייו — אך אין מי שיביאו לדין וישים אותו בכלא.

נניח שהעיתונות עשתה יד אחת כדי להעלים ולגנוז עובדות אלה, הידועות לכל, ושהתפרסמו בכל רחבי העולם.

נניח שהממשלה, בהיוודע הדברים, מתייצבת כאיש אחד — או כאשה אחת — מאחורי השר, ומקבלת על עצמה אחריות מוסרית — או בלתי־מוסרית — לכל מעשיו.

במצב קפקאי זה — איזה ערך יש לחוק? איזה ערך יש לכל החוקים, לשילטון החוק, לכנסת, לדמוקרטיה?

קטע מספרו הביוגרפי של שבתי טבת על דיין

כל חברי הכנסת יודעים על מי ועל מה אני מדבר. העניין אינו היפותטי. הוא נוגע לאשיות מדינת ישראל כמדינת חוק.

אם יש הסכמה כללית של הממשלה, הכנסת, העיתו־נות, המישטרה, וחלק גדול של הציבור לכך שאדם אחד עומד מעל החוק, כי אז מוטב לבטל את החוק כליל. אולם אין לסבול מצב שבו חופר פרטי וסוחר פרטי הולך לבית־הסוהר, או משלם קנס גבוה, בגלל הפרת חוק זה, בעוד שאדם המופקד על החוק מפר אותו בגלוי, והופך תוך כדי כך למיליונר מופלג.

תהיה זו צביעות שאין למעלה ממנה, צביעות מחפירה ומבישה, אם הכנסת תקבל היום חוק זה, בידעה היטב שאין קורטוב של נכונות להפעילו נגד העבריין המועד ביותר במדינה.

ברחבי השטחים המוחזקים — על עבי־רות כלשהן שעניינן עתיקות?

אם כן —

א. מאז נכבשו השטחים המוחזקים על־ידי צה"ל, כמה אנשים הועמדו לדין בעבירות כאלה?

ב. אילו עונשים הוטלו על מבצעי ה־עבירות?

ג. אילו עבירות ביצע כל אחד מה־אנשים שהועמדו לדין?

ד. האם הועמדו לדין גם קוני עתי־קות מסוחרים אלה, כמשתפים או כ־מחזיקי רכוש גנוב?

תשובת שר־המישטרה שלמה הלל:

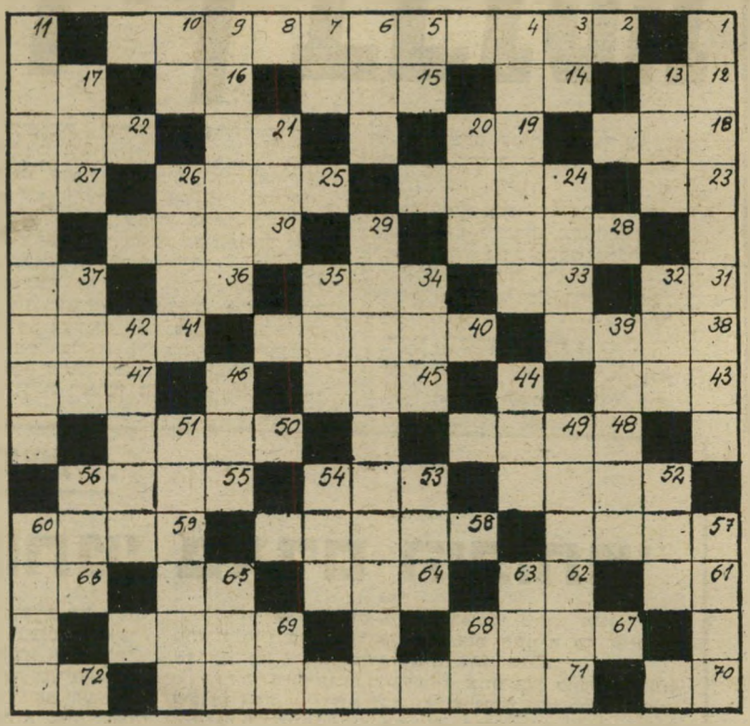
נתבקשתי להשיב על שאילתה זאת, ש־הופנתה במקורה אל שר־הביטחון, הואיל והחקירות בקשר לתיקים עליהם נסבה ה־שאילתה נוהלו בעיקרן על־ידי המשטרה.

לשאלה 1: הידיעות נכונות בחלקן.

לשאלה 2: א. 33 איש הועמדו לדין בשטחים המוחזקים על עבירות הקשורות בעתיקות.

ב. העונשים היו בעיקרם קנסות, ב־סכומים שונים, עד ל־700 ל"י (לא מצאנו אישור לידיעה בדבר קנס בן —2.000 ל"י). הוטלו גם מיספר עונשי מאסר, ש־הגבוה שבהם היה לחמישה חודשים.

תשבץ העולם הזה 1804

את פיתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136, תל־אביב, ולציין על גבי המעטפה: „תשבץ 1803". בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

מאוזן:

2) כינויו של ראש המתנגדים לחסידות (1797—1720). 12) קידומת שם הורלנדית. 14) קמין. 15) עיר קדושה לאיסלם. 16) קול גברי. 17) ממזכירי האו"ם. 18) כתם. 19) נישא. 21) מילת בריכה. 22) נהר מפורסם בברית־המועצות. 23) סוג של דגש. 24) חודש עברי. 25) אחר. 27) עטין. 28) עלילת גיבורים. 30) הורכחה. 31) איבר חיצוני. 33) ידית. 34) גרגר המוליד פרי. 36) בת קול. 37) אחד השבטים. 38) גז. 40) ירק מאכל ממשפחת הקטניות. 41) מקור המילה דמוקרטיה (לטינית). 43) מזרעו יקום המשיח. 45) סנטור רומאי, שסיים כל נאום במלים „קרתאגו תחרב". 47) תכשיט. 48) קללה. 50) ממלכי ישראל. 52) טוב יותר, רצוי יותר. 53) כינוי לאדם שאינו שולט באחד מאבריו. 55) כלי לסיפול בשיער. 57) משלם לאיש כספלו. 58) במאי תיאטרון ישראלי. 59) בירה ערבית. 61) אוניברסיטה אמריקאית. 62) מונח בתורת החשמל. 64) זרע, צאצא. 65) תבואה. 66) מגש. 67) שמח. 69) שוטה. 70) רצועה. 71) זוג אבות. 72) קלף גבוה.

מאונך:

1) מצוררי ישראל בספרד. 3) יהיר. 4) ערבות, התחייבות בעד אדם או דבר. 5) ישן. 6) מס על יבוא. 7) קריאת שמחה. 9) הכתב העברי הקדום. 10) דגל. 11) מדינת איים בדרום מזרח אסיה. 13) כלי נגינה. 17) עיר במרכז הארץ. 20) מנה אחרונה מתוקה, מעין פודינג. 21) מדינה עתיקה בקדמת אסיה. 24) שכיר למחוא כפיים בהצגות. 26) קריאת שמחה והתלהבות. 29) כינוי לנוצרים שקיבלו את תיקוניו של לותר. 32) נוזל לכתיבה. 34) שק בחלק התחתון של צוואר העוף. 35) צנוע. 37) יורה. 39) מדבר מתוך טשטוש. בעיקר בגלל חום גבוה. 42) צורת „שיכון" לעולים חדשים בשנות החמישים. 44) מלאך. 46) אבן קשה. 49) אם לא. 51) חלק באניה. 52) משפט. 53) עוף לילה. 54) נוזל הנמצא בפה. 56) נוסף. 57) בעל חי גבוה. 60) חלק זעיר. 63) איכות. 65) כינוי לכלא. 68) נכרי. 69) להבה.

זכו בפרסים

להלן רשימה של משתתפים בפתרון התשבצים והחשבצים, שפתרונותיהם זיכו אותם בפרסי ספרים. כל הספרים יישלחו לזוכים בדואר.

פרסי תשבץ

תשבץ 1796: 1) שושנה כהן, ת.ד. 284, טבריה. 2) י. בן־פורת, רח' הירקון 305, תל־אביב. 3) יגאל חסון, קיבוץ תל־יצחק, דואר תל־יצחק.

תשבץ 1797: 1) פנינה הופמן, רח' בילינסון 6, חולון. 2) יעל ושלמה שפירא, רח' צה"ל 17, קיראון. 3) משפחת ביבר־שטיין, רח' קדושי־קהיר 10, חולון.

תשבץ 1798: 1) ניר גלין, רח' ארלוזורוב 23, רמת־גן. 2) דוד שלזינגר, להבות־חביבה 38835, ד.נ. שומרון. 3) בתיה שקולרמן, רח' הדר 6, רמת־גן.

תשבץ 1799: 1) יצחק מזרחן, שד' השושנים 14, רמת־גן. 2) ארנון שרון, דרך הים 133, חיפה. 3) בתיה אבוהב, רח' סמילנסקי 30, באר־שבע.

תשבץ 1800: 1) סיגל נאמן, קיבוץ רביבים, ד.נ. הנגב. 2) דליה בן־מאיר, רח' בן־ציון 20, ירושלים. 3) נתן אושרי, קיבוץ תל־יצחק, דאר תל־יצחק.

פרסי חשבץ

חשבץ 1796: 1) דורית גפנר, כפר־יחזקאל. 2) יצחק וינפלד, ת.ד. 670, פתח־תקווה. 3) רחל קרויצר, עין־המפרץ, ד.נ. אשרת.

חשבץ 1797: 1) תמרה גרין, רח' גור 12, תל־אביב. 2) נח פרידמן, רח' ירמיהו 52, תל־אביב. 3) יחזקאל פרידלה, רח' העבודה 1, הוד־השרון.

חשבץ 1798: 1) דניאל ארד, שד' הצבי 25, חיפה. 2) דב לרר, ד.צ. 2717, צ.ההל. 3) דב רובין, שד' הנשיאים 106/2, באר־שבע.

חשבץ 1799: 1) לויה ענבר, רח' פינסקר 12, רחובות. 2) פיטר מיקלסון, רח' איזנברג 20, רחובות. 3) יהודית צדיק, מ.א. 2548038, ד.צ. 1238/ב', צ.ה.ל.

חשבץ 1802: 1) הלל אגמון, רח' ברודצקי 4, תל־אביב. 2) משה שחם, רח' כצנלסון 126, גבעתיים. 3) רס"ל פרץ כהן, מ.א. 2027934, ד.צ. 1026, צ.ה.ל.

במדינה

(המשך מעמוד 10)

שות צרות. צרות אלה מחזקות את הלחץ של גח"ל מבחוץ, ושל אנשי ארץ־ישראל השלמה בתוך מפלגת העבודה. חלה תזוזה בכל מערכת יחסי־הכוחות.

תזוזה זו אמנם אינה מציאותית, מפני שאינה נובעת מיחסי־כוחות ריאליים. אבל די בה כדי לשנות את נוסחאות הקוליציה, וממילא את מעמדה של ישראל בעולם.

סמי וסוסו. בשביל סמי וסוסו, הרוצים בסך הכל להגדיל את כוחם בתוך המפלגה בעזרת סיסמאות לאומניות, זהו ניצחון גדול ואפילו בלתי־צפוי. האמביציה שלהם גדלה, והם חולמים עכשיו על תפקיד כלל־עולמי.

בחודש שעבר נסעו השניים יחד לארצות־הברית, להיוועד עם פקידי משרד־החוץ האמריקאי. הם לא הגיעו לגיוסם, אך פקיד זוטר אמנם נפגש עימם, הקשיב בכובד־ראש דיפלומטי לדיעותיהם. לאחר מכן הכריחו את המערך לכלול בהצעת־הסיכום בכנסת את הנוסח של „זכויות היסטוריות על ארץ־ישראל."

סמי וסוסו הגיעו רחוק.

השטחים

האיש שלא היה

אומר את דברו

הקסבה של שכם. „אפילו עם עשרה חיילים לא תכניס אותי עכשיו לשם," אמר סגן־מילואים אחד המשרת בסביבה. רחובות צרים, דרך־עפר כבושה באבק, בליכלוך וברגליים יחפות. חנויות קטנות נשפכות לרחוב הצר. כבשים שחוטים פשוטי־עור תלויים ליד סכיני־קצבים ארוכים, חדים כתער.

נהג המונית הנוסעת לקסבה מדבר אנגלית שוטפת. לא סותם את פיו לרגע. „פה בית־ספר, שם השוק וזה בית־העירייה. למה לא עושים כבישים יותר טובים? בלבנון הכבישים כמו באירופה.

הקסבה של שכם
רחובות צרים

בכלל לבנון היא אירופה של המזרח־התיכון..." אבל כשהוא נשאל אם ישתתף בבחירות הקרובות נשכחת כל האנגלית שלו בבת־אחת. הפדראציה של חוסיין. פדראציה? לא, זאת מילה ארוכה מדי, קשה מדי, לא מבין.

קפה קטן בלב הקסבה. אפלולי, מזרחי, נודף ריח הל וכמון. יושבים בפנים שניים. מתוך פינה אפלה צומח בעל־הבית. ב„כן בבקשה" אנגלי הוא מזמין לשבת. עם הקפה נשלחות השאלות. כן, הם מכירים את העולם־הזה. „Very good peaper," אומר אחד מהם מאחורי משקפיים שחורים. לא שואלים לשמות. מצניעים ככל האפשר את המצלמה. היא מטילה עליהם פחד. הם לא מסירים ממנה עין. „הלואי שחמדי כנען יחזור," זורק מישהו בחסות האפלולית ונאלם מגודל העזתו. מה יש.

(המשך בעמוד 14)

הנהלת חשבונות

הגדה של פסח פלסטיני

הנני

מוכן ומזומן לקיים המ־צווה לספר ביציאת ישראל יחד עם כל בית ישמעאל.

זכור

את היום הזה
אשר יצאתם מישראל,
מבית עבדים מעבדות לחרות,
מיגון לשימחה,
מאבל ליום טוב,
מאפלה לאור גדול
ומשיעבוד לגאולה.

הא לחמא עניא

די אכלו אבהתנא בארעא דישראל. כל דיכפין ייתי וייכול. כל דצריך ייתי ויפסח. (ערבי הגלות מוסיפין: השתא הכא, לשנה הבאה בארעא דפלסטין. השתא עבדי, לשנה הבאה בני חורין.)

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות

שבכל הלילות אנו אוכלין חומוס ותחינה — הלילה הזה כולו תחינה ובקשה?
שבכל הלילות אנו אוכלים סלאט ירקות — הלילה הזה מרור?
שבכל הלילות אין אנו טובלים אותו פעם אחת — הלילה הזה שתי פעמים?
שבכל הלילות אנו אוכלים יושבין — הלילה הזה כולנו מתרייחין?

עבדים היינו לפרעה בישראל

ואילו לא הוציא האו"ם ושליחו יארינג את אבותינו מישראל ביד חזקה ובזרוע נטוייה, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה בישראל. ואפילו כולנו חכמים, כולנו נבונים, כולנו זקנים, כולנו יודעים את הקוראן, מיצווה עלינו לספר ביציאת ישראל. וכל המרבה הרי זה משובח.

בכל דור ודור חייב ערבי לראות את עצמו כאילו יצא מישראל

כנגד ארבעה יהודים דיברה תו־רה. אחד חכם, ואחד רשע, ואחד תם, ואחד שאינו יודע לשאול.

יהודי חכם מה הוא אומר? לא חשוב מה יאמרו הגויים, חשוב מה יעשו היהודים. דונם פה ודונם שם אדמה נגאלת. נקבע עובדות בשטחים עד שעיני אוייבנו יפקחו והזמן יעשה את שלו.

יהודי רשע מה הוא אומר? לבני ישמעאל ארצות כחול על שפת־הים, ולנו רק ארץ־ישראל שלמה אחת. הבה נת־חכמה להם ונעגם וניסרס עד שיניחו את ארץ אבותיהם ויעברו לארצות דודיהם.

יהודי תם מה הוא אומר? מעיד אני עלי את ביתי וכרמי אשר ברצועה, כי אני מאמין באמונה שלמה ברצונה הכן של ממשלת־ישראל להגיע להסדר של שלום בר־קיימא עם בני ישמעאל בשיחות ישי־רות וללא תנאים מוקדמים.

יהודי שאינו יודע לשאול מה הוא אומר? מה המערכה הזו לכם על נגישות, אפלייה, רדיפות וגירושי ישמעאל? לא היו דברים מעולם. לא ראיתי בטלוויזיה, לא שמעתי ברדיו ולא קראתי בעיתונות האחראית.

ובני ישמעאל

פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד, ותמלא הארץ אותם. ויקם ראש־ממשלה חדש על ישראל, ויאמר אל עמו: הנה בני ישמעאל גוי רב ועצום ממנו. הבה נתחכמה לו פן ירבה. והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שונאינו, ונלחם בנו ועלה על הארץ.

ויענהו וישימו עלינו שרי מסים למען עונתנו בסבלותנו וניבן שיכונים להם ול־אחיהם ולעוליהם בערי מסכנות. ונסלול רשת דרכים ומסילות לרכבם. את השדות אשר הפקיעו חרשנו ועבדנו ואת פרי העצים אשר נטעו אבותינו נקטוף להם ולבניהם ונהיי להם חוטבי עצים ושואבי מים. ויתנו עלינו עבודה קשה. בקבלנות, ומבלי תנאים סוציאליים אלמנטריים, ויע־בידו ישראל את ישמעאל בפרך, ויענו או־תם במאד מאד.

וכאשר יענו אותו — כן ירבה ויפרוץ

ינצעק אל אומות העולם ואל הוועדה לזכויות האדם, וישמעו את קולנו ברדיו, ויראו את עוניינו ואת עמלנו ואת לחצנו בקולנוע ובטלוויזיה, ותעל שוועתנו באוזני העולם כולו.

והיא שעמדה לאבותינו בימי התורכים והאנגלים עמדה לנו. שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו. אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו, ואללה הרחמן מצילנו מידם.

ויוציאנו אללה מישראל ויעש עם בני־ישראל את חשבון־הנפש:

ביד חזקה	2
ובזרוע נטוייה	2
ובמורא גדול	2
ובאותות	2
ובמופתים	2
סך הכל	10 מכות

שהכיא אללה הרחום והחנון על היהודים בישראל ואלו הן:

שלך * גוז * עושק * גירוש * מעצר * רמייה * שקר * שחיתות * פריצות * מכת גניבות.

(תאג' תאמדן אבו־רביעה היה נותן בהם סימנים: שג"ע, גמ"ר, ששפ"ם.)

ויקם ראש־הממשלה לילה, הוא וכל עובדיו וכל יועציו וכל היהודים הטובים, ותהי צעקה גדולה בישראל, כי אין בית אשר אין בו גנב, רמאי ומושחת. ויקרא לחמדי ג'עברי לילה ויאמר: קומו צאו מתוך עמי. ויאמר חמדי ג'עברי אל פרעה: וכי לא אמרתי לך: **שלח את עמי!**

ויארזו בני ישמעאל צרורותיהם, מותניהם חגורים, נעליהם ברגליהם ומקליהם בידיהם ויפנו מישראל וילכו אל המידבר. ויאפו את הבצק אשר הוציאו מישראל עוגות פיתות כי לא חמץ. כי גורשו מישראל ולא יכלו להתמהמה.

זכור את היום הזה אשר יצאתם מישראל מבית עבדים

ויבוא שר־העובדים אל פרעה לילה ויאמר לו: מה זאת עשינו כי שילחנו את בני ישמעאל מעבדנו? ועתה מי יבנה יבנה בית בישראל? מי יקטוף תפוזינו, יחרוש שדו־תינו, יקצור יבולנו, יאסוף תנובתנו, ידיח כליו, יחטוב עצינו, וישאב מימינו? אה? מי יעשה את כל המלאכות הקשות והשחורות? אה?

ויהפוך יבב פרעה ויבקש להחזיר את ישמעאל.

וירדפו אנשי צבא־הגנה־לישראל אחריהם, וישיגו אותם על גדות הירדן. ויחצו בני ישמעאל בחופזה את הירדן על פני המעברות והמים מימינם ומשמאלם, ויעצרו המאנקים של ישראל על גדות הנהר, כי לא יכלו חצות את מיכשול הטבע, שהוא גם הגבול הבטוח והמוסכם בין ישראל ופלסטין בחסות האו"ם.

וישא שר צבא ישראל

קולו ברמקולים ויאמר לבני ישמעאל:
אשמנו! בגדנו! גזלנו! דיברנו דופי!
שובו אלינו את שיבת ציון
שבו תחת גפנינו ותאנותינו שנטעתם
ידנו מושטת לשלום!
הושיטו אחים ידיכם למלאכה
כי לא נוכל לשאת בעול בלעדיכם
שובו אחים את שיבת ציון!

ויצחקו בני ישמעאל צחוק גדול

וישאו קולם בשיר:
כבר מאוחר מדי!
כבר מאוחר מדי!
זה היום נגילה ונשמחה בו כי יצאנו
מעבדות לחרות! מיגון לשמחה
מאפלה לאור גדול ומשיעבוד לגאולה!

כמה מעלות טובות למקום עלינו:

אילו ניצחו ישראל במלחמה ולא נישלו אותנו מאדמותינו — דיינו!
אילו נישלו אותנו מאדמותינו ולא ירשו את בתינו — דיינו!
אילו ירשו את בתינו ולא עשונו נוכחים־נפקדים — דיינו!
אילו עשונו נוכחים־נפקדים ולא ריתקונו לאוהלינו בצווי־ריתוק — דיינו!
אילו ריתקונו לאהלינו ולא חבשונו במעצר־בית ובבתי־כלא אדמיניסטראטיביים — דיינו!
אילו חבשונו במעצר־בית ובבתי־כלא אדמיניסטראטיביים ולא העניישונו ענישה סבי־בתית — דיינו!
אילו העניישונו ענישה סביבתית ולא פוצצו את בתינו — דיינו!
אילו פוצצו את בתינו ולא היגלונו למידבר — דיינו!
אילו היגלונו למידבר ולא גדרו את המידבר מטעמי ביטחון — דיינו!
אילו גדרו המידבר ולא שמונו על מלאכת הגידור והקמת היאחזויות־קבע להם ולבניהם — דיינו!

על אחת כמה וכמה

טובה כפולה ומכופלת למקום עלינו. שהוציאנו מישראל

יעשה בהם שפטים. שהביא כלייה על מוסר־העבודה שלהם ועשאם מתוך־כים. שהפכם מעם נרדף לעם רודף. שהר־גילם לחיות מיגיע כפינו ומזיעת אפינו. שהרבה את רכושם והרבה את מכאובם. ששילח בהם את שטן הבצע והיכם בשיי־געון הסטאטוס. ששאם רמאים, גנבים ומושחתים. העושקים וגוזלים זה את זה מתוך הרגל שבא להם עם הניצחון והשלל.

שהוציאנו משיעבוד לגאולה והכניסנו ל־ארץ פלסטין ובנה לנו את בית הבחירה לכפר על כל עוונותיהם.

לפיכך אנחנו חייבים להודות, להלל, לשבח, לפאר, לרומם, להדר, לעלה, ול־קלס למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הניסים האלו.

שפוך

חמתך אל הגויים אשר לא ידעוך, יה אללה, ועל ממלכות אשר בשמך ובשם פלסטין לא קראו. כי אכל את ישמעאל ואת נווהו השמו. שפוך עליהם זעמך וחרון אפיך ישיגם. תרדוף באף ותשמידם מתחת שמי אללה.

לא לנו יה אללה, לא לנו כי לשמך מירמה. עיניים להם ולא יראו זולתם. תן כבוד על חסדך, על אמתך. למה יאמ־אוזניים להם ולא ישמעו זעקתנו. אף להם רו הגויים איה נא אלוהיהם? ואלוהינו ב־ולא יריחון הסירחון. ידיהם לא ימישון שמיים כל אשר חפץ עשה. עצבי ישראל למלאכה. רגליהם ולא יהלכו בדרכי נבי־כסף וזהב מעשה ידי אדם. פה להם וידברו איהם.

אדיר במלוכה! בחור כהלכה! גדודיו יאמרו לו:
לך ילך! לך כי לך! לך אף לך! לך חוסיין המלכה!
כי לו נאה, כי לו יאה!

חסל סידור פסח פלסטיני כהלכתו.

לשנה הבאה בירושלים הבנויה והשלמה

דן בן אמוץ

במדינה

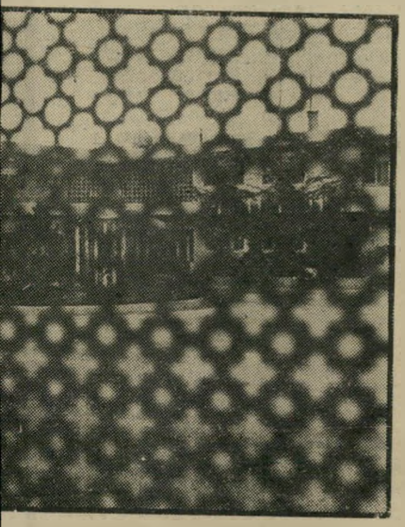
(המשך מעמוד 12)

מה רע במעוזו אל־מאסרי? שותקים, איש אינו פוצה פה. למה התפטר כנען? למה עזב? כמו שבלול שנפגע, הם מתכנסים, נסגרים לא מדברים יותר.

חצר בית־סוחר. נוסעים לביתו של חיכמאת אל־מאסרי, האיש שהיה בידי ה־ש.ב. ושוחרר. בית ענק, כביש מיוחד מוביל מן הרחוב לחצר־הבית. מצלצלים. איש אינו עונה. מצלצלים שוב ואשה יוצאת למירפסת. לא, אין היא אשתו של חיכמאת. חיכמאת איננו, נסע לג'נין. אינה יודעת לאן בדיוק. אינה יודעת מתי יחזור.

ממשיכים לביתו של מעוזו אל־מאסרי, אחיו של חיכמאת, ראש עיריית שכם, מועמד לראשות גם בבחירות הקרובות. „מעוזו הוא מיליונר גדול," מספר נהג המונית, „אבל מה, אין לו ילדים. זקן כבר, עוד מעט בן 70 ואין לו אף ילד." כביש פרטי מחופה גפן מטפסת. מוליך מן הרחוב לווילת הענק של הסוחר העשיר. במירפסת סגורת זכוכית יושבות שתי נשים. אחת מהן אשתו של מעוזו. הוא בעבודתו היא מודיעה, סוקרת בחשד מבוהל את המצלמות.

נהג המונית יודע את מקום עבודתו של מעוזו. „זה המרכז המסחרי שלו," הוא מסביר, „הוא סוחר בהכל." נכנסים ל־מרכז המסחרי. חצר ענקית סלולת אספלט, סביבה שלוש־ארבע קומות של משרדים.

ביתו הנעול של חמדי כנען
הבתים ישנם, איפה בעליהם?

כמו חצר פנימית של בית־סוחר.

מר איקס לא יצביע. שניים בחלי־פות נאות ניגשים למונית. אחד מהם מציץ פנימה. „חאג' מעוזו איננו," הוא עונה ל־שאלה. „הלך." לאן הלך? כרגע אמרה אשתו שהוא כאן. „כן, היה כאן עד לפני חמש דקות. עכשיו הלך לשוק. השוק גדול, לא יודעים איפה למצוא אותו. עיתונאים, לא?"

נוסעים לחאמדי כנען, האיש שהשתתק לפתע. יוצאים קצת ממרכזה של שכם. הווילה של כנען, אף הוא סוחר עשיר, עומדת בפאתיה המזרחיים של שכם, על מורדות הגבעות שעוטרות את העיר. בית כנען סגור. כדי שלא יהיו ספקות בדבר, נעול שער החומה המקיף את הווילה. שער חום, גבוה, עשוי כולו מעשה סבכה של פיתוחי־ברזל עראבסקיים.

בכל שכם הגדולה, בכל השעות הארו־כות, דיבר רק איש אחד. „התייחסו אלי כאל מר איקס," אמר, „בשכם אף פעם אל תשאלו לשמות האנשים. אולי אז תקבלו תשובות לשאלותיכם. אני מר איקס אענה לך. על הבחירות אתם שואלים? מר איקס לא ישתתף בבחירות ביום שלי־שי. את מר איקס הבחירות האלה לא מעניינות בכלל. למה? משום שבחירות הן סמל לדמוקרטיה ואיפה תמצאו דמוקר־טיה תחת שילטון כיבוש? אלה לא בחי־רות, הכל הצגה מהתחלה ועד הסוף. מר איקס לא מעוניין לקחת חלק בהצגה הזאת, וזהו."

ואחרי שנשא את נאומו בהתפרצות אחת, התבונן מר איקס סביבו בחשש ו־נמלט בעוד שאר השאלות תלויות בעקבו־תיו.

BROADWAY 100:
טעמו של העולם הגדול.

בשורה אחת עם הסיגריות המפורסמות ביותר בעולם.
סופר קינג סייז. תערובת אמריקאית.
מיוצרת ע"י דובק מטבק עשיר ומעולה.

פרסום ד.ר. יעקבסון

הנדון:

„...ויבטחו בו בעלי שכם, ויבואו בית אלוהיהם, ויאכלו וישתו ויקללו... (שופטים ט')

הראשון בצמרת הפלסטינית, שדרש בפה מלא לערוך בחירות לרשויות המקומיות בגדה המערבית, היה חמדי כנען.

הראשון שהעלה הצעה זו בכנסת של ישראל הייתי אני.

עתה פרש חמדי כנען מן הבחירות. ובלבי שלי מקוננים ספקות חמורים לגביהן.

נהמה שרעיין יפה וחיובי קוראי היהשחת.

■ ■ ■

אין זה סוד שהצעתי בכנסת גובשה בסידרה של פגישות שקיימנו, חברי ואני, עם ראשי הציבור בגדה המערבית. בין אלה היה חמדי כנען, אחד המנהיגים הבולטים בציבור זה.

רעיון זה היה פשוט לכאורה, אך מרחיקלכת בתפיסתו.

הנהו:

העם הפלסטיני זקוק להנהגה מוסמכת, שתינק את כוחה מבחירות דמוקרטיות.

רק הנהגה כזאת תוכל לשאת ולתת, ככוח העת, עם ממשלת ישראל, במבר כינון מדינה פלסטינית תוך הסדר עימנו.

יתר על כן: רק הנהגה כזאת תהיה בעלת הסמכות הדרושה כדי להזים את יומרתם של אירגוני הפידאיון להיות הדוברים היחידים של העם הפלסטיני, כשהם שוללים כל פיתרון של שלום.

כדי שתוכל לעמוד במשימות אלה, עליה להיות נקייה מכל רבב של חשד.

הבחירות צריכות להיערך בצורה שתוכיח בעיני שחיו באמת חופשיות, שלא הופעל בהן כל כוח, וישהנבחרים אינם קווזיזינגים של השילטון הישראלי.

הגשמת רעיון זה, בתנאים של שילטון צבאי זר, אינה יכולה להיות קלה.

זהו תהליך מסובך ועדין.

לכן גיבשנו תוכנית, שנועדה להגשים את הרעיון שלבים־שלבים, בתנאים הפוליטיים והפסיכולוגיים הטובים ביותר.

הצעתי בכנסת (וחזרתי על כך ביתר פירוט בשיחות פרטיות) את השלבים הבאים:

תחילה, ימונה מושל־מחוז אזרחי ערבי, שיערוך את הבחירות ויפקח עליהן. אם ייבחר האיש הנכון, בעל המעמד הציבורי המתאים, יפריך הדבר לפחות חלקית את החשד שכל העניין הוא תחבולה של הממשל הצבאי הישראלי.

שנית, תוענק לאוכלוסיה מידה סבירה של חרות מדינית, ובכללה החרות להתארגן בגופים פוליטיים, לקיים אספות ולבטא בפומבי דיעות על עתידה של פלסטין.

שלישית, תיערכנה בחירות לכל הרשויות המקומיות, על רקע מקומי, אך תוך השמעת דיעותיהם של המועמדים על עתיד ארצם.

רביעית, תינתן האפשרות לנבחרים החדשים לכונן מתוכם מנהיגות ארצית זמנית, שתוכל לדבר בשם אוכלוסיית הגדה (המהווה, יחד עם אוכלוסיית רצועת עזה, למעלה ממחצית העם הפלסטיני בארץ ובתפוצות).

■ ■ ■

חילה לא הגיבו משה דיין ואנשיו על הצעות אלה, אותן שמעו מפי מנהיגים פלסטיניים ומפינו.

רק לאור תוכנית זו, ניתן לבחון עתה מה אירע באמת.

לפתע צץ בלבו רעיון: בעצם, למה לא?

ליתר דיוק: למה לא דקחת רעיון זה, החפוך אותו על ראשו והנצל אותו למטרה שונה לגמרי?

מטרתו של דיין היתה להוכיח כי החיים תחת המימשל הישראלי נכנסו לתלם „נורמלי", שהפלסטינים משלימים עתה עם הכיבוש הישראלי, שאפשר להמשיך במצב זה לנצח.

הם לא חלמו להעניק את זכות ההגדרה העצמית לעם הפלסטיני, וגם לא לגדה המערבית בתור יחידה טריטוריאלית.

אין דבר הרחוק יותר מכיכם.

אבל הם התכוונו לטפח מימשל עצמי בלתי־פוליטי לכל כפר ועיר, בשעה שסיבה אחת: הכמיהה של העם הפלסטיני לשילטון עצמי היא כה חזקה, שחלק מהנהגיו היו מוכנים להתעלם מן הצורה שבה תוכננו הבחירות.

ואז אירע המשבר בשכם, שהטיל לפתע אור מסנוור על המתרחש באמת.

לא חשוב כרגע מה שיכנע, ברגע המכריע, את חמדי כנען לבטל את מועמדותו.

חשוב מה קרה לאחר מכן.

דיין פקד לאסור את חיכמת אל־מצרי, בטענה שהפריע לבחירות. לתיפארת המליצה נאמר גם ששיתף פעולה עם הפידאיון, ודברי־הבל מסוג זה.

חיכמת אל־מצרי הוא אחד משניים־שלושה האישים החשובים ביותר בשכם.

בנלי שכם

המימשל יוצר לאט־לאט „עובדות" של התנחלות בין הכפרים והערים.

בקיצור, הבחירות נועדו לכסות את המצב הקיים, לאפשר סיפוחי זם זוחל, מחוכם, „ליברלי".

■ ■ ■

אם היה ליערבים בכלל ספק לגבי כוונה זו, הרי סולק חיש מהר.

מובן מאליו שלא מונה מושל־מחוז ערבי, וכי הבחירות נקבעו ובוצעו על־ידי מושלים צבאיים ישראליים.

מובן מאליו גם שלא הוענקה לבוחרים ולמועמדים שום חרות אמיתית של התארגנות והתבטאות פוליטית. הותר להם לדבר על חשמל ומים, אשפה ובתי־חולים. הותר להם אפילו לבטא דאגה לגורלם של אסירים פוליטיים. אך איש לא אמר בגלוי את דעתו על עתיד עמו וארצו.

גרוע מזה:

מן הרגע הראשון הופעלה מערכת נלוויה של איומים מתוחכמים.

אמרו לאוכלוסיה: שתפו פעולה, או שנפזר את הרשויות המקומיות בכלל, ונהל את הערים והכפרים באמצעות פקידים ישראליים.

לאמור: הפעילו את זכויותיכם, או שנשליך אתכם לבית־הסוהר. אוטונומיה מוזרה.

■ ■ ■

אם בכל זאת הציגו אנשים רציניים, ובראשם חמדי כנען בשכם, את מועמדותם בבחירות כאלה, הרי יש לכך רק סיבה אחת: הכמיהה של העם הפלסטיני לשילטון עצמי היא כה חזקה, שחלק מהנהגיו היו מוכנים להתעלם מן הצורה שבה תוכננו הבחירות.

ואז אירע המשבר בשכם, שהטיל לפתע אור מסנוור על המתרחש באמת.

לא חשוב כרגע מה שיכנע, ברגע המכריע, את חמדי כנען לבטל את מועמדותו.

חשוב מה קרה לאחר מכן.

דיין פקד לאסור את חיכמת אל־מצרי, בטענה שהפריע לבחירות. לתיפארת המליצה נאמר גם ששיתף פעולה עם הפידאיון, ודברי־הבל מסוג זה.

חיכמת אל־מצרי הוא אחד משניים־שלושה האישים החשובים ביותר בשכם.

ליבי לא היה שלם עם הפסילת חמדי כנען. לא מפני שהיה פעם יו"ר הפרלמנט הירדני, ולא רק מפני שהוא איש מרשים, אלא מפני שהוא המנהיג המדיני של משפחתו. מכל המשפחות הגדולות של הגדה המערבית, משפחת אל־מצרי היא אולי הקרובה ביותר למישטר ההאשמי. (וזאת למרות שחיכמת עצמו הושלך פעם לכלא הירדני, אחרי שהעליב בפומבי את חוסיין, בבואו לבקר בשכם.)

אחרי מאסרו של חיכמת, הציע דיין עיסקה למעוזו אל־מצרי, ראש העירייה הנוכחי ובן־דודו של חיכמת: תמורת שיחחזרו של חיכמת, נדרש מעוזו להכטיח שאנשיו יתייצבו לבחירות.

פירוש הדבר, כמובן, בחירתו מחדש של אחד מגאמני אל־מצרי לראש־העירייה, והשארת כל המצב הנוכחי על כנו.

מעוזו קיבל את ההצעה.

■ ■ ■

ברור שפרשה זו רוקנה את כל הבחירות מתוכנן הממשי.

הדבר הראה לכל שהבחירות מתקיימות באווירה של כפייה וחלץ, בעזרת מאסרים ואיומים, ואין ערך מוסרי כלשהו לתוצאותיהן.

הוכח שהממשלה הישראלית אינה מתכוונת, ואינה מעלה כלל על דעתה, להעניק לפלסטינים את זכות ההגדרה העצמית.

לרשויות המקומיות החדשות לא תהיד סמכות מוסרית רבה יותר מאשר לרשויות המקומיות הקודמות, ש„נבחרו" בימי הדיקטטורה של המלך חוסיין.

המישל הצבאי הישראלי בא פשוט במקום המישל הצבאי הירדני.

ואפילו דבר זה אינו בטוח לגמרי.

כי פרשת שכם מעוררת שאלה מעניינת ביותר: מי מינה, בעצם, את המועמדים?

■ ■ ■

כאירה, התשיבה היא: המושל הישראלי. הרי היה זה דיין שעשה את העיסקה הגסה עם מעוזו אל־מצרי.

זוהי האמת. אך האם זוהי כל האמת?

אל־מצרי הוא מקובל על המישטר הירדני. מובן מאליו שלא היה מעלה על דעתו לתמוך בפועל בבחירות אלה. אילו קיבל הנחייה הפוכה מעמאן.

היא עשה זאת אחרי שקיבל, כפי כל ספק, אישור מפורש מידי המלך.

האיש הקרוב לרעיון המדינה הפלסטינית הורחק מן המישחק. איש המקובל על המלך נותר כמועמד חשוב יחידי.

למעשה יש כאן, איפוא, שתי התקשרויות מקבילות: מצרי־דיין ומצרי־חוסיין.

יאם נרצה לקרוא ליזד בשמו: יש כאן עיסקה משולשת, דיין־מצרי־חוסיין.

האם זהו המצב רק בשכם?

יש הבדל בין מקום למקום, אך הדגם הוא שווה המדי: בצורה זו או אחרת, הוא חוזר בכל המקומות.

המלך שלח שליח לשייך מוחמד עלי אל־ג'עברי, ראש עיריית חברון, כדי להסתדר עימו ערב בחירתו הבטוחה מחדש. הוא נקט בצעדים דומים בשאר המקומות.

מכאן עמדתו הדו־משמעית של חוסיין כלפי הבחירות. הוא מגנה אותן עקרונית, אך לא עשה דבר כדי להרתיע מועמדים ולחבל בהליכים.

פשר היה לשאול (אילו היה את מי לשאול): בשביל מה היה צורך בכל התרגיל הזה?

מטרתו של דיין נכשלה עוד בטרם יום הבחירות.

הוא רצה להוכיח כי בשטחים המוחזקים מתנהלים חיים נורמליים, וכי האוכלוסיה רוקדת על פי חלילו.

הוכחה זו נכשלה. אין שום דבר נורמלי בבחירות אלה.

הוא רצה להוכיח כי השילטון הישראלי הוא עכשיו הגורם המדיני היחידי בגדה המערבית.

גם הוכחה זו נכשלה. מסתבר כי קיים בגדה מעין קונדומיניון ישראלירדני, שבו מסתדר הכל על פי הסכמה אילמת בין ירושלים ועמאן, בתיווך העסקנים המקומיים, הנוסעים הלוך וחזור על פני הגשרים הפתוחים.

האם התרגיל כולו עזר או הזיק לרעיון ההגדרה העצמית הפלסטינית?

במהלך הבחירות, נאלץ המלך להכיר רשמית ביישות הפלסטינית, ולהציע לה פיתרון כלשהו. נדמה שגם דיין נוכח לדעת שהתעלמות מרצון האוכלוסיה לא יצא שום פרי ממשי.

אם אמנם כמד נקח זה, אולי היה זה בדאי.

עריכתו. הוא רק הכטיח העצמו שמצבו הכיזי בגדה המערבית לא ירע.

■ ■ ■

אשר היה לשאול (אילו היה את מי לשאול): בשביל מה היה צורך בכל התרגיל הזה?

מטרתו של דיין נכשלה עוד בטרם יום הבחירות.

הוא רצה להוכיח כי בשטחים המוחזקים מתנהלים חיים נורמליים, וכי האוכלוסיה רוקדת על פי חלילו.

הוכחה זו נכשלה. אין שום דבר נורמלי בבחירות אלה.

הוא רצה להוכיח כי השילטון הישראלי הוא עכשיו הגורם המדיני היחידי בגדה המערבית.

גם הוכחה זו נכשלה. מסתבר כי קיים בגדה מעין קונדומיניון ישראלירדני, שבו מסתדר הכל על פי הסכמה אילמת בין ירושלים ועמאן, בתיווך העסקנים המקומיים, הנוסעים הלוך וחזור על פני הגשרים הפתוחים.

האם התרגיל כולו עזר או הזיק לרעיון ההגדרה העצמית הפלסטינית?

במהלך הבחירות, נאלץ המלך להכיר רשמית ביישות הפלסטינית, ולהציע לה פיתרון כלשהו. נדמה שגם דיין נוכח לדעת שהתעלמות מרצון האוכלוסיה לא יצא שום פרי ממשי.

אם אמנם כמד נקח זה, אולי היה זה בדאי.

תמרורים

נבחר. בפעם השמינית ברציפות, ל־ראש המועצה האזורית עמק־חפר, **חיים בן־יצחק** (65) המכונה מר עמק־חפר, ש־השיג בבחירתו שיא של ותק בראשות שילטון מוניציפלי. נבחר לראשונה לפני 32 שנים ומכהן מאז ברציפות כראש ה־מועצה, המייצגת 46 ישובים, מלבד תקו־פה קצרה בה שירת בצבא הבריטי במלח־מת העולם השנייה.

הוענק. פרס ז'אן קוקטו לשירה לשנת 1972, למשורר הישראלי **אלבר שוורצמן** (55), עבור קובץ שיריו הכו־פיים גדולות מהקן. שוורצמן, יליד מצרים שעלה לארץ לפני 15 שנים, כותב את שיריו בצרפתית, מתגורר עתה בנווה־מגן.

הוכתר. לרב בית־הכנסת על־שם עולי הגרדום בירושלים, הרב **דוד יצחק רבינוביץ**, לשעבר רבה הראשי של דרום־אפריקה והרב הצבאי הראשי של כוחות הצבא הבריטי במזרח־התיכון בתקופת מלחמת העולם השנייה, שעלה לארץ לפני 10 שנים, מעורכי אינציקלופ־דיה יודאיקה וחבר הנהלת מועצת עיריית ירושלים מטעם גח"ל.

מנהלים רומן. הבמאי ה־פולני שהשתקע בהוליבוד **רומן פולני סקי** והכוכבנית **קוני קרסקי** שהתפרס־מה לראשונה כשהופיעה בצילום עירום בפלייבוי.

מנהלים רומן. גרושתו של רקס האריסון, **רחד רוברטס**, ש־

רוברטס רמיזז

סיימה עתה את הופעתה במחזה שהועלה בלונדון, והאופנאי המקסיקני **הארן רמי־רז**, הצעיר מרחל ב־15 שנים.

מנהלים רומן. השחקנית **פיי דאנאוויי** שניהלה רומן עם מרצ'לו מסטרויאני, והשחקן **האריס יולין** (34) אותו פגשה לראשונה על בימת ההסרטה של הסרט דוק.

נפטרה. בירושלים, הרוקחת ה־ירושלמית הוותיקה **גילדה** (אולה) **מאיר**, שעלתה לארץ לפני כ־30 שנה מלאטביה והתגוררה מאז בירושלים.

נפטר. בבית־חולים במינכן, בגיל 73, האיש שסיפק להרמן גרינג את הרעל שבעזרתו התאבד, גנרל ה־ס.ס. **אריך פונדם כאך־צ'וויסקי**, שהיה אחד ה־אישים החשובים במישטר הנאצי. נידון בבית־המשפט לפושעי מלחמה בנירנברג למאסר עולם על מעשי רצח, היה ממונה ב־1933 על ביטחונו האישי של היטלר ובמלחמת העולם השנייה עמד בראש כו־חות הצבא הגרמני שלחם נגד יחידות מחתרת בפולין וברוסיה ובראש הכוחות שדיכאו את המרד בווארשה ב־1944.

נפטר. בירושלים, מהתקף־לב, בגיל 78, מי שהיה במשך שנים רבות יו"ר הוועד הארצי של הקרן הקיימת לישראל **אברהם קמיני**. יליד רוסיה, עלה לארץ בגיל 25 ונתקבל על־ידי מאיר דיזנגוף כפקיד בוועד של שכונת תל־אביב, היה פעיל מפא"י, נציג בקונגרסים ציוניים, חבר אסיפת הנבחרים, התמסר לפעולות הקק"ל, היה ממנהלי בנק הלוואה וחיסכון עד שפרש לגימלאות.

נפטר. בבית־חולים אסותא בתל־אביב, מהתקף־לב, בגיל 84, הרב **חיים מאיר הגר**, האדמור מויז'ניץ, שכיהן כראש ישיבת ויז'ניץ ורב שיכון ויז'ניץ בבני־ברק.

* מנועי הדיזל של דאף בנויים לאורך שנים.
* מ־138 עד 250 כ"ס.
* מבחר דגמים מ־13 טון עד 35 טון משקל כלל'.
* קבינה מתהפכת בדגמים 1600 ו־2000.
* שילדות מיוחדות לטיוליות.
* משאיות להובלת אשפה.
* גורר לחצי נגרר עד 12 מטר אורך.

DAF

פאר תוצרת אירופה

בני משה קרסו בע"מ

תל־אביב: רח' ריב"ל 26 טל. 33241
ירושלים: רח' מ. הס 4 טל. 226491

תעריפון המנויים של השבוע הזה החל מ־1.12.1971

	לשנה בלירות: מחיר העיתון	הוצאות משלוח	ס"ה	ל־½ שנה: מחיר העיתון	הוצאות משלוח	ס"ה
• דמי המנוי בארץ	70	12	82	37	6	43
• לכל ארצות תבל בדואר רגיל	70	17	87	37	9	46
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אוויר						
• לכל ארצות אירופה ואיראן	70	45	115	37	23	60
• לקפריסין	70	36	106	37	18	55
• לארצות־הברית וקנדה	70	76	146	37	38	75
• לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, קניה, ניגריה, חוף השנהב, תאילנד	70	80	150	37	40	77
• לדרום אפריקה, זמביה ורודזיה	70	105	175	37	53	90
• למקסיקו ופנמה	70	100	170	37	50	87
• ונצואלה, ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, פרו ויפאן	70	135	205	37	68	105
• לאוסטרליה וניו־זילנד	70	150	220	37	75	112

מגיש לך לכבוד פסח זר של פרחים חיים וצומחים

הפרח המפתיע

פסח חדש. מישהו לחץ על כפתור, במחשב האלקטרוני שבתוכך, ומשהו השתחרר. נטל בחורף הכבד, נמוג מעל הכתפיים, והריאות נמלאו אוויר. אוויר ספוג ניחוח מקסים, אותו אפשר להריח רק בימים אלה של בוא האביב.

אביב חדש. הימים המרגשים ביותר של השנה. ימים בהם הכל מתחיל לפרוח: הפרחים הצומחים מהקרקע, ואלו המהלכים על פניה.

פריחתו של מי מקסימה יותר, אביבית יותר? של כלנית אדומה בשדה ירוק, או של נערה צעירה, מלבלבת לקראת קיץ נוסף של אושר?

שאלה טובה. התשובה תלויה בטעמך האישי. מה שמעל לכל ספק הוא, שמקסימה ביותר היא — פריחתם המשותפת של השניים.

בעמודים הבאים, מוגשות לך שש פרחוניות אביביות, מגיל שמונה עד — בסדר, בסדר.

כל אחת — ופרחיה שלה. כל אחת — ואביבה שלה.

איפה הפרחים כולם, אומרות מילות השיר.

הפוך את הדף. הם שם.

ניחוח קציף

ריח ניחוח של קצף נעים
יעטר את ראשך עם כל חפיפה ב„שמפו־פנינים".
שמפו חדיש ב־4 סוגים־בשפופרת ענק־שקופה ונאה,
שמפו מובחר־המקציף כל שיער.
בשפופרת הירוקה־לשיער שמן.
בשפופרת הצהובה־לשיער יבש.
בשפופרת הורודה־נגד קשקשים.
בשפופרת הכחולה־לשיער רגיל.

שמפו פנינים של שֶׁמֶן

בינג-לזיאל· כרמל·אסטל·זנדהאוז

לא, זו אינה בריג'יט בארדו. זוהי רק ציפי לוין. אולם השילוב המפורסם של ילדה־אשה קורן ממנה כמעט כמו מההיא. נשייות שופעת, המשרה אווירת רכות. אפילו המתכת הקשה מתרככת, מחבקת אותה בקשת רכה. ציבעונים עדינים, אפונה ריחנית ונרקיסים חלומיים פורצים גם הם מתוך הכלי העגלגל, משתלבים באווירת־הרוך הריחנית, מעוררת ההתרגשות של אביב חדש.

חג שמח
עם בשמי
בת שבע
של
יהודית מילר
PARFUM
Bat-Sheba JUDITH MULLER

קלילה ואווירית. כמו פרפר שיצא לפרוש כנפיים עם ריח ראשון של אביב.
כמו נערה שהתעוררה בוקר אחד, וגילתה שמיים כחולים ממעל, ריח פרדסים
ממלא את החדר, ושמחה מבעבעת, ללא כל סיבה, מפעמת בלב. כמו קארין
דונסקי, המקרינה קלילות מקסימה. כמו השזירה המרחפת באוויר, מעל
ראשה, של ורדים וסייפנים.

איפור צעיר, תוסס, רענן
למראה זוהר מבקר עד ערב ועד...
הבקר שלאחרי

את צעירה, את תוססת,
את מתלהבת, את חולמת,
האופנה נשמעת לך והיופי בהישג ידך.
עבורך שורת תכשירי איפור
של הלנה רובינשטיין
לפנים
Silk Fashion Facial Make Up
ולעיניים
Minute Eye Make Up
המעניקים לך תוך דקה
מראה מלהיב,
שובב או רומנטי, רענן או דרמטי,
כטוב בעינייך.
דקה –
ופניך זוהרות, קורנות, מיסתוריות
דקה –
ועינייך צוחקות, נוצצות, כובשות
בעזרת שלל גווני צלליות – צהוב בננה,
ורוד שמפניה, סגול מלכותי,
כחול עמוק, טורקיז ולבן פנינה.
מוצרי
Silk Fashion Facial Make Up לפנים
ו-Minute Eye Make Up לעיניים
מוגשים לך באריזות מהודרות ומעודנות,
מעניקים לך איפור אופנתי וחסכוני.
איפור לשעות ארוכות של יופי, רוך וזוהר
שעות של שקט ורגיעה,
תשוקה וסערה
שעות בהן העולם פרוס לרגליך.
האיפור המושלם לכל דקה בחייך.

יעוץ והדרכה בכל בעיות היופי ניתנים חינם
במרכז ההדרכה של הלנה רובינשטיין, שדרות קק"ל 94, תל-אביב
בימים שני ורביעי בשבוע
בין השעות 3.30—6.00 אחה"צ.

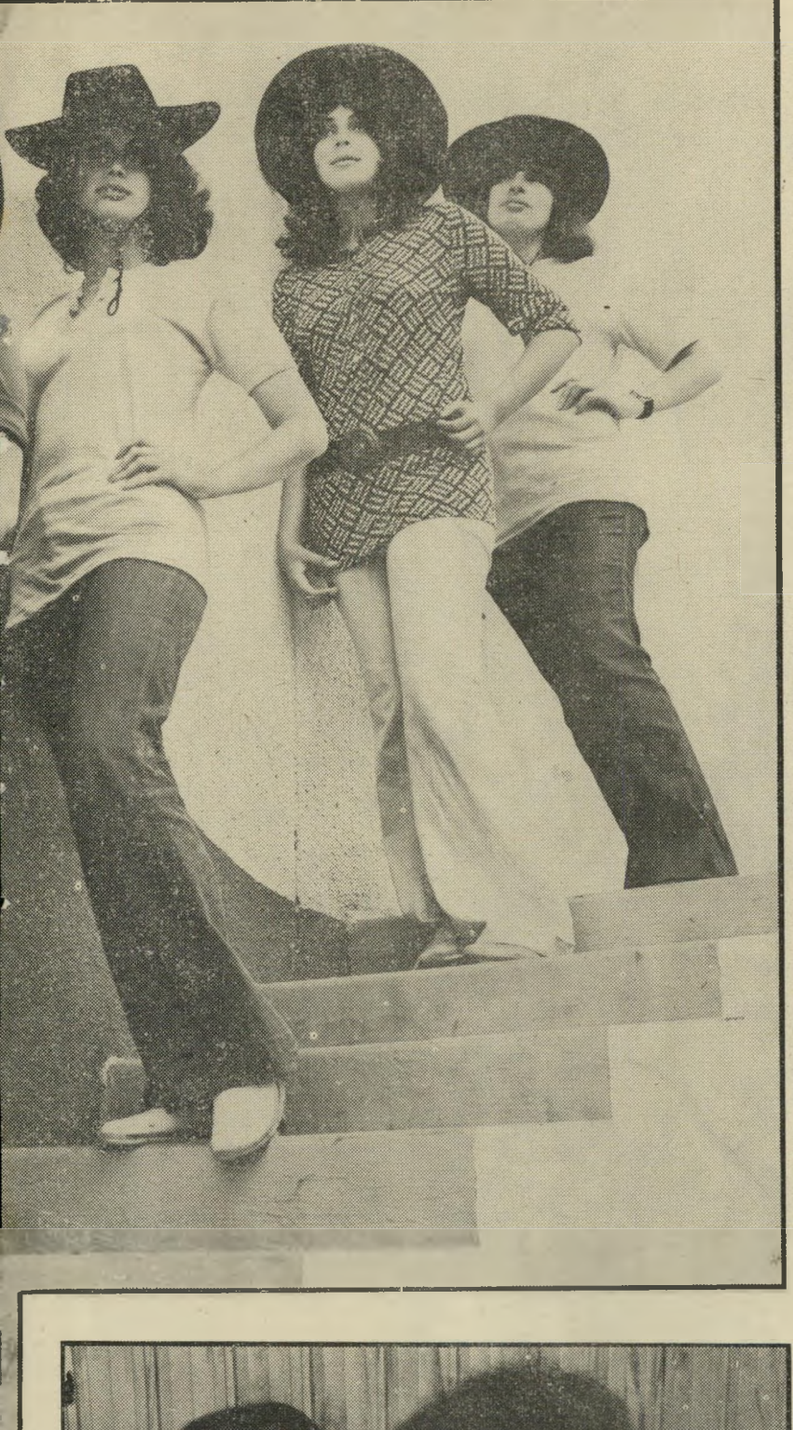
Minute Eye Make-up
Silk Fashion Facial Make-up
Helena Rubinstein

הלנה רובינשטיין — השם העומד במקום הראשון בטיפוח העור ובאיפור.

אחרי 16 אביבים, מסוגלת עדיין איריס דוידסקו להקרין את התום המקסים של תינוק באביב הראשון שלו. את היופי הנקי, האצילי, שחלף מן העולם עם האבירים ויפהפיותיהם. יופי קלאסי נדיר. יופי המעורר בך רצון לעטוף אותו במיסגרת יקרה של פיתוחי־זהב כבד, עתיק־יומין. או מחרוזת פנינים נדירות. או סל פרחי גרברה, ציפור גן־עדן — ושחלב — הפרחים הנדירים, האלגנטיים ביותר.

הוי, מדוע כל הזמרים עושים בנות בצמרת המצעד

עופרה פוקס הזמרת הנשואה לאהוד מנור ובתה גלי, בת השלוש וחצי. אחותה של גלי, ליבי, בת חמישה חודשים.

תחילה, היו השמועות. אחר-כך, החלו מצטברים הסימנים.

השבוע, כאשר נולד גם הסימן האחרון — אך ודאי לא הסו-

אילנה רובינא מאיה הקטנה, בת החמש היא נכדתה היחידה של הגברת הראשונה של התיאטרון־העברי — חנה רובינא. האמא והסבתא סוגדות שתיהן לילדה ומקדישות לה שעות על שעות.

שלמה ארצי ואשתו מילכה לא התרגלו עדיין לשירי הקטנה. שירי בת משפחה אצל הארצים רק מיום ב' שעבר.

דני גולן לבתו של האקס־חצי־צמד־דרום, לי־רי, שיער ג'ינג'י לוהט, עיני תכלת.

עוזי מ.. הסיגנונות" זמרה של אחת הטובות בלהקות הפופ בארץ תולה עיין אוהבת ברכה שנולדה לו, ליזה בת החודש. את החביקה האימהית מעניקה אשתו הצעירה — ניצה.

רק בנות?

חווה אלברשטיין הטובה בזמרות הארץ מזה תקופה ארוכה וילדתה מאירה בת השנה. מאירה הינה עיסוק החביב על חווה'לה מכל עיסוקיה האחרים. תשומת ליבה המתמדת של האם־הזמרת כבר נתנה פרי. התינוקת בת השנה ורבע, מזמרת כיום פזמונים שלמים כמעט ללא אף זיוף, אותם למדה מאמה.

שושיק שנ" נועה בת ה־ שלוש בזרועות אימה הזמרת־שחקנית. לאם ולאב אריק נולדה לפני שבועיים בת שנייה.

על במה ומסלסל בקולו, מסוגל להוליד ילד, קצת מאוחר יותר?

במיטה — לעבוד ברצינות!

לא ברור. לגמרי לא ברור. מה שכן ברור הוא, שלפחות לגבי המין־היפה, יש בתופעה זו כדי להדאיג. כי בישראל מוצפת ה־בנות, בה מחזיקות שבע נשים באיש אחד, ולפעמים אפילו ה־אחד הזה מצליח להתחמק — במדינה כזו, אגודה מיקצועית המקדישה את כל מאמציה להו־לדת בנות בלבד מהווה סכנה ל־שלום הציבור. הציבור הנשיי, כלומר.

להפגנות אימים של נקבות שלוחות רסן ומשליכות חזיות ב־אוויר, נוסח הלוחמות לשוויון האשה בארצות־הברית — עוד לא הגענו בארץ הזאת. אולם אל ית־פלא איש, ואל יזדעזעו המזדע־זעים המיקצועיים, אם מחר תצאנה וראנה נשות־ישראל ה־צנועות בהפגנת־זעם נגד זמרי הצמרת והפחות מצמרת, כשהן נושאות סיסמאות מקושטות ב־סמלים פאליים: „זמרים! הפ־סיקו להתברדק. די בנות לנו גם בלעדיכם. זמירות — על הבמה. במיטה — לעבוד ברצינות!"

פה ירקוני וכל שבט הנשים. לפי סדר עולה במדרגות: יפה, ית (22), תמר (18), רותי (15).

עליזה עזיקרי טבחה מאכילה ורת את שתי יה, פאני בת השמונה וסאני בת השלוש.

— היה ברור שהמדובר פה בעובדה ורשת. ולא סתם עובדה, אלא אפילו קט ממש.

פאקט מדאיג למדי: זמרי וזמרות יש־ל מסוגלים, רחמנא ליצלן, לעשות רק ת.

הסימן האחרון לכך, שנולד השבוע, א שירי, התינוקת החמודה שנולדה ל־ר־הצמרת שלמה ארצי (22) ורעייתו לכה (23). היתה זו ההוכחה הסופית אחרונה. מיספר מדהים בגודלו של רים וזמרות — הולידו, מולידים, וכנר־ ז גם יולידו, אם לא ייעשה משהו, ובד־פות — בנות בלבד.

מה הקשר? ודאי לא ברירה „נשר". לכ־רה, מדוע שלא יהיה אדם, העומד בערב

שולה חן בתה הראשונה של הזמרת — מילי בת שבעה החודשים. מילי ירשה מאמה את העיניים הענקיות ומאביה את השאר.

אלמליח צלם קדרי

לציבעוני השחור קוראים פליצטס רקה. עולה חדשה מגרמניה, אמנם, אבל כבר מתאימה מאוד לאביב הישראלי. לאביב רך, מלטף, מלא ציפיות ותשוקות. כמו הציבעונים הסוככים עליה: רכים, עגלגלים, מלטפים. מלבד ציבעוני שובב אחד, המזדקר בחוצפה ממזרית. לנגד עיניה — „גלוריוזה רוטשילדיאנה", ליליה נדירה שהוצלבה וטופחה בגניו המפורסמים של הברון רוטשילד, שזורה באסוציאציה של יד פרושת אצבעות, המתאמצת כאילו לתפוס משהו.

ארבע ועוד אחת בכוס אחת.

4+1

והכוס חינם!

מעתה בקנותכם

5 שפופרות

של משחת השיניים הבריאותית בפסים הכפולים

סוליפס

מבית יצהר,

תהנו בנוסף לצחצוח מהנה ושיניים בריאות גם משי נאה:

כוס זכוכית

למשקאות, מרהיבה ביופיה,

ללא תוספת מחיר!

לבחירתכם:

סוליפס בפסים אדומים: להגנת ולהלבנת השיניים ולחיטוי ורענון הפה כאחת, בטעם ספרמינט.

סוליפס בפסים כחולים: עם פלאוריד למניעת עששת החניכיים בטעם פפרמינט.

לשניהם מצורפת עתה,

כוס נפלאה

חינם!

זה נהדר סוֹלִיפֵס של יצהר

פרסום אדמון בע"מ

אורית בביוף היא בת שמונה. אביב של תום וריחנות, שייעלם לנצח עם הבגרות,
יישאר רק כזיכרון צובט־לב של חלומות וציפיות שנשכחו. תמימות נעורים,
רעננות ימי־הילדות הקצרים כל־כך. רעננות של פרחי־שדה. כלניות. אפונה
ריחנית. בתוך סל פשוט, לא יומרני. פשוט כמו אביב של ילד בן שמונה.

„וולה" – החברה שמאחורי המהפכה הישראלית באופנת השיער

בניצוחה של חברת „אינטרקוסמא וולה", הופכת ישראל להיות מעצמה בינלאומית בתחום השיער * פסטיבל בינלאומי לתסרוקות שאורגן בת"א ע"י מועדון „הספר המעולה" C.A.T. וחברת „וולה", הוכיח כי קם דור של אמני תסרוקות ישראליים * בתל־אביב נחנך בית „אינטרקוסמא — וולה שיווק" בע"מ אשר פתח תקופה חדשה בתולדות ענף הספרות בישראל.

לפני שנים אחדות היתה ישראל פרו־בינציה יִם־תיכונית, מפגרת בכל הקשור בעסקי השיער. אולם מציאות זו נמחקה. הפער בין מרכזי האופנה בעולם לבין תל־אביב, ירושלים וחיפה חוסל לחלוטין. זה מכבר היתה ישראל ל„מעצמה בינלאומית" בתחום הספרות. את ה„מהפכה התרבו־תית" הזאת חוללה, תוך פרק זמן קצר יחסית, חברת „אינטרקוסמא וולה", שהיא הסניף הישראלי של חברת „וולה" הע־למית. מנכ"ל החברה, מר מיכאל בראון, הדינאמי והתוסס, החליט להוכיח כי מציון תצא תורת אופנת השיער.

„וולה" בישראל הוקמה בירושלים ב־שנת 1949, ע"י מר ארתור בראון ז"ל. כיום לאחר יותר מ־20 שנה, „וולה" ב־ירושלים היא מפעל משגשג המפעיל ציוד מתקדם, מייצר תכשירי שיער פופלאריים, מעמיד דורות של אמני תסרוקות ומביא את דבר האופנה לאזרחי המדינה.

בשבועות האחרונים חגגה „וולה" מספר ציוני דרך. בתל־אביב נחנך „בית וולה" אינטרקוסמא שיווק בע"מ. בבית שברח' בני־ברק 19, מרוכזים מחלקות השיווק ה־ישיר לסוכנים ולספרים, מחלקת ההנדסה, אולם לתצוגות ובקרוב גם סטודיו וולה להשתלמויות (המצוי בינתיים ברח' בן־יהודה).

אחת המחלקות הפעלתניות והמצליחות ב„וולה" היא מחלקת ההנדסה בהנהלתו של מר דני בראון. מחלקה זו שינתה את הנוף בדרום ממספרות הצמרת וסלוני ה־יופי בארץ.

תחום עיסוקיה של המחלקה כולל עי־צוב ותכנון מספרות, שיווק מכשירים ל־מספרות, תיקון ומתן שירות. חנוכת „בית וולה" בתל־אביב, פתחה תקופה חדשה ב־מערכת הקשרים בין החברה לציבור ה־ספרים.

וארוע נוסף, בראשית פברואר התקיים באולם הבימה בתל־אביב, פסטיבל בינ־לאומי לתסרוקות — תל־אביב 1972. ה־פסטיבל נערך מטעם מועדון „הספר ה־מעולה" C.A.T. בחסותה של „וולה", השתתפו אמני תסרוקות מהארץ ומחו"ל, (במיוחד אנגליה, גרמניה, איטליה, צרפת ועוד). בלטה המשלחת הגדולה מצרפת.

הוועדה המארגנת של הפסטיבל כללה את ראשי מועדון הספר המעולה, מר גיל־ברט סגן נשיא של C.A.T. עולמי, ניסן פודליבסקי נשיא, חיים שיטרית סגן הנ־שיא, ומרדכי קוסטין המזכיר. הרוח ה־חייה של הפסטיבל ומי שביים אותו היה האמן הצעיר יוסי אלבז.

בפסטיבל הוצג גם מופע כוריאוגרפיה מרהיב שתיאר את תולדות האופנה מימי קדם ועד ימינו.

ביטוי להוקרה הרבה, לה זוכה חברת „וולה" ומנהלה, מר מיכאל בראון, ניתן בקבלת פנים חגיגית, שערך ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק, למשתתפי הפס־טיבל ולאורחיה הרבים שבאו לכבודו מ־חו"ל. בדברי הברכה צויינה תרומתה ה־גדולה של חברת „וולה" לא רק לענף ה־ספרות, לקידום האופנה ולטיפוח החן — אלא גם לחיזוק ולביסוסה הכלכלי של העיר ירושלים, אשר ממנה מוכיח מר בראון, כי אכן מציון תצא תורת האופנה.

אירופה וישראל

אמני תסרוקות מישראל ומאירופה השתתפו בפס־טיבל הבינלאומי לתסרוקות תל־אביב 1972. מימין: אמן התסרוקות הישראלי, בעל פרס בינלאומי לתסרוקות, יוסי אלבז, שהיה הרוח החיה של הפסטיבל ואף ביים אותו והכינו מבחינה מקצועית. משמאל: מעצבת האופנה הנודעת הגב' איזולדה מיהל, מגרמניה, שבאה במיוחד לארץ לצורך הפסטיבל.

הבירה מארחת

קבלת פנים חגיגית למשתתפי הפסטיבל הבינלאומי לתסרוקות, ערך ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק, אשר בעירו שוכנים מפעליה ומשרדיה הראשיים של חברת „וולה" בישראל. במרכז: ראש עיריית ירושלים, טדי קולק ומנכ"ל „וולה" בישראל, מר מיכאל בראון. מימין לשמאל: האמנית הגרמנית איזולדה מיהל, מר חיים שיטרית, סגן נשיא מועדון הספר המעולה, מר ש. אקסלרוד, סגן מנהל „וולה", ואמן התסרוקות מר ניסן פודליבסקי, נשיא מועדון „הספר המעולה", וחבר הוועדה המארגנת של פסטיבל התסרוקות.

תולדות האופנה

לראשונה בפסטיבל תסרוקות הוצג באולם הבימה מופע אמנותי אשר בו הוצג בצורה כוריאוגרפית מקורית, תולדות אופנת התסרוקות למן שחר התרבות ועד לימינו אנו. מימין: תסרוקות מימי הבראשית של אדם וחוה. משמאל: תסרוקות מצועצעות מתקופת הרנסנס.

בית וולה שיווק

ברח' בני־ברק 19, בתל־אביב, נחנך „בית וולה" אינטרקוסמא שיווק בע"מ. בבית החדש ירוכזו נושאי השיווק הישיר לסיטונאים, לסוכנים ולספרים, מחלקת ההנדסה לאיזור תל־אביב ואולם לתצוגה מתמדת וסטודיו להשתלמויות. כל זאת בנושא הספרות.

בישראל של אלף התרבויות, אלף פנים לאביב. גם אקזוטיות, כמו פניה
של שרית דמיר. חלומות מזרח־תיכוניים. אביבים שחלפו. ימי־עבר עמוסי־
זכרונות. הימים שמוכרי התמרהינדי חלפו ברחובות ימי־הנעורים. עתה,
ריק הכלי מתמרהינדי, משמש לנוי בלבד. כרקע לים ורדים אדומים.
פרח חם, הורד. פרח האהבה. פרח הנוסטלגיה.

במדינה

נוער

ההצגה הגדולה

לא די שכל השנה הם עושים מה שהם רוצים, לומדים כשיש להם חשק, עושים שיעורים רק אם בא להם, לא מתייחסים בכלל לציונים ומדברים עם המורים כאילו היו החברים הכי טובים שלהם, אז עכשיו הם מעלים מחזמר. ושם, על הבמה, לקול מערכות־תופים וגיטרות חשמליות, קופץ, רחמנא־ליצלן, בנו של רב בישראל ומחבק הדוקות עלמה בשלה.

חוצות ירושלים הוצפו בימים אלה מודעות הקוראות לתושבים לבוא ולחזות באופרת־הרוק הישראלית הראשונה: הנה בא בעל החלומות. **המתקרב לבניין החאן** הירושלמי שם נערכות החזרות להצגה, שומע את המוסיקה הקיצבית מרחוק. השאון המוזיקלי מרעיד את כל שכונת אבו־טור הסמוכה.

באולם עצמו, ששופץ ושוכלל לאחרונה, משתוללת קבוצה של צעירים ארוכי־שיער וסמוקי־פרצוף. עטויי תלבושות ערביות עתיקות, מרטיטים הצעירים והצעירות את כל אברי גופם לקצב המחשמל.

מנצחת על המהומה העליזה שולמית (סלמה) נבון, דוקטור לפילוסופיה באוניברסיטת הארוארד, הנמצאת בארץ בשנת שבתון אקדמאית. „אני הבמאית," מסבירה סלמה, „זה לא מקצוע אצלי, רק תחביב."

עבודה עצמית. סלמה מספרת כי המשתתפים בהצגה הם תלמידי בית־הספר הפתוח בירושלים. „זאת הצגה מזומרת של סיפור יוסף ואחיו," מסבירה הדוקטור־במאית, „את המוסיקה להצגה לקחנו ממחזמר בעל אותו שם שחיברו בעלי אופרת־הרוק המפורסמת ביותר: ישו כוכב עליון."

יוזמת ההצגה באה מתוך החוג הדרמטי של בית־הספר. כמעט כל התלמידים נסחפו לרעיון כשהם מבצעים את כל העבודות הקשורות בהצגה. הכל באחריות מקצועית כמעט, החל באיפור וכלה בניהול במה.

בית־הספר הפתוח זה איננו תיכון במתכונת רגילה. ציונים אינם ניתנים לתלמידים, הלימודים נקבעים על פי רמות־לימוד ורצון התלמידים. אין חובת השתתפות בשיעורים וכל ההכרעות בין כותלי המוסד נופלות תוך שיתוף־פעולה מלא בין התלמידים, המורים וההורים. רוב תלמידי בית־הספר הינם עולים חדשים מארצות אנגלו־סכסיות והדבר ניכר היטב על הבמה במיבטאם.

הכוכב, בן הרב. בהצגה נתגלה כוכב של ממש — עמיקם לוי, בנו של רב ירושלמי. עמיקם משחק בתפקיד יוסף. כאשר מגיעה סצינת־הפיתוי בין אשת פוטיפר ליוסף לשיאה, מתחבקים בן הרב והשחקנית הצעירה בלהט שלא היה מבייש אף את משתתפיה המקוריים של הסצינה.

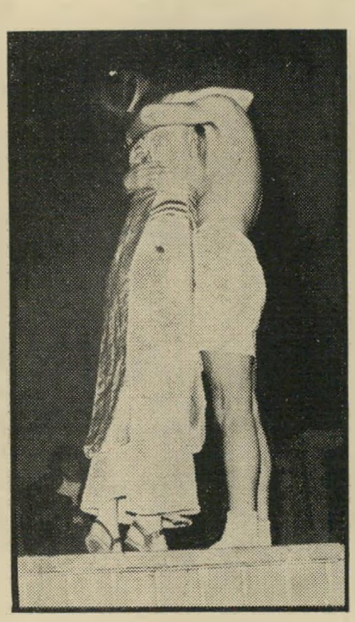
הניגוד בין הטקסט התנ"כי למוסיקת הרוק, בין קימורי החאן הנושנים לצעירים המקפצים על הבמה, בין לבוש ערבי מקורי לדגלים אמריקאיים פתאומיים העולים לבמה, כל אלה משרים על ההצגה אווירה של נעורים וחיוניות. ואין לנערי־התיכון סימן טוב להצלחתם מאשר העובדה כי כל הכרטיסים להצגתם הראשונה נמכרו.

מה שיימנע מרוכשי הכרטיסים לראות היא סצינת הדרן שבאה עם תום החזרה הגנראלית, כאשר הורים מספר גילו באולם את כתב העולם־הזה. **ההורים ניסו לשכנע את הכתב לגנוז את רעיון הכתבה על הנושא.** „לעיתון שלך יש שם רע," אמרו, „פירסום בהעולם־הזה רק יזיק לילדים ולבית־הספר."

כאשר ניסה הכתב להיכנס עימם לוויכוח התברר כי רובם אינו שולט כלל בעברית. אך עובדה זו לא מנעה מן ההורים המתקדמים ששלחו את בניהם לפתוח שבבתי־הספר בארץ, לקבוע דעה מוחלטת על עיתון אותו לא קראו מעולם.

מספרת העזיזה ליד הכור ואחיו של יוסף
הבנים שיכנעו —

יוסף ואשת פוטיפר
— האבות התנצלו

מי שהציל את המצב היו דווקא הנערים והנערות. בו במקום כינסו דיון שנושאו המאולתר היה חופש העיתונות. להבדיל מן ההורים ומכמה מורים שהוזמנו למקום, בלטו התלמידים בגישתם הפתוחה לנושא. „זכותו של עיתון לכתוב את הטוב והנכון בעיניו. דמוקראטיה פירושה גם לא לנסות ולהשפיע על עיתונאי לשנות את דבריו או להימנע מכתיבה עליהם." אלה היו הכרעותיהם של התלמידים.

לזכותם של ההורים יאמר כי לאחר שהדיון הסתיים, ניגשו כמה מהם לכתב העולם־הזה והתנצלו על פנייתם הקודמת. **אם שוכנעו באמת על־ידי בניהם, או שמא החשש לאבד את תדמית ההורה המתקדם הוא שדחף אותם למעשה, קשה לדעת.**

במרכזו של השבוע יעמדו שינויים מכרי־עים ביחסך לבעיות ה־משפחה. אתה עלול למצוא את עצמך נבוך ומהסס, מאחר שחשי־נויים הצפויים יהיו חריפים ויסודיים הר־בה יותר מכפי ששי־ערת. בת טלה — ה־רשעות שלך עלולה להיות בעוכרייך. הפסיקי להסתכל רק מסביב לפופיק שלך והשלימי עם העוב־דה שגם אנשים נוספים בעולם הם בעלי זכות קיום. חדלי להציק להם וייטב לך.

* * *

השבוע יצוצו בפניך כמה אתגרים חשובים ורבי עניין. יש מקום לצפות כי אתגרים אלה יהיו קשורים בנסיעות ממושכות, ובעקיפין גם בהתפתחות רומנטית. תוכל להצליח לעמוד בהם אם אדם קרוב אליך ובעל השפעה רבה לא יכשיל אותך. השתדל, איפוא, להיות חביב וידידותי בצורה יוצאת דופן לכל האנשים הסו־בבים אותך. את מנסה להפיל אחרים בפח, בו את עלולה ליפול בעצמך.

* * *

צפויים לך קונפליק־טים בקשר לאחריות המוטלת עליך. הנח לאינטואיציה שלך ל־הובילך בקבלת הח־לטות, והימנע מקבלת השפעות הנוגדות את שיפוטך אתה. ביום ג' הימנע מאלכוהול. ב־כל הקשור לעניינים רומנטיים ומשפחתיים — מצפה לך שבוע רב סיפוק. כמו־כן תהיה לך סוף־סוף הזדמנות להתקדם בעבודה ולשפר את תנאיך הכל־כליים. אולם, שמור על בריאותך.

* * *

היא אוהבת אותך. למ־רות שהיא משחקת את התפקיד של הקשוחה, ליבה שייך לך ורק לך. מחלה קלה עתידה לפקוד אותך לקראת סוף השבוע. הימנע מיציאות רבות מהבית, בעיקר בערבים. אתה יכול לחלות שוב ואז לא תצא מזה בקלות. לסרטנית, מצפה השבוע הפתעה לא־נור־מלית. דווקא מאדם אשר ממנו לא ציפית לכלום. מדוע, לכל הרוחות, אינך מאמין?

* * *

הרושם הוא זה ש־השבוע שלכם, אריות, עד כמה שאפשר לר־אות, מצפות לכם הפ־תעות נעימות ביותר. בכל השטחים. קבלו אותן בזרועות פתוחות והשתדלו לנצלן עד ה־סוף. אבל זה לא או־מר שאתם צריכים לק־פוץ מעורכם. התחלקו בטוב, לו זכיתם עם אנשים קרובים אלי־כם. לך, לביאה, מצפה השבוע הצלחה לא־נורמלית בחיי האהבה. נצלי.

* * *

מצפה לך שבוע נפלא. היחסים המתוחים ב־עבודה יירגעו, ובמקו־מם תבוא אווירה נעימה ושקטה, שתאפשר לך להקדיש את מלוא תשומת־הלב לעבודה יוצרת. נערה, שנדמה לך שאינה מעוניינת בך, תביא עימה הפ־תעה נעימה, ויחסי ה־ידידות ביניכם יתעמקו ואולי במשך הזמן יהפכו לאהבה. כבר היו תקדימים לכך.

אכזבה ניכרת תגרום לך ידידות עם אדם שהיכרת מזמן. בלה את סוף השבוע בחוג המשפחה. רסן את יצ־רין, והפנה את מירצך לשיגרות בונות וברו־כות. ההשפעות המרגי־זות, הלוחצות עליך ה־שבוע, עשויות לפוג אם רק לא תשקיעי עצמך במלחמות בטחנות־רוח. אינך יכול לתקן את העולם, זהו טיבם של החיים. ואין מה לעשות נגד זה. היה אדיב בעבודה והיה נכון לוויתורים, כי זה אך ורק לטובתך.

* * *

בריאותך הלקוייה לאחרונה תלך ותש־תפר. אבל אל תעז לאמץ את עצמך יותר מדי. אחרת תקל־קל את הכל. לך, עק־רבית, צפוייה פגישה עם בן מזל דגים. פגי־שה זו תשפיע על מה־לך חייך בעתיד. במקום העבודה צפויה התקדמות, אם תצלי־חו להתגבר על מיכ־שול שינסו לשים לכם.

* * *

מחכה לך שבוע סוער ביותר מכל הבחי־נות. עליך להילחם בתוקף בנטייתך לנהוג באימפולסיביות, כי ה־מצב ידרוש קור רוח. אם תניח לרגשותיך לסחוף אותך, עלול ה־דבר לפגוע בקאריירה שלך ובעניין היקר ל־ליבך מאוד. זו תקופה הדורשת ביקורת מת־מדת על פעולותיך, ואל תתסס לפנות לשם כך לאדם הקרוב אליך והרוצה בטובתך. הקפד למלא הוראות שאתה מקבל בקשר למצב בריאותך.

למרות האהדה וההבנה שהאנשים הק־רובים אליך מגלים כלפיך, תיאלץ לפתור את הבעיה המציקה לך בכוחות עצמך. נס־יונותיהם לעזור לך ייכשלו, ויוסיפו מתח מיותר למצב שהוא גרוע בלאו הכי. הפ־תעה נעימה צפויה לך לקראת סוף השבוע, וכן אפשרות לגמול טובה תחת טובה לידיד.

* * *

אם אתה נאבק עדיין עם רגשות מנוגדים או מטרות מנוגדות, ואינך מסוגל להגיע לידי החלטה, יעברו עוד חודשים רבים עד שיהיה באפשרותך ל־הירגע מעצבנותך, לנתח בעיות ללא סיבוכים מיותרים, ו„לחתוך" ב־מקום בו היה עליך לעשות זאת מזמן, מת־נה קטנה שאתה עשוי לקבל בתחילת השבוע תגרום לך מורת רוח.

* * *

אחרי הרגיעה באה הסערה. יש אפילו סימן של סכנה בין יום ג' ליום ה'. הי־זהר! זהו שבוע של פגישות עם אנשים לא סימפטיים. אין טעם לקנות דברים יקרים. הצטמצמי לקניית ה־דברים להם את זקוקה באמת. מוטב שתתחילי לחשוב לחריגה קיצו־נית מעיסוקיך הרגילים.

מינויים

היו"ר שלא

אהב טלוויזיה

שתי זונות תל־אביביות, שהחליטו להש־תלם על מדרכות פאריס, נתפשו על־ידי המשטרה, וכתב אחד העיתונים הישראלים, ששהה בבירת צרפת דיווח על־כך בהר־חבה לעיתונו בארץ. וולטר איתן, היו"ר החדש של רשות השידור, שהיה אז שגריר ישראל בצרפת, ראה בדיווח עיתונאי זה מעשה שטות, הבל ורעות רוח.

במסיבת קוקטייל בלתי־מחייבת עם עי־תונאים, שנערכה ביום חמישי האחרון ב־בית טפחות בירושלים, הביא איתו איתן את אותו הסיפור כדי להוכיח, כי דעתו איתנה, שסיפורים כאלו לא יראו אור ב־טלוויזיה וברדיו הישראליים.

פגישת ההיכרות עם איתן היתה כאמור בלתי־מחייבת. כאב לו מאוד, שהגדירו אותו ואת קודמו באחד העיתונים כבובות. אולם היו דברים שנאמרו בפגישה, שהם בעלי חשיבות עצומה לגבי הצופה היש־ראלי. איתן בעל המבטא הייקי, הנבוך קמעה, הראה אמנם בעליל, כי הוא מעדיף את השיטה של הבי.בי.סי. היודעת להשיב אחור את מרבית הלחצים מצד מוסדות השלטון, על־פני השיטה הצרפתית שכפתה רודנות טוטאלית על אמצעי התקשורת הממלכתיים, ומילאה אותם בגוליסטים נאמנים, החל במנהלים הבכירים ביותר ובפרי־שנים וכלה בקריינים הפשוטים בי־תר. הוא הדגיש, כי הגישה שלו היא מי־לכתית בלבד. נאמנותו היא אחת בלבד. היא אינה נאמנות לאדם מסויים, למפלגה מסויימת, או לאינטרסים כלכליים מסויי־מים. היא נתונה אך ורק למדינה. אולם כאיש מימסד מובהק וטיפוסי, נציג קלאסי של משרד־החוץ הדינאוזורי, והוא בהחלט מקבל את התפישה, כי אם יש לשרי ממשלת־ישראל מה לומר, הרי צריך להש־מיע אותם שוב ושוב. אם ראש־הממשלה, למשל, חוזרת ואומרת שלום, שלום, שלום (ואין שלום), צריך לחזור ולשדר את הדברים לעתים תכופות.

בלי שום קשר לעניין גופו, גילה איתן מעט מרחשי ליבו: הוא לא נימנה בעבר על צופיה הנלהבים של הטלוויזיה, לא בארץ ולא באירופה. עד היום היוותה פתיחת המקלט עבורו מאמץ ניכר. איתן עדיין סבור, כי יש דברים בגו, החשובים יותר לאדם לענות בם: קריאת ספר טוב, מאמר, כתיבה וכיוצא באלה. אבל בשם הממלכתיות, הוא לקח על עצמו את הגיוב החדש במלוא האחריות והתקווה, במג־מה לספק את המספר הגדול ביותר של אזרחי ישראל. בהצלחה!

ביקורת

רשות השידור החוזר

מכה בלתי כתובה ירדה על עם ישראל לכבוד חג מכות מצרים. זוהי מכת השי־דורים החוזרים. חכם מה הוא אומר? אילו היו בוחרים לשידור חוזר את טובי המישדרים — דיינו. אבל בחד־גדיא המ־שונה של הטלוויזיה הישראלית פועל הגיון מוזר ביותר: ביום חמישי תוקרן, למשל, בשידור חוזר לילדים, תוכנית בידור אינ־פנטילית, מן הגרועות ביותר שהוצגו אי־פעם בטלוויזיה הישראלית. התוכנית המ־כונה בשם כשהיינו ילדים, זכתה רק לפני שבועיים לקיתוני ביקורת חריפים ביותר מפי עוללים וגדולים.

מי שאינו יודע לשאול לא ישאל גם מדוע משדרים ביום שלישי בשבע וחצי בשידור חוזר את פסטיבל סן רמו 72'. במיסגרת השידורים בערבית. מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות? שבכל השנים היה פסטיבל סן רמו סביר בהחלט. השנה הוא היה על רמה נמוכה ביותר, משעמם ועלוב ביותר.

ומכיוון שחג הפסח הוא גם חג האביב, השודר בשידור חוזר ביום שלישי בשבוע הבא תוכנית שירי אביב של שמואל אימ־ברמן, למרות שהיא איננה מהווה את האביב של הטלוויזיה. אלא שבאין ציפור שיר גם העורב הוא זמיר.

תדריך

★ **סרט טלוויזיה** (יום ד' 29/3, 21.45) ירידה לצורך עליה — דראמה קומית עם טום קורטניי, ראלף ריצ'ארד־סון וטירה הווארד.

★ **שירי ידים** (יום ה' 30/3, 17.30) שידור חוזר של תוכנית בידור אינפנ־טילית, תרתי משמע. משתתפים: דינה דו־רון, יפה ירקוני, שולי נתן, שולה חן וזאב רווח. בימוי: יחיאל נאמן. הפקה — פרטי רול.

★ **זי בעייתך** (יום ה' 30/3, 18.15) ויכוח בערבית בליווי תרגום עברי, בו מביעים ערבים צעירים מישראל דיעות על זהותם הלאומית, על יחסי אבות ובנים ועל יחסים שבינו לבינה. במאי — יצחק גורן. מפיק — יעקב למדן.

★ **סרט טלוויזיה** (יום ה' 30/3, 20.30) כתב חוץ — סרט מתח של אלפרד היצ'קוק, על עיתונאי אמריקאי צעיר הרוי־דף בכל רחבי אירופה אחרי מרגלים בינלאומיים. משתתפים: יואל מקריאה, לוריין די וג'ורג' סנדרס.

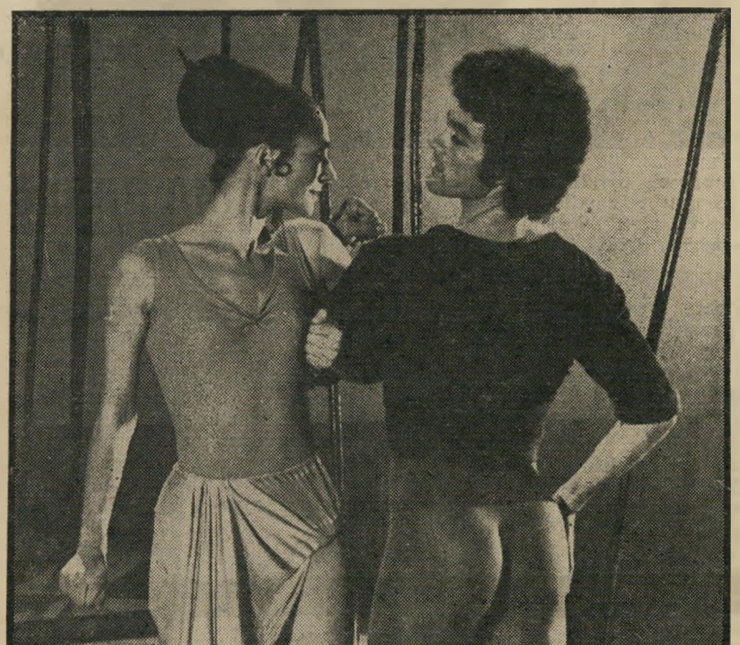
★ **סידרה חדשה** (יום ו' 31/3, 21.15) דבר והיפוכו — סידרה סאטירית אנגלית בת חמישה פרקים על־פי סיפרו משנות ה־20 של אלדוס האקסלי, על סופר המחליט לכתוב רומן אודות ידידיו ומכ־ריו ואהובותיהם.

★ **בידור חו"ל** (יום א' 2/4, 20.20) הזמרת הגרמניה קטרינה ואלנטה שרה ומארחת אמנים נוספים.

★ **דראמה עברית** (יום ג' 4/4, 21.05) מעבר לגבולין — קורותיה של משפחה שהיגרה מגאליציה ללונדון ב־מחזהו של י.ח. ברנר, שהעניק לגיבוריו מנה מופרזת של רחמים עצמיים, בביצוע שחקני תיאטרון הבימה, אליעזר יונג, אלכס פלג, נעמי גרינבאום ומיכאל ור־שביאק. בימוי — יוסף מונדי.

המרד של בת־שבע

אקסטזה ריקודם של חברי להקת בת שבע סוחף בקיצבו. בתמונה למעלה: רינה שינפלד ואהוד בן־דוד בקטע מתוך קולות. למטה: רינה שינפלד ורחמים רון, בהופעתה של להקה לפני מצלמות הטלוויזיה, אירעו תקלות.

ה רקדניות הקטנות של להקת מחול בת־שבע רתחו מכעס: צוות ההסרטה של אולפני הרצליה הכריח אותן לרקד שעה ארוכה על חוף בת־ים, חשופות לרוח ולקור עז, כאשר את בשרן הערום עוטה לבוש „טייטס" דקיק ביותר. המראה ה־מצחיק של רקדני הלהקה השריריים ה־נושאים לעבר הסלעים נערות רועדות מ־קור, כמעט בלבוש חוות, לא היה כל־כך מצחיק. בסך הכל היו צריכים לבצע מספר תנועות קטן ביותר.

מנהל הבמה משה רומנו עמד על במה טבעית, כאשר התייצב על סלע אחר במים, מטווח המצלמה, ונתן להם משם את הקצב. כשנסתיימו סוף־סוף הצילומים, בשעות אחר־הצהרים המאוחרות, נתבקשו הבנות לחכות לשקיעת השמש. הבמאי אילן אלדד החליט כי סיום יצירתו הכו־ריאוגרפית של ג'ון קרנקו, מנהל בלט שטוטגארט, עמיתים עמיר־יער, צריך להיות על רקע שקיעת החמה בים. אלא שהרק־דניות אחוזות הצמרמורת נשברו כשעה לפני השקיעה. פרץ מרד כללי והצילומים נדחו.

■ ■ ■

ה יו אדה שלבי הסיום של צילומי סרט בצבע עם להקת בת שבע באורך של 40 דקות, שהופק כקו־פרודוקציה של הטלוויזיה הישראלית ואולפני הסרטה ב־הרצליה. ההקרנה בטלוויזיה הישראלית תהיה בשחור לבן.

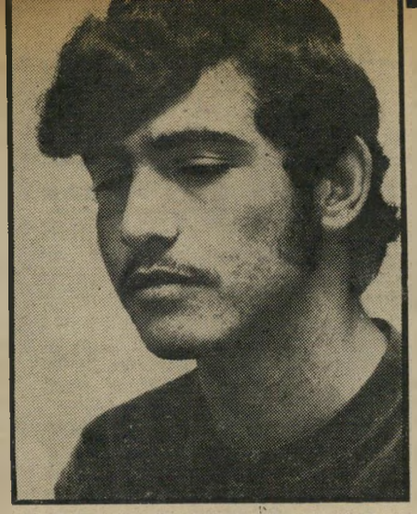
לצלם בלט קלאסי מודרני על־פי כל כלליה המדוייקים של הכוריאוגרפיה, עם להקה שזכתה לתהילה בפריס ובכל רחבי אירופה, ועם רקדנים ראשיים כמו רינה שיינפלד ואהוד בן־דוד, שהם בעלי כל הקאפריזות של פרימאדונות בבלט כלל־עולמי, ועם כוכבים עולים ושאפתנים כמו רחמים רון ונורית שטרן, זה לא כל־כך פשוט. המרד על חוף בת־ים נחשב לאירוע מיזערי רגיל ביותר בהפקות מסוג זה.

באשר לקשיי ההפקה לטלוויזיה, סיפר המפיק בפועל נסים לוי, כי ליד שבע תח־נות שעל שפת הירקון, צולם בלילה קטע ריקוד בשם הציידים, על רקע שנראה בתמונה כמראה של יער פראי אגדי ומ־כושף. הצלם יחיאל נאמן, הידוע יותר לצופי הטלוויזיה כבמאי־צלם תוכניות ה־בידור של אולפני רול, היה צריך לעלות על סירה ולצלם מתוכה את הריקוד, כשאת הסירה סוחבים מן הגדה בחבל כדי ליצור תנועה מתאימה. אלא שהשליח שהפליג בסירה מן המעגן, שליד קולנוע פאר בתל־אביב, הגיע בטעות לשוחת ואדי מוצררה ועברה שעה ארוכה מאד בטרם הגיע למקום הצילומים. התרגזויות לא היו חס־רות.

■ ■ ■

ו כ הציורים שנערכו על רקע נו־פים גיאוגרפיים וארכיטקטוניים שו־נים בישראל. למשל — בחצר המצודה בירושלים לרגלי מגדל־דוד צולמו שבע בנות הלהקה בלבוש תנ"כי אקזוטי, בשעת הריקוד של ג'ון קרנקו על פי שיר השי־רים. אולם את הריקוד הסקסי ביותר ב־תוכנית כולה, שהיא רובה ככולה מאוד סקסית, צילמו באולפן סגור. היה זה קטע מתוך יצירה של המנהל האמנותי בריאן־דונלד, שהוא בחור רזה ודק ממוצא קנדי, שכיהן בעבר כמנהל בלט מפורסם ב־שטוקהולם. היצירה מכונה בשם קולות, והמוסיקה שלה היא עירוב עצום של מיגוון קולות אפשריים, שמסוגל אדם להוציא בשעת אקסטזה ופעילות מינית. הביצוע, בגופות כמעט ערומים למשעי, הוא של רינה שיינפלד ואהוד בן־דוד.

סטודנטים ערביים מתקשים למצוא דיור בתל־אביב - וכשהם משיגים דירה קורים דברים מוזרים...

גיברין חוסיין בן ה־19, סטודנט למישפטים שנה א', אחד משבעת הדיירים בשתי הדירות שנועדו לדיירים הערבים.

המאהב המדוכא מוחמד קיוואן בן ה־30, סטודנט למישפטים שעומד להפסיד את מקום מגוריו בשל יחסיו עם בחורה יהודייה. מכתב שקיבל מיושב־ראש אגודת הסטודנטים, מיכה רייסר, דורש ממנו להפסיק מייד את יחסיו עם הנערה, ולא — יסולק מדירתו.

„לא רוצה להצטלם!" גם לא לדבר, בכלל לא לגעת בעניין הרגיש. זו היתה תגובתם של סגנית יו"ר אגודת הסטודנטים, ליבנת לימור, משמאל, ורכז הפנים של האגודה, יצחק אגסי.

יין לטיפול משפטי."

מניין שאב היו"ר התל־אביבי את מידע חדרי־המיטות שלו? מיהו ש־התלונן חריפות על התנהגותו של קיוואן מאחורי קירות חדרו?

■ ■ ■

מוחמד וששת חבריו מתגוררים ב־רחוב דיזנגוף 83, בשתי דירות שכו־

יישב־ראש היה כנדהם. מיכה רייסר, כבוד היו"ר של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל־אביב, שלט ברוחו בקושי. נודע לו, כי סטודנט ערבי למישפטים (שנה ד'), מוחמד קיוואן, מקיים יחסי ידידות, רחמנא ליצלן, עם נערה ישראלית טהורה, יהודיה כשרה. ואפילו בפרהסיה. ולא עוד, אלא שעוכר־ישראל הזה מקיים את הידידות דווקא בדירה שסופקה לו, ולשישה סטודנטים ערביים נוספים על־ידי אגודת־הסטודנטים.

רייסר החליט להזדעזע, הריץ מיכתב רשום לסטודנט הערבי. „הננו מצטערים להודיעך," כתב היו"ר, „כי קיבלנו תלונות חריפות ביותר בקשר להתנהגותך בדירה אותה השכרנו לך. נודע לנו כי אתה הכנסת לדירה בחורה מסויימת, והינך מאפשר לה להתגורר יחד עימך. מעשה זה מהווה הפרה מפורשת של ההסכם עליו אתה חתום, והננו להתרות בך שאם לא תשנה מנוהגך ולא תורה לבחורה לפנות את הדירה מייד, נאלץ להעביר את הענ־

ערבי, יהודיה ומיזרון

מיטת המריבה זוהי המיטה ממנה הסיר ש„ערבי לא ישכב עם יהודייה על המיטה שחיתה פעם של הבן

רות השייכות ליוסף ויינריך. בעל־הבית הוא שביצע את המעקב, הוא שהעביר את הדיווחים לרייסר.

שיתוף־הפעולה בין בעלי־בתים תל־אביביים לבין אגודת־הסטודנטים החל על בסיס שונה לחלוטין. האגודה, בשיתוף עם מוסדות האוניברסיטה, חיפשה פתרון ל־בעיית המגורים החריפה של הסטודנטים הערביים. אחד מאבות הפתרון שנמצא היה דיקאן הסטודנטים הצעיר (37) של האוניברסיטה, ד"ר דוד ליבאי.

„הבעייה היתה," מסביר הדיקאן, „שאוניברסיטת תל־אביב לא תוכננה כקמפוס. היא תוכננה כמוסד־לימודים ללא התחשבות כמעט במגורי־סטודנטים. במעונות הקיימים כיום ישנם רק 550 מקומות על 14.000 סטודנטים. מתוך ה־550 הוקצו שלושה־רבעים לעולים חדשים ולסטודנטים זרים. וזאת בהתאם להסכמים שנקבעו מראש עם התורמים להקמת הבניינים."

איוש הרבע הנותר של מגורי־הסטודנטים נעשה על־ידי הדיקאן ורכז־פנים של האגודה. „האיוש נעשה על פי קריטריון קבוע," ממשיך הדיקאן בדבריו, „מרחק ביתו של הסטודנט מן האוניברסיטה, מצב כלכלי שלו או של הוריו, מספר הילדים במישפחתו, ומיספר הנפשות לחדר. כשנבדקו הבקשות לא היתה כל הפלייה בין יהודים לערבים. להיפך, אני עצמי רגיש מאוד לבעייתו של הסטודנט הערבי ובמו ידי הוצאתי קודם את בקשות הדיור של הסטודנטים הערבים. 18 מהם שענו

שלי." רק לאחר דין ודברים קולני בין הסטודנט לבעל־הבית זכה מוחמד קיוואן לקבל חזרה את מיזרון מיטתו. „לא אתן לאף אחד להתערב בחיי הפרטיים," הדגיש מוחמד.

במדינה

פשעים

הפה הגדול של קאזאנובה

לרוני כהן בן ה־19 היו כל הכישורים לשחק בהצלחה את תפקיד קאזאנובה על קרשי המציאות. הוא היה שחרחר, בנוי היטב לכל אורכו וסחב עימו פרצוף ש־הסעיר את הנקבות בכל מקום אליו נקלע.

אבל רוני לא היה מקצוען אמיתי. הוא שכח את אלוף הכללים במישחק האהבה: כשאתה יוצא מן המיטה כפתר את הלוע ושמור את הזכרונות המתוקים לעצמך.

כך גילתה ביום קודר אחד, רות ניסן, יפהפייה בת 19, כי יש לה עזר במיטה, פרגית בת 18, כרמלה חי. רותי חיפשה את הקטנה, מצאה אותה, דחפה אותה ל־

קאזאנובה רוני כהן
הבתולים אבדו כבר מזמן

קרן־זווית והסבירה לה ביד רחבה מה דעתה עליה. שתיים־שלוש סטירות, מרי־טת שיער אחת או שתיים ובסוף ההסבר התקשתה כרמלה הקטנה לטעון כי לא הבינה משהו.

לעלמה חי, תלמידה בבית־ספר תיכון מקצועי בתל־אביב, היה המקרה מכה כפו־לה. היא גם גילתה לאסונה כי לא היתה פרגית־חיקו היחידה של כהן קאזאנובה, וגם חספה מכות עם הגילוי. „זהו," נדדה הקטנה, „מהיום והלאה אני לא רוצה יותר לראות אפילו דוגמה ממנו."

אברן הבתולים. הדבר היה אולי קל לאמירה. השחרחר היפה לא הסכים לוותר על קטנתו. הוא היה חזר וצץ בהפסקות, בחצר בית־סיפרה של כרמלה ומנסה ל־שכנעה במלל ובמעט לחזור בה מנידרה.

אך הילדה נתגלתה כבעלת אופי ברזלי. „יש בחצר בחור אחד שבא כל הפסקה וניטפל אלי כל יום," נכנסה יום אחד ושסכה לפני מנהל־התיכון. המנהל הזמין את קאזאנובה פנימה וייבש לפניו את לשונו משך שעה ארוכה. כלום לא עזר, רוני המשיך ללחוץ על כרמלה שתתיר את הנדר ותחדש לילות כמקדם.

ב־15 לחודש זה התפוצצה הפרשה ב־רעש גדול. כרמלה הגיעה בוכייה לתחנת־המישטרה והודיעה ליומנאי כי אחד, רוני כהן, ניסה לבוא עימה במגע־מיני בכוח ותוך מאבק עימו ביצע בה כהן מעשה מגונה שבמהלכו נקטפו בתוליה.

בבית־המשפט לפני כבוד השופט יהודה טרייביש, הצהיר סניגורו של כהן כי כרמ־לה חי היתה חברתו־צמודתו של רוני ובילתה עימו במקומות שונים משך תקו־פה ארוכה. הפרקליט נתן לבית־המישפט להבין כי בתוליה של הנערה היו בראש מעייניו של הנאשם הצעיר זה זמן רב, ולאו דווקא באפיזודה האחרונה בלבד.

כבוד השופט נשאר אדיש לטיעון ה־היסטורי והורה לעצור את רוני לחמישה ימים, נוסף לחמישה אותם בילה כבר ב־אבן־כביר בציפייה לדיון המשפטי.

ריאד כבהא בן ה־19, שנה ראי־שונה ספרות ערבית. „כשרק הייתי אומר לבעל־בית שאני ערבי, היה אומר שהדירה מושכרת כבר."

אחמד מצאריווה בן 20, ערבית ומתמטיקה, שנה שנייה. „בעל־הבית מתנהג בדירה כמו שוטר, נכ־נס לחדרים כאילו לא גרים פה בכלל."

יונס עבד אל־גפאר, בן 20, לומד ספרות ערבית, שנה ראשונה. „בעל הבית לקח לנו רחיטים טובים מתוך החדרים והביא ישנים במקומם."

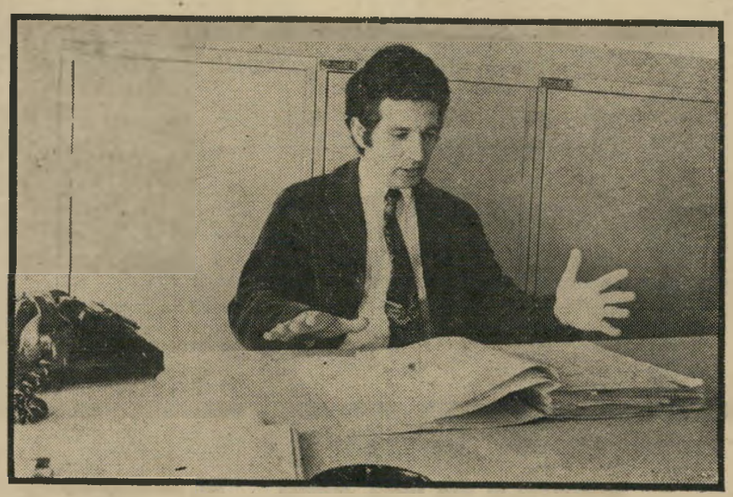
על הקריטריונים זכו במגורים בקמפוס." אך היו נוספים שמצבם המשפחתי וה־כלכלי היה זהה או דומה לזה של ה־18. „אספתי את שמותיהם של הסטודנטים ה־ערביים הנותרים שנזקקו לדיור," מספר ד"ר ליבאי, „והעליתי הצעה למצוא לאנ־שים אלה פיתרון מגורים על־ידי שכירת חדרים עבורם בעיר, תמורתם ישלמו רק את המחיר שניגבה מסטודנט המתגורר במעונות, 70 ל"י לחודש בלבד. את היתרה תשלים האוניברסיטה."

■ ■ ■

? הסיבות שהצריכו פיתרון שבו שוכרת החדרים תהא האוניברסיטה ולא הסטודנט הערבי, מספר ג'ובריז חו־סיין, בן 19, תלמיד שנה א' בפקולטה למישפטים: „בשבילי לחפש דירה בתל־אביב היה סיוט. הייתי הולך לפי מודעות, מרים טלפון, קובע פגישה ובא לראות את המקום. בכל המקרים היה מגיע הרגע ש־בעל־הדירה היה שואל אותי: ‚תסלח לי אבל מאיפה אתה?' וכשהייתי עונה שאני מאום־אל־פאחם, פתאום היו לו כבר דיי־רים והדירה כבר היתה מושכרת למישהו אחר, וזהו זה. למחרת הייתי רואה באו־ניברסיטה את אותה מודעה מחכה שוב לקליינטים."

חוסיין איננו מתאר מקרה יוצא־דופן. חוויית הדירה שהושכרה כבר למישהו אחר רודפת כמעט כל סטודנט ערבי שמנסה להכנס לחדר בעיר הגדולה. הפיתרון ש־הציע ומימש הדיקאן, ד"ר ליבאי, נועד להקל על הסטודנט הערבי לא רק פינגנסית.

יוסף ויינרייך, בעל ביתם של שבעת ה־סטודנטים הערבים, דרש — וקיבל — את המחיר הפנטסטי של 187.50 ל"י למיטה. תמורתם התחייב לספק תנאי דיור אנו־שיים לשבעת הסטודנטים. אך זמן קצר ל־

„במו ידי!"

„אני עצמי רגיש מאוד לבעייתו של הסטודנט הערבי," אומר ד"ר דוד ליבאי, דיקאן הסטודנטים בתל־אביב, „במו ידי הוצאתי קודם את בקשות הדיור של הסטודנטים הערביים וסידרתי מגורים."

שולחן טוב הוחלף בשולחן שבור, מנורות חשמל שבורות לא הוחלפו. השימוש במ־קרר נאסר בטענה: „שאיננו שייך לדירה."

„וזה עוד כלום," מוסיף יונס עבד אל־גפאר (20). „הוא התחיל לדרוש מאתנו סיף אחמד מצאריווה, סטודנט נוסף בדירה, „יש לו מפתחות לחדרים והוא נכנס מתי שהוא רוצה, בכל שעות היום והלילה. כאילו שלא גרים פה אנשים."

„הוא באמת סיפר לי שהיה שוטר בימי המאנדאט," מציין מוחמד קיוואן, הסטודנט שהעז להתקשר לנערה עברייה, „הוא אמר לי שזאת חובתו האזרחית לעקוב אחרינו ולבדוק את זהותו של כל מי שנכנס אלי־נו. ככה הוא גם גילה את החברה הי־הודייה שלי, ורץ עם הסיפור למיכה רייסר. לפני זה הוא עשה לי טריק עוד יותר יפה. בחדר שלי יש מיטה כפולה עם שני מיז־רונים. יום אחד באתי ומצאתי שהמיזרו־נים נעלמו. כשבאתי אליו בטענות הוא אמר לי: ‚זאת המיטה של הבן שלי ואני לא מוכן שעל המיטה הזאת ישכב ערבי עם יהודייה.' רק אחרי מריבה ארוכה הוא החזיר לי מיזרון אחד מהשניים."

■ ■ ■

„ה אגודה יא היתה ולא תהיה האפר־טרופוס לחיי הפרטיים," מגיב ה־סטודנט הערבי למיכתב היו"ר, „אינני מוכן שרייסר יקבע עם מי אני אצא ועם מי לא. זה אחד. ובעניין המגורים עם ה־בחורה המסוריימת, זה שקר וכזב. יש הבדל גדול בין ביקור של בחורה בחדרו של בחור — לבין מגורים משותפים איתו. זוהי עלילה שהיא מתגוררת אצלי, ועובדה, רכז־הפנים, יצחק אגסי, ערך אצלי לא מזמן ביקור פתע, ולא מצא כלום."

יו"ר אגודת הסטודנטים, מיכה רייסר, ששפע של זמן עומד לרשות חקירות טוהר־הגזע שלו, לא הצליח להתפנות כדי להשיב לשאלות כתבת העולם־הזה. ואילו סגניתו, ליבנת לימור, ורכז־הפנים יצחק אגסי, פשוט סירבו להגיב.

„בעל הבית הלשין!"

יוסף ויינרייך, בעל שתי הדירות שהושכרו לסטודנטים הערביים, כ־שוטר לשעבר בימי המנדאט, טען ויינרייך לפני הסטודנטים, חובתו האזרחית העל־יונה היא לקיים עליהם מעקב מתמיד ולדווח עליהם למקומות המתאימים.

שבוע איפור בישראל

בית הספר לקוסמטיקה של
ד"ר איבן לאטור מפריס

מארגן שבוע איפור בבית ציוני אמריקה תל-אביב,
מתאריך 23 לאפריל עד 2 למאי.
הקורס מיועד לקוסמטיקאיות ולמאפרות בישראל.

Monsieur CHRISTIAN CHAUVEAU

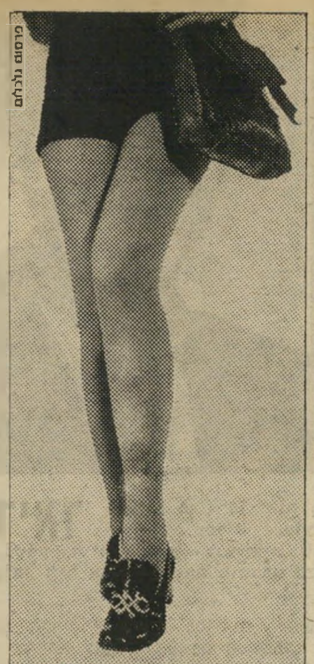
מנהל הקורס, יבוא במיוחד למטרה זו.

מר CHRISTIAN CHAUVEAU הנו מנהל האיפור
בבית הספר של ד"ר לאטור פריס וכן מוכר על-ידי
משרד החינוך הצרפתי ומרצה בבית הספר הלאומי
לקולנוע, טלוויזיה וצילום.

ההשתתפות בשבוע האיפור תאושר ע"י תעודה או ע"י
דיפלומה בינלאומית של ד"ר לאטור.

מספר המקומות מוגבל.

לפרטים והרשמה נא לפנות :
לגב' הלן פוגל
רח' פרוג 5, תל-אביב, טלפון 232378.
בימים א', ב', ג', ד' בשעות 12—9, 7—5.

Merci

לאשה שאיננה מוכנה להסתפק במועט

גרבונים · גמישונים
ארכונים · אקסטרונים

בסריגת מיקרומש
מאריכת ימים

הקו הבטוח בין שתי נקודות

קולנוע

מבקרים בשם אלוהים, אתה מפוטר!

מבקר־הקולנוע ג'ון פיצג'ראלד מפרסם מזה 16 שנה את דיעותיו של האמנות ה־שביעית בשבועון הלאומי הקאתולי, עיתון אמריקאי נפוץ ומוכר למדי. 16 שנה לא מצא בו איש שום רבב או דופי, במערכת כולם הסכימו שהוא מיטיב לדעת את מלאכתו, ואף ציוץ של טענה לא הושמע נגדו.

עד השבוע האחרון, כאשר קיבל פיצ־ג'ראלד הודעת־פיטורין.

למה? משום שהמבקר התמים, אשר הא־מין כי הוא צריך להביע את דעתו הכנה על הסרטים שהוא רואה, בחר בין עשרת הסרטים החשובים של השנה האחרונה, את קלקוורק אורנג' (שייקרא בעברית, כנראה, „התפוז המיכני") ואת הצגת ה־קולנוע האחרונה. אולם כאשר בחר אותם, הוא פשוט שכח ששני הסרטים הוכרזו כ„אסורים" על־ידי הצנזורה הקאתולית ב־אמריקה.

התפוז המיכני של קובריק הוא, לדעת מרבית המבקרים, אחת היצירות החשובות של הקולנוע בשנים האחרונות. האלימות, האונס והאכזריות שבו יש בהם לקח ומש־מעות אנושית עמוקה. פיטר בוגדאנוביץ', במאי הצגת הקולנוע האחרונה, הוא, לדעת רבים, תגלית הוליבוד בשנה האחרונה. שני הסרטים גם יחד מועמדים לפרס אוסקר.

אבל מה כל זה לעומת המוסר הקא־תולי?

נפש הבהמה

פיטר בוגדאנוביץ' (ראה לע"ל) היה מעורב לאחרונה בפרשה לא כל־כך נעי־מה. הקשורה בבכורת סרטו החדש מה

„התפוז המכני"
לעזאזל האמנות, העיקר המוסר

העניינים, דוקטור? (מישפט־ההיכר של ה־ארנב באגס באני בסרטים המצויירים), בו משתתפים ריאן (סיפור אהבה) או'ניל וברברה סטרייסנד.

בוגדנוביץ', מבקר־קולנוע לשעבר, הח־ליט שהוא מכיר את מי שהיו חבריו ל־מיקצוע יותר מכל אחד אחר. ומאחר וידע עד כדי כך את נפש הבהמה, הגיע למס־קנה שסרטו החדש, שצריך להיות קומדיה מטורפת, יילך לגמרי לאיבוד, אם יוצג בפני כמה פרצופים קפואים של איסטני־סים, בהקרנה מיוחדת, באולם גדול וריק.

משום כך החליט בוגדאנוביץ' להזמין את המבקרים להקרנת הפתעה, מן הסוג המקובל באמריקה: הקרנה שבה אין ה־קהל יודע מה עומדים להציג בפניו, ולפי תגובות הקהל, מודדים אחר כך את סי־כויי הצלחתו של הסרט.

אמר ועשה. הקהל רכש כרטיסים בקופה, מילא את האולם. המבקרים, אשר לא חשדו כלל במה שמצפה להם, הגיעו כר־גיל ברגע האחרון, לא מצאו מקומות ישיבה, ונאלצו לבסוף לצפות בסרט באי־נוחות אשר עיצבנה אותם מאוד.

התגובה נראתה למחרת בעיתונים. מר־בית הביקורות היו פושרות להחריד, ואילו צחוקי הקהל, שצריכים היו, לפי התיאוריה של בוגדאנוביץ', להדביק גם את המבק־רים, נשמעה באזני נציגי העיתונות כ־„גיחוכים גסים וחסרי־טעם, שקילקלו את מעט' ההנאה שעוד אפשר היה למצוא בסרט."

אם בוגדאנוביץ' אינו מצליח לקלוע ל־טעם המבקרים, מה רוצים משווילי?

חדריך

תל־אביב

★★★★ **דקמרון** (סטודיו, איטליה) — בוקאצ'יו, בגירסתו המודרנית של הבמאי פיאר פאולו פאזוליני, ממשיך להצליף ב־שוטים ולהרגיז את הבורגנים. תחזקנה ידיו.

★★★ **האיי המזוהם** (אופיר, אר־צות־הברית) — פישעון קשוח ומקפיא את הדם, מבויים בווירטואוזיות על־ידי דון סיגל, על שוטר היוצא לצוד רוצח מטורף כאילו היה זה אויבו האישי. מומלץ לבעלי עצבים חזקים.

★★★ **מיכיה 22** (אלנבי, ארצות־הברית) — אמנם רחוק מן הספר, אבל גם כך זוהי סאטירה מאקאברית חריפה נגד המימסד הצבאי ואוויליות המלחמה. מצולם היטב ומשוחק לעילא ולעילא על־ידי אלן ארקין, מרטין באלזם, אורסון וולס, באק הנרי ואחרים.

★★ **סיפור אחד של פשע** (צפון, איטליה) — חיקוי משעשע של תעלומת רצח נוסח אגאתה כריסטי, עם גאסטונה מושיין בדמות שוטר כפרי, המסתיר מוח מבריק מאחורי חיצוניות שלומיאלית.

ירושלים

★★★ **שד משחת** (הבירה, צרפת) — קלוד ללוש מבשל בסיגנונו המיוחד סי־פור־חטיפה, שבו הדמות האהודה ביותר היא זו של החוטף, ואילו כל האזרחים המהוגנים סביבו נראים נבזים ומנוולים. כל זה באווירה מצחיקה ומשעשעת. עם ז'אן לואי טרינטיניאן.

חיפה

★★ **יהלומים לנצח** (ארמון, אנגליה) — ג'יימס בונד מבדר יותר משהוא מו־תח, עם הרבה המצאות, צילומים מרהיבי־עין ושון קונרי בתפקיד הראשי.

★★★ **קוראים לי טרינטי** (עצמון, איטליה) — מערבון היתולי מלא גדוש מיבצעים אקרובטיים, ואפילו טיפת־דם אחת אינה נשפכת בו. להיט העונה.

אש על מפגינים: המהפכה במיטה

אין בעולם יש לי סוני

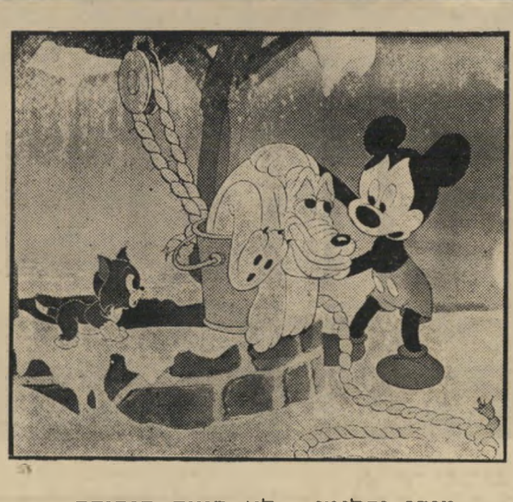

ניקולאס ואלכסנדרה (גת, תל־אביב, ארצות־הברית) — ה־יעיון, שהיה כנראה ביסוד הסרט הזה, הוא להציג את המהפיכה הבולשביקית כפי שהש־תקפת בחייהם הפרטיים של הצאר ניקולאי ורעייתו אלכ־סנדרה. מה שיצא מן הדייסה ההיסטורית היקרה הזאת, הוא שהסרט מנסה כביכול לתרץ את המהפיכה הסובייטית ביחסים האינטימיים שבין אחרון הצארים לרעייתו הגר־מנית, ובלשון חדר־המיטות מתוצרת הוליווד — ביחסים שבין ניקי לסוני.

אפשר, בעצם, לכתוב ספר שלם על כל מה שחסר בסרט זה. הדמויות הסימפטיות יותר שבו מעוררות גי־חוך, הדמויות שצריכות להיות אנושיות, מצטיירות כאווי־ליות, הטיפשות שולטת בכל, ובעצם, אם לרדת לעומק העניין, הרי שהמהפיכה הרוסית, אליבא דסם שפיגל (מפיק הסרט) ושותפיו, פרצה משום שהצארינה שלטה בצאר, וראספוטין שלט בצארינה, והתאוות שלטו בראספוטין, והמחלה שלטה בצארביץ', וכן הלאה. היו שם גם בעיות סוציאליות, אבל אותן אפשר היה לפתור בנקל. לולא הסתבכה משפחת המלוכה בכל סבך היחסים האומלל הזה.

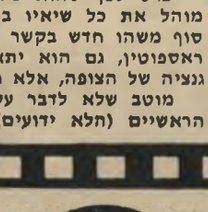
פרט לכך שהוא מגיש היסטוריה משופצת, הסרט גם מוהל את כל שיאיו במים, ומי שמצפה לשמוע סוף כל סוף משהו חדש בקשר לנסיכה אנאסטסיה, או למותו של ראספוטין, גם הוא יתאכזב. אין זה רק עלבון לאינטלי־גנציה של הצופה, אלא גם לתאוות־הרכילות שלו.

מוטב שלא לדבר על המישחק, מאחר וגם השחקנים הראשיים (חלא ידועים) וגם המישניים (חידועים מאוד)

מיקי ופלוטו: לא רוצה קורידה

על עכברים ואנשים

הזוכים המאושרים (פריס, תל־אביב, ארצות־הברית) — יתכן שבקנה־המידה של הריאליזם ה־מודרני, המגיע מדי שנה לשיאים חדשים, כאשר עירום, אלימות, מוות ואכזריות הם מנת־יומו החלקית של צופה הקולנוע, נחשבת תוצרת אולפני דיסני לאנאכרוניזם.

היום, למשל, מאולפים עכברים חיים על־ידי בני־אדם כדי להרוג בני־אדם אחרים בלהיט אמריקאי השובר שיאי־קופה („ולארד"), בו בזמן שדיסני עצמו הביא לעולם את העכבר האנושי, המשעשע, המפוקח והמבריק ביותר שחי אי־פעם — הלא הוא מיקי מאוז, אותו ייצור מצוייר שלדעת ציניקאים הוא השחקן הטוב ביותר שיצא אי־פעם מבין כותלי אולפן הוליוודי כלשהו.

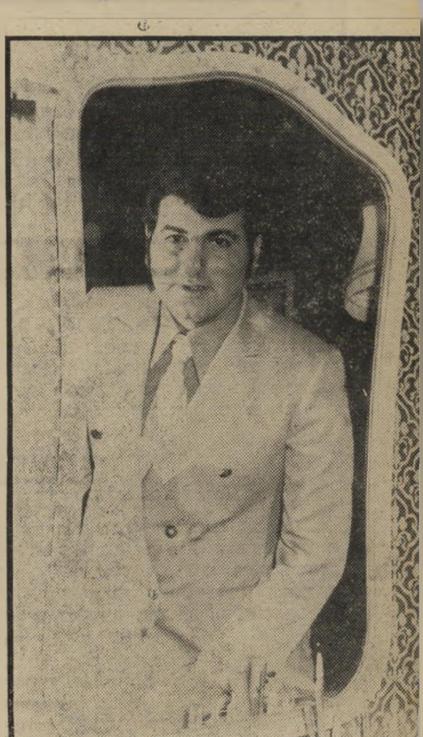
מי שמתגעגע לראות את מעלליו של העכבר הממזרי הזה, ומי שיש בו עדיין די רגישות כדי ליהנות ממחול של עצי־היער ומן החכמות של ארנב שחצן, מי שמזדהה עדיין עם פרדיננד השור, שאינו אוהב את הקורידה, ומעדיף את ריח פרחי־השדה — לכל אלה צפוייה שעה ומחצה של הנאה בקולנוע פריס, המציג עשרה מן הסרטים המצויי־רים של דיסני, אשר זכו לפרסי „אוסקר" בין השנים 1932—1941.

הצפרדעים המכרכרות בביצה שליד „הטחנה הישנה", האילנות המתעוררים עם עלות השחר, או שלושת החזי־

חמישה זרים נזדמנו במונית אחת - ושם נפגשו עם השישי:

פגישה עם המוות

הנהג

דני זבולוני, נהג המונית, לא היה צריך להיות כלל בדרך לירושלים בזמן התאונה, החליף במיוחד את תורו עם חבר — והגיע לפגישה עם המוות.

מ**יכל ירמיאס** ראתה את המוות מס־תער עליה, דרך השמשה הקדמית, בדמות אפה החרום של משאית גדולה.

רק שניות בודדות קודם לכן עקבה בשלווה אחרי נסיונו של נהג המונית, בה נסעה, לעקוף את מכונית־הגרר שנסעה לפניו. הכביש הרטוב השתרע לפניה רחב ומבהיק בתחילה, לא היה שום דבר מאיים בדמות משאית המרצדס שהגיחה ממול.

מתי התרחש אותו שבריר שנייה, שבמהלכו הפכה משאית פשוטה, שכמותה ראתה מיכל אלפי פעמים — לנושאת־דברו של המוות?

לפתע, היא ראתה אותה דוהרת לעברה, מזנקת עליה. שמשת המונית, שטיפות הגשם ניתלו עליה צלולות ובהירות, הפכה פתאום כהה. אחר, חבטה נוראה. נדמה היה למיכל שגג המונית מתרומם. היא התכופפה.

את עשרים המטרים הבאים עשתה המשאית, כשהיא דובקת בחוזקה בקורבנה, כחייה נוראה בטרפה. כשהירפתה ממנו, היה גופה השחור של מונית הצ׳קר קרוע לשניים. בין שני חלקיו של גוף הברזל הקרוע, היו האנשים קרועים גם הם.

ליד ההגה המחוץ שכב דני הנהג, עיניו עצומות ופניו שקטות. מלבד כתם־דם קטן על מיצחו, נראה היה כמחייך בשנתו.

את הנוסעים קשה היה להכיר. רק שערו הבהיר של הילד בלט בין חלקי הגוויות המפוזרות מסביב.

שקטה ודוממת עמדה המשאית. גופה הגדול שרוט שריטות קלות בלבד. לידה שרידיה של המונית.

הגשם המשיך לרדת.

שינויים בתור הגורלי

ה**מוות בא** בשעה אחת ושלושים אחר־הצהריים, בכביש הר־טוב, ליד גשר מוצא, בואכה ירושלים.

כשעה לפני כן, בתחנת המוניות אביב בשדרות רוטשילד בתל־אביב, היה דני זבולוני מוטרד. חושש היה שלא יספיק להגיע לחתונה של ידידים, שעמדה להיערך בשעות הערב בירושלים. לולא אותו קילקול, שבגללו ביזבז את כל שעות הבוקר בגרז׳, היה גומר את הטור היומי שלו מוקדם יותר. מזל שלפחות זכר לתת את המכנסיים לאשתו, כדי שתמסור אותם לניקוי.

בחוץ, ליד המונית, הסתובב אלי. היה זה תורו לצאת עכשיו לירושלים. אולי יסכים להתחלף אתו?

הסיכוי היה קטן. רק לעיתים רחוקות מסכימים נהגי המוניות לסידורים מעין אלה.

אבל דני היה חביב על חבריו, בקומתו הגבוהה, בחיוך שלא מש מזוויות־פיו ומעיניו הירוקות, בקולו השקט שמעולם לא עלה לטונים הגבוהים.

באופן יוצא־מן־הכלל, הסכים אלי, לוותר על תורו לדני.

עכשיו, לא נותר לדני אלא לחכות שהמונית תתמלא. שעה של נסיעה והוא בירושלים. יספיק אפילו להתרחץ ולנוח לפני החתונה. אם אהרון לא שכח לקנות כרטיסים לקולנוע, והחתונה תהיה משעממת, יוכלו שלושתם להספיק להתחמק וללכת לראות סרט.

פגישה עם חברה

ב**מבט חטוף** סקר דני את נוסעיו. כאילו לא די במזג־האוויר הסגריר, היו רובם מבוגרים. דני אהב יותר נוסעים צעירים. למבוגרים — תמיד יש טענות. תמיד משהו מפריע להם. הרדיו, החלון או עשן הסיגריות.

הוא בחן את הגבר שישב בפינה המרוחקת ביותר מן הדלת. הוא היה גבוה, רחב־כתפיים, בעל שיער שחור ומסורק היטב. הוא עישן סיגריה ארוכה, ונראה כמי שמרוצה מעצמו. הוא לבש חליפה כהה, חולצה לבנה וניילונית, וניכר היה שהוא מקפיד על הופעתו החיצונית.

לצדו ישבה אשה בגיל העמידה, שמנמנה, לבושה בשמלה כחולה, ועל ברכיה הונח תיק־יד גדול. היא נראתה כאשה שמרנית, שאינה מרבה לנסוע במוניות.

בפינה השמאלית הקדמית ישב בחור צעיר, בן עשרים ושתים, בעל שיער ארוך ומבולגן, לבוש בג׳ינס ובחולצת־טריקו. הוא נראה כסטודנט, או כאחד מאותם צעירים שאינם יודעים בדיוק מה הם עושים בחיים.

לצדו ישבה נערה בלונדינית, בת עשרים ושתים, לבושה בחצאית־מיני ובחולצה מכופתרת. היא נראתה כמי שיש לה עבודה קבועה, ומשכורת קבועה.

בפינה הימנית הקדמית ישב גבר בן שלושים וחמש, בעל שיער שחור ומסורק היטב. הוא עישן סיגריה ארוכה, ונראה כמי שמרוצה מעצמו. הוא לבש חליפה כהה, חולצה לבנה וניילונית, וניכר היה שהוא מקפיד על הופעתו החיצונית.

לצדו ישבה אשה בגיל העמידה, שמנמנה, לבושה בשמלה כחולה, ועל ברכיה הונח תיק־יד גדול. היא נראתה כאשה שמרנית, שאינה מרבה לנסוע במוניות.

בפינה השמאלית הקדמית ישב בחור צעיר, בן עשרים ושתים, בעל שיער ארוך ומבולגן, לבוש בג׳ינס ובחולצת־טריקו. הוא נראה כסטודנט, או כאחד מאותם צעירים שאינם יודעים בדיוק מה הם עושים בחיים.

לצדו ישבה נערה בלונדינית, בת עשרים ושתים, לבושה בחצאית־מיני ובחולצה מכופתרת. היא נראתה כמי שיש לה עבודה קבועה, ומשכורת קבועה.

השגריר אצא לכנס

ב**איתי בוקר** של יום שני הקפיד עו״ד שמואל שלף בלבושו. לא שהיה זה ממנהגו לזלזל בענייני לבוש. אבל באותו בוקר, ביקש להיות חגיגי מהרגיל, לכבוד כנס עורכי־הדין שעמד להתקיים בשעות הצהריים בירושלים.

היה זה הכנס הראשון שלו. כל השנים נמנע מכנסים מסוג זה. הפעם החליט לשנות ממנהגו.

״משהו אומר לי שהשנה עלי להשתתף,״ אמר יום קודם לכן לשכנה שנכנסה כהרגלה לשיחה של רגע.

מן הראי ניבטו אליו פנים מהוקצעים, עיניים כחולות, שיער שיבה. עו״ד שלף היה גבר נאה.

הוא נשק לנכדתו הקטנה, אודל, שישנה בשלווה במיטתה, ויצא.

״סמיושקה, כמה אתה אלגנטי היום,״ קראה אליו בצרפתית השכנה מלמעלה. הוא נופף לה בידו: זה לכבוד הכנס.

היא הביטה בגבו המתרחק: איזה גבר יפה! מי היה מאמין שהוא מתקרב לשנות השבעים שלו?

בקומה למטה שמעה גברת טשלר את השיחה הקצרה והעליזה. היא היתה בת־בית אצל משפחת שלף, וחיבבה אותם.

אנשים צנועים. במשך כל השנים שבהן עבד שמואל כעורך־דין, וגם אפילו כשהיה כשגריר ישראל בפיליפינים, לא החליפו את דירתם הקטנה למפוארת יותר.

היא נזכרה בחיוך ביום שבת האחרון. היא נכנסה אליהם לקחת את אודל הקטנה לסיול. שמואל השתעשע עם נכדתו על המרפסת שטופת השמש.

אבל תחזירי אותה מחר, אמר לה.

בזמן האחרון הפכה הקטנה להיות כל היין. כל רגע פנוי שלו היה מוקדש לה. מאז שנולדה, לפני כעשרה חודשים, לא נעדר יותר מהבית ערבים שלמים. מעתה, היו הערבים הפנויים שלו מוקדשים לה.

עורך־דין שלף הגיע למשרדו. היו לו כל הסיבות להיות מרוצה. לא מזמן קיבל את חברת נתיבי אילון הענקית כלקוחה שלו. אולי עכשיו, יוכל גם להתמסר לכתיבת ספריו, לסיים אותם, ואולי גם לפרסם?

עבר עשיר, מעמד רם, ותקופות ארוכות של מצב כלכלי קשה. שמואל שלף לא ידע לעשות כסף.

בסביבות השעה 12 בצהריים סגר את התיקים בהם עיין, נתן למזכירתו הוראות אחרונות, הזכיר לה שעליה לפגוש אותו

הפרקליט

עורך־הדין שמואל שלף, 65, נכנס למונית כדי להגיע לכנס עורכי־דין בירושלים. משמאל: הלווייתו של שלף.

למחרת היום בבית־המשפט, ניצא לדרכו לירושלים.

היום יאחר לשוב הביתה, ואודל הקטנה תחפש אותו ותתגעגע.

פרצוף מחייך בשמשה

„כם שילכו?"

כן, כולם שילמו.

המונית כבר השאירה מאחוריה את פקקי התנועה של תל־אביב. עכשיו היה קצב נסיעתה אחיד וחלק. דני נהג להקפיד בנושא המהירות. מה יש, לא מספיק שמונים? למה למהר?

חמים וטעים בגלי צה"ל. עשן סיגריה ממלא את חלל המונית. בחוץ — סגריר. במונית — חמים. אפילו דחוס קצת.

דני לא אהב את המקצוע. צריך הרבה סבלנות לאנשים. עכשיו, כשגמר לשלם את החובות על הדירה, יוכל להפסיק לעבוד במונית. כבר דיבר על כך עם הבוס ביום שבת. הבוס לא היה מרוצה מהרעיון, אבל דני כבר חלם על העסק שיפתח, בעזרת הכסף שעבור הדירה והמעדה של אביו, שאת שתיהן ימכור.

האשה המבוגרת במושב השני התנמנמה. כביש נהה. מאחורי הרמזור עמדה דמות מוכרת. רותי. ידידה ותיקה.

דני עצר. פרצופה המחייך של רותי הצטייר על שמשת החלון.

„הלו דני, מה העניינים?"

„מה את עושה פה?"

„נוסעת לירושלים. יש לך מקום פנוי?"

„לא. מלא לגמרי."

„טוב. אז להתראות."

המונית המשיכה בדרכה. רותי נותרה מאחוריה, מצטערת.

מילים סתמיות

שחזיעה מזכירתי של ד"ר יעקוב כהן למשרד, בבוקרו של יום שישי כבר מצאה אותו שקוד על עבודתו. כהן דרכו, ברך אותה בוקר טוב קצר וענייני, חזר לעבודתו.

מיום שנכנסה לעבוד איתו, היתה עוקבת בפליאה אחרי חוש הסדר שלו ודקדקנותו. הוא היה מדווח על כל שיחה פרטית שניהל מהמשרד. השולחן שלו — מעולם לא ראתה אותו במצב של אי־סדר.

לא היה זה הבוס הראשון שלה. אבל ד"ר כהן היה שונה. חביב וחייכני, אף פעם לא פיזר מילים סתמיות בשיחות של לא כלום. נוהג היה לשבת בחדרו הקטן ובהיר, ליד השולחן המסודר למופת, שקוע בעבודתו.

באותו יום שישי היה ד"ר כהן דחוק בזמן. צריך היה להגיע לכנס רופאים בהדסה. אחרי זה חיכו לו שלושה ימי חופשה, והוא רצה להספיק ולחסל עניינים לפני כן.

„כשיהיה לך פנאי, תשלחי את המכתב הזה." פנה למזכירתו דרך מחיצת הזכוכית שהפרידה ביניהם. נימוסי וחסכן במילים, כדרכו.

אחר־כך קם ממקומו, שלח מבט אחרון במשרד המבהיק, חייך למזכירה המסורה: „להתראות ביום שלישי," אמר. „אם יהיו לך בעיות בקשר למשהו, את יודעת לאיפה לצלצל."

אמר, ויצא. ויותר, לא ראתה אותו.

משפחת כהן היתה וותיקה בבניין־המגורים עטור הירק שברחביה. אבל גם הנשים הארוכות של שכנות לא הצליחו להסיר את חותם היחודיות מעליה. הווי־כוחים, השמחות, שיגרת היומיום — כל אלה לא מחקו את המחיצה שסבבה את משפחת כהן.

ארון שעמד בפתח הדירה מנע בעד אורח לא קרוא מלזרוק מבט בלתי רצוי אל פנים הדירה.

מעולם לא נשמעו צעקות בוקעות מבית: „אם רוצים לחנך ילדים, צריך לדעת שאסור לצעוק עליהם," נהגה גברת כהן לומר לשכנותיה.

ואכן הילדות היו סמל של חינוך קפדני. מבודדות במיקצת מחברת שאר הילדים, נהגו לשחק לבדן, סירבו לקבל אפילו סוכריה משכנה חביבה. מעולם לא נראו מלקקות ארטיק. כי אכילת ממתקים לא היתה עניין של יומיום בבית משפחת כהן. רק לשבתות היתה גברת כהן מבשלת בשר וקונה סוכריות: „אנחנו לא חיים כדי לאכול, אלא אוכלים כדי לחיות," אמרה.

פעם ראשונה במונית

שעות אחר־הצהריים של ימי שישי היה ד"ר כהן, האפידמולוג הראשי של משרד הבריאות, נוהג לעבוד בגינה הקטנה שהקיפה את בית־המגורים. מזה שנים שהיה שוקד על טיפוחה. הפכה ליצירתו הפרטית.

„הדרך הנכונה לחיות בחברה היא על־ידי התחשבות בזולת", כתב בברכה שלה לאחד מילדי השכנים לרגל בר־המצווה שלו.

ההרמוניה וההבנה ששררו בינו לבין אשתו, אותה הכיר בשוויץ — כשניהם היו סטודנטים לרפואה, היו בולטים לעיין. לא אהת ראו אותם דרי הרחוב מטיילים שלובי זרוע. הוא — גבוה ורזה, שערו שחור ופניו צעירות למראה. היא — ראשה עטור שיבה.

ביום ראשון האחרון נסע עם אשתו לבלות את חופשתו בתל־אביב.

ביום שני בצהריים, נכנס למונית שנסעה לירושלים, בדרכו חזרה הביתה.

אבנים על הגג

כיש יטרון. שער הגיא.

ככל שהתקרבה המונית לירושלים, הפך מזג־האוויר להיות נשום יותר.

מתי כבר יגיע הקייץ?

לדני, היה הקייץ עונת הפיקניקים, היה מארגן מכוניות, קונה מיצרכים, ומודיע לחברה: נוסעים.

קשה היתה על דני הפרידה משכונת ילדותו. כל חבריו היו שם. למרות שגר עם אשתו בקצה אחר של העיר, היה

הרב

צבי הלברשטאם, שנהרג בתאונה עם בנו, שמואל בן ה־12, נכנס למונית המוות כדי לקנות בירושלים מצה שמורה לפסח.

מבלה בשכונה רבות משעותיו הפנויות. הגשם התחזק. נקישותיו של הברד על גגה של המונית הזכירו מטר אבנים.

חלום נסתר

? ימי חייו היה הרב צבי הלברשטאם קשור בקשר אמיץ למסורת משפחתו, משפחת אדמו"רים.

חלום נסתר היה שמור עמו: להיות רבי. חצר קטנה תהיה לו, ובה יתכנסו כל אוהדיו, מבית סטאנץ.

אבל חלומות מטיבעם שהם חלומות. רק בפורים עבר הרב עם משפחתו לדירה חדשה. זו הישנה היתה צרה לו, לאשתו ולארבעת ילדיהם הקטנים.

עכשיו, העיקו עליו חובות רבים. שוב ייאלץ לדחות את רצונו מפני דרישות השעה. ימשיך לעבוד כמוהל בבית־החולים תל־השומר.

שתי הבריתות, אותן צריך היה לערוך בירושלים, אמורות היו אמנם להתקיים רק ביום שלישי, אבל הרב ביקש להקדים את נסיעתו, כדי שיוכל להספיק לאפות מצה שמורה, להביא ממנה גם לעובדי בית־החולים. מנהג זה שמור היה אתו כל שנות עבודתו במקום. לצורך זה, לקח אתו גם את בנו.

הרב נזכר בזקנה העיוורת, אמה של השכנה שגרה מולם בביתם הקודם. כל פעם שהיתה מגיעה לביקור, היתה יושבת במרפסת הבית, מבקשת לשמוע את שירתו של שמואל.

חינוך במסורת

רב הילברשטאם היו סיבות טובות להתגאות בבנו, להעתיר עליו שפע של תפנוקים.

הלוואי ויוכל תמיד לגדל אותו ואת אחיו בחיים של רווחה.

כי העניין של חינוך ילדיו היה חשוב לו, לרב הלברשטאם, יותר מכל. יותר מעיסוקיו בבלשנות. יותר ממחקריו בהיסטוריה של הרבנות.

הוא עצמו, אם כי נהג בסובלנות כלפי חבריו למקצוע, שרובם הגדול חילוני, היה דקדקן גדול בענייני מצוות. הקפיד לכוון תפילותיו אל האל בשמים.

הרב הלברשטאם העיף מבט של חיבה בבנו, לידו.

באותו רגע, הצטרף למונית, במשק כנפיים חשאי, נוסע נוסף.

מלאך־המוות הסיט את ידו של נהג משאית אלמוני, אסף בכפו חמישה אנשים זרים, שגורל מיסתורי הוביל את דרכי חייהם הנפרדות לפגישה משותפת בחלל ובזמן — לפגישה אחרונה.

הרשעת בניים

מאת אורי אבנרי

23 - 19 במרס 1972

סיומה בלאש

ובלשים פרטיים

בשעות האחרונות של כנס־הקייץ, לפני צאת הכנסת לפגרה, קרה נס: הכנסת קיבלה פה־אחד, בתמיכת המערך והימין, כמה הסתייגויות של סיעתנו להצעת־חוק שכבר עברה בוועדה.

הצעת־החוק לא היתה פוליטית, והסתייגויותינו היו הגיוניות. העובדה שלמרות זאת היה זה מאורע יוצא־דופן, שהביא בעיקבותיו ברכות ולחיצות־יד, מלמדת הרבה על שיטות עבודתה של הכנסת.

■ ■ ■

הצעת־החוק, שהובאה לקריאה שנייה ושלישית, באה להסדיר, בפעם הראשונה, את עבודתם של חוקרים פרטיים ומנהלי שרותי־שמירה.

לא מכבר גילו חוקרי „העולם הזה" פרשה המעוררת ספיקות חמורים. מסתבר כי מישרד מסויים, העוסק בבלשות פרטית ובשרותי־שמירה גם יחד, סיפק ללקוח, במיסגרת פעולתו הבלשית, מיסמך חלקוח ממוסד שבו הוא מפעיל שרותי־שמירה.

הסתייגותנו שנתקבלה אומרת: „אדם או מוסד, המקיימים שרותי־שמירה במישרד או במיפעל, לא יקבלו על עצמם, במישרין או בעקיפין, לנהל חקירה פרטית הנוגעת לאותו מישרד או מיפעל, ולא ישתמשו לצורך כל חקירה שהיא במיסמכים המצויים באותו מישרד או מיפעל."

המפר איסור זה ייענש, לפי הסתייגות אחרת שלנו שנתקבלה, במאסר של שנה אחת או בקנס של עשרת אלפים ל"י.

היה זה מיקרה נדיר שבו חברי־הכנסת לא רק הקשיבו בדריכות לדברי־ההנמקה, אלא גם שוכנעו והצביעו בהתאם להשקפתם, ללא לחץ סיעתי. אפשר היה לחשוב שהגיעו ימי המשיח.

■ ■ ■

הדבר קרה למרות שהשמעתי, בראשית הוויכוח, דברים חריפים על המצב שהשתרר במדינה, בשטח השמירה על שלום הציבור:

אורי אבנרי: המשטרה של מדינת־ישראל נמצאת במצב של הידרדרות גוברת והולכת, ואין זה מוגזם לומר שבתחומים רבים פשטה המשטרה את הרגל.

יש תחומים נרחבים של עולם הפשע, ושל החיים בארץ בכלל, שבהם איבדה המישטרה חלקית או סופית את שליטתה.

די להזכיר את נחשול ההצתות, שפשט בארץ, ואשר רק השבוע בא לידי גילוי חריף נוסף בהצתה שבוצעה בביתו של הרב שלמה גורן, אחרי שורה ארוכה של מעשי־הצתה במערכות־עיתונים, במוסדות־ציבור, במועדונים ו־בבתיהם הפרטיים של אנשי־ציבור. אף באחד מהם לא הצליחה המישטרה להביא את המבצעים לדין, למרות שהמישטרה סבורה שהיא יודעת מי המבצעים.

כל חיי הלילה במדינה הפכו הפקר לעולם התחתון. כמעט לא נותר מועדון־לילה בערים הגדולות שאיננו תחת שליטתו של העולם התחתון, ושבו לא שורצים טיפוסים של העולם התחתון.

שורצות בארץ כנופיות־פשיעה ידועות, העוסקות ברצח, בשוד מזויין, בהצתות, בפשיעה מסוגים שונים. חבריהן ידועים למשטרה, ואין בידי המשטרה להושיע, לתבוע לדין, להביא להרשעה. אלא במקרים יוצאים מן הכלל, כאשר הודות לאומץ־לבם של שוטרים ואזרחים, ובעזרת מזל רב, נתפס הפושע תוך כדי מעשה, כפי שקרה בשוד הבנק בראשון־לציון. אולם מאות מעשי־הצתה ומעשי־שוד, ועשרות מקרי רצח, נשארים ללא הרשעה בדין.

במצב זה, אדוני הישב־ראש, נוקד הצורך החמור באירגוני־מישטרה פרטיים. וזהו מה שקורה עכשיו בארץ: העברה הדרגתית של תפקידי המישטרה של המדינה לידי אירגוני־משטרה פרטיים.

תופעה זו היא הרקע לחוק זה.

חברות ביטוח אינן סומכות עוד על המישטרה, לא מבחינת גילוי פשעים ופושעים, ולא מבחינת השמירה על מוסדות מבוטחים. יש היום שמוסדות — ואני שייך לאחד מהם — אינם יכולים לזכות בביטוח, אלא אם כן הם מתחייבים להחזיק שמירה פרטית מזויינת, 24 שעות ביממה. זהו תנאי של חברות־הביטוח, שבלעדיו אין הן מוכנות לבטח היום מקומות רבים.

הרקע הזה טעון בוודאי מחשבה רבה בבית־המחוקקים, האחראי לביטחון הציבור. אבל הוא גם טומן בחובו סכנות מסוג אחר.

עסקי השמירה ועסקי החקירה גדלים בארץ בקצב מהיר, גדלו לאירגוני־ענק, המעסיקים מאות עובדים. אלה אינם עוד מישרדים פרטיים וקטנים, כפי שחושבים קוראי הרומנים הבלשיים מחוץ־לארץ. מדובר על מנגנונים ה־מעסיקים מאות חוקרים ושומרים, שיש להם ארכיונים ענקיים, והמצויידים בציוד אלקטרוני מתוחכם. כאשר זה נמצא בידיים פרטיות, מתעוררות שאלות חמורות, שרק על חלק מהן עונה החוק הזה.

כשאבא אבן

מסכים עימנו...

אבא אבן הוא, אולי, האדם היחידי בממשלה שזה תענוג אינטלקטואלי להתווכח עימו. בוויכוח כזה יש מקום להומור ולתיחכום, שאינו אפשרי בוויכוח עם שום שר אחר, ובוודאי לא עם ראש־הממשלה.

כפי שסיפרתי בשבוע שעבר, פתחתי את נאומי על מישרד־החוץ בצירוף־יחד של פסוקים שונים מנאומו של אבא אבן, בדרך של טכסיס ריטורי. השבוע ענה אבן, והודיע שהוא מסכים בלב שלם לחלק אחד של נאומי: אותו חלק שהיה מורכב מציטוט דבריו שלו.

בתום הוויכוח, הצענו את הצעת־הסיכום הבאה, שנדחתה — כמובן — פה אחד:

(1) **הכנסת מגנה את התגובות השליליות הנחפזות של הממשלה ומישרד־החוץ על יוזמת המלך חוסיין, בתגובות אלה הצטרפה ממשלת ישראל למחרחרי־המלחמה שבעולם הערבי, והפגינה מחדש את עמדתה הישלילית הנוקשה כלפי כל יוזמה חדשה במרחב.**

(2) **הכנסת מגנה את ההתעלמות הגמורה של הממשלה ומישרד־החוץ מקיומה ומזכויותיה הלאומיות של האומה הפלסטינית, המקבילה להתעלמות היסודות הקיצוניים באומה הפלסטינית מקיומה ומזכויותיה של האומה הישראלית. הכרת המלך חוסיין באומה הפלסטינית מבליטה מחדש מחדל ישראלי זה.**

(3) **הכנסת קוראת לממשלה להצהיר לאלתר שישראל מוכנה להחזיר את השטחים המוחזקים תמורת שלום וביטחון, וזאת בצורה שתאפשר לתושבי שטחים אלה לקבוע בעצמם, בדרך דמוקרטית חופשית, מה יהיה עתיד המימשל והמישטר בהם.**

(4) **הכנסת קובעת שיש צורך בהקמת מיניסטריון מיוחד, שיהיה מופקד על כל מערכת היחסים בין ישראל והעולם הערבי, ושבו ירוכזו מיטב המומחים לנושאים הקשורים בהשגת השלום בין ישראל ועמי ערב. תיעדר משרד כזה, בראשות שר בכיר, מתווה מיכשול בדרך לתיכנון ולפיתוח יוזמות ישראליות במרחב.**

הוויכוח השנתי על מישרד־החקלאות הוא, בדרך כלל, משעמם. השנה התלהט יותר.

לפני שהגיע תורנו, נאם שמואל תמיר נאום שחצני נגד אנשי הקיבוצים בדרום, שמחו נגד מעשי התנחלות והנישול ברצועת־עזה ובפיתחת־רפיח. קמתי מייד אחריו, והשבתי לו תשובה חריפה:

אורי אבנרי: כאשר התכוננתי לוויכוח זה, היתה לי בחירה בין שני נושאים, ששניהם ממרים בעיני: האחד — הרעלת מימי הכנרת; השני — הרעלת בארות השלום.

החלטתי לייחד את דברי לנושא השני.

התנחלות בלי מתנחלים

כבוד השר הביא לכנסת תוכנית להקמת שבעה יישובים חדשים בשטחים המוחזקים בשנה הקרובה, אחרי הקמתם של 7—8 יישובים בשטחים המוחזקים בשנה שעברה.

בשביל מה, אדוני השר? מהו השיקול המכריע?

האם יש חקלאים, שחסר להם מקום להתיישבות? בדברי השר עצמו נאמר שברוב היישובים החדשים „יש מחסור משווע בכוח־אדם, שמיספר החברים בהם — בקיבוצים כמו במושבים — איננו מגיע למינימום ההכרחי, שאפשר יהיה לקיים את היישובים מבחינה כלכלית וחברתית" — והכוונה ליישובים שבשטחים המוחזקים. **מקומים יישובים ללא מתיישבים: התנחלויות ללא מתנחלים. וכך תנוטש ארץ־ישראל הגדולה וחשלמה, בכנסת ומחוצה לה, אין בכוחה לגיים אפילו מתיישב אחד.**

מתיישבים אין. האם דרושה תוצרת חקלאית? לא! האם היישובים האלה הוקמו לצורך זה? ודאי שלא!

פעולת ההתיישבות של כבוד השר בשטחים המוחזקים מודרכת כל־כולה למטרה אחת — ליצור עובדות מוגמרות, על־מנת לספח שטחים, בניגוד להצהרת ממשלת ישראל, שהיא מוכנה לנהל משא־ומתן על כל השטחים, בלי יוצא מן הכלל.

מי יכול להתייחס ברצינות להצהרה כזו? בעצם פעולת ההתיישבות מכריזה ממשלת ישראל בפני העולם כולו: אני משקרת, אין לי כל כוונה לחזיר את השטחים, שבהם אני מארגנת התנחלות!

שהרי לא הולכים להקים התנחלויות למען מתנחלים שיהיו מחר אזרחי ירדן, או מדינת פלסטין, או סוריה. לא על כך מוציאים את המשאבים העצומים, המבוזבזים על התיישבות זו, משאבים הנגזלים מהמתיישבים במדינה, בשעה ששטחים עצומים עומדים שוממים וריקים בתוך גבולות ישראל; משאבים הנגזלים מבני הארץ המשוועים לשיכון.

שכנים, לא אויבים!

נגד מדיניות זו, אדוני השר, קמו אנשים שאינני מהסס להגדירם כשייכים למחנה האנושי הטוב ביותר במדינה. **המדינה יכולה להתפאר בהתקוממות זו, שאנו עדים לה בזמן האחרון בקרב קיבוצי השומר הצעיר לאורך גבול הדרום, התקוממות המוסרי, והתקוממות השכל הישר.**

מבחינה מוסרית — אנשים אלה, מיטב המתיישבים, מיטב החיילים, מתקוממים נגד מעשים שהם ראו בעיניהם, מעשים של נישול, גירוש, פיצוץ בתים, סתימת בארות.

התקוממות זו **היא המשך ישיר ומפואר לאותה רוח,** שהקימה לנו את המצבה המוסרית ששמה — שיח לוחמים. אותם אנשים עצמם, בני־משקים, חקלאים, חיילי יחידות קרביות, שביטאו את הרוח ההומאנית של מיטב לוחמי צה"ל במלחמת ששת הימים — מתקוממים עכשיו נגד מעשים אלה.

זוהי גם התקוממות של השכל הישר. אני קורא את הדברים שאמרו אנשי־הקיבוצים בפגישה עם אלוף הפיקוד, אריאל שרון, ומזדקר לעין פסוק אחד: „אנו רוצים בשכנים ליד בתינו, ולא באוייבים."

קשה לתאר קביעה יותר פשוטה ויותר הגיונית מזו. בשבילם אין זו שאלה מופשטת, ולא שאלה של מדיניות עליונה. אין זו גם שאלה של מוסר בלבד. זוהי קודם כל שאלה מעשית: אנו גרים בשכנות עם הערבים האלה. והיום הממשלה הופכת אותם, במעשיה, לאוייבים בנפש. **ומבחינה זו בני ניר־עוז וכפר־שיום וכל שרשרת היישובים המפוארים האלה, ממזמים בזעיר אנפין את כל גורלנו בארץ זו. כולנו חיים בשכנות עם העם השני. כולנו מעוניינים בשכנים, ולא באוויבים. כולנו צריכים לחתור קומם נגד מעשים ההופכים שכנים לאוויבים, או המנציחים את איבת האוויבים, במקום לקרב אותם זה־לפנים לשותפים, לשכנים ולידידים.**

אדוני היושב ראש, יש אבסורד מיפלצתי ושחצנות מתייהרת בדברים שמשמעו נגד אנשי קיבוצי השומר הצעיר.

על דיעות אפשר להתווכח. במדינה דמוקרטית, כולנו שווים בזכותנו להביע דיעות. אבל אם אני מתווכח עם דיעותיו של אדם היושב על הספר, יום־יום ולילה־לילה, ודיעותיו שונות מדיעותי, אני אתייחס אליו בכבוד. יש מישקל מוסרי מסויים לקולו.

והנה קמים כאן אנשים ובשחצנות, בהסתה פשיסטית, בסיגנון המתועב הזכור לנו משנות ה־30, הם מדברים על התבוסתנים והבוגדים היושבים על גבול סיני ועזה.

ויקה בהרצליה פיתוח — סמל לפטריוטיזם ישראלי: צריף בקיבוץ מול עזה, מול חאן־יונס, מול רפיח — סמל הבוגדנות ותבוסתנות.

ראינו לא פעם פושטי־רגל פוליטיים, שמנסים לעלות על סוס הפטריוטיזם המוזיל, כדי להציל את עצמם ולהגיע לאיזה יעד עלוב. וכבר אמר הד"ר ג'ונסון בשעתו: „הפטריוטיזם הוא המיפלט האחרון של הנוכל." **זהו פאשיזם במהדורת כיס, פאשיזם הראוי לתיעוב.**

פאשיזם במהדורת כיס

„זהו יום שחור למדינה, יום שחור לכנסת,

יום חג לימין הריאקציוני..."

„חוק סיכסוכי עבודה", שנתקבל סופית בשבוע שעבר, אוסר שביתות בכל הסקטור הממשלתי וחציבורי, בשרותים חיוניים ובלתי־חיוניים כאחד. הוא מאפשר למשרד־העבודה לשלוח מפירי־שביתה למקומות מושבתים, ומטיל על השובתים את החובה לשלם פיצויים עבור הנזקים שנגרמו על־ידי השביתה.

הימין תקף את החוק מפני שהוא לא הספיק לו. אחרי שדוברי הימין נימקו את הסתייגויותיהם, בא תו־רי לייבר את הקו ההפוך, בהסכמתם האילמת, אך הבו־לטת של רבים מאנשי מפלגת־העבודה ומפ"ם שלא יכלו להתנגד בגלוי לחוק:

אורי אבנרי: אני שמח שאני ראשון המסתייגים מצד האופוזיציה הדמוקרטית. אני משמש כאן פה לעש־רות אנוסים מכל חלקי הבית, המתקוממים נגד החוק הזה, אולם פיהם סתום ומצפונם כבול.

דב מיכמן (חרות): מה קרה להם?

אורי אבנרי: אתה יודע את כמוני.

אל־נא תהיה אשליה בלב איש. חוק זה מהווה נקודת־מיפנה בתולדות מדינת ישראל.

זהו יום שחור למדינה, יום שחור לכנסת, יום חג לימין הריאקציוני.

לפני כמה ימים קיבלה הכנסת את חוק הבחירות לרב־נות, שגם הוא היה מיפנה. אותו חוק כונן שילטון תיאוקרטי בתחום היחסים בין דת ומדינה.

החוק הזה מכונן בתחום הכלכלי והסוציא־לי מישטר הידוע כהיסטוריה כמישטר ה„קורי־פורטיבי" של הפאשיזם האיטלקי.

הוא מטיל, למעשה, איסור מוחלט על שביתות, הופך את הממשלה עצמה למפירת־שביתה, ומכונן דיקטטורה ביורוקרטית של שלושה מנגנונים משולבים: הביורוקרטיה הממשלתית, הביורוקרטיה של אירגוני המעבידים והבי־רוקרטיה של אירגוני העובדים. זוהי בדיוק המתכונת של עצמם.

התוצאה הכלכלית של המישטר הזה תהיה בהכרח ירידת רמת־המחייה של השכירים, ושינוי החלוקה של ההכנסה הלאומית לרעתם.

כל סחורה במדינה נתונה למשא־ומתן חופשי, וכל בעל רכוש במדינה חופשי למכור את רכושו ביוקר. רק סחורה אחת ורק רכוש אחד כבולים על־פי חוק: הסחורה והרכוש הקרויים „עבודה".

זוהי פגיעה בחופש האדם ובזכויות האז־רח. החוק הזה הוא אנטי־ליברלי, אנטי־סוצ־יאליסטי, אנטי־דמוקרטי.

ההידרדרות ימינה

גבירתי היושבת ראש, חוק זה הוא חלק מההידרדרות ההיסטורית של החברה הישר־אלית בדור האחרון. הידרדרות מחברה סוצי־יאליסטית, חלוצית, שוחרת שלום וחופש — למדינה ריאקציונית, שוחרת סיפוח, מחפשת חירויות, פוערת פער סוציאלי.

אל ישלה את עצמו איש, גבירתי היושבת ראש, שכאן נעשה רק צעד קטן, המגביל רק את החופש בחלק קטן אחד של המשק הלאומי.

כשם שאין הריון חלקי, גבירתי היושבת ראש, כך אין חופש חלקי. אותם שהביאו את החוק הזה להגבלת החופש בסקטור אחד, בסקטור הממשלתי־הציבורי, יחילו מחר אותם העקרונות על כל שאר חלקי המשק.

אם הימין בוכה היום על כך שעדיין זה כוצעה המהפכה הימנית הזאת בכל המשק — הרי זה בכי זמני בלבד.

מכשיר של כפייה

גבירתי היושבת ראש, הפרכה העיקרית שעליה מבוסס חוק זה היא שהעובדים שותפים לחוזים קולקטיביים המתקבלים בארץ, ועל כן הם קיבלו על עצמם את איסור השביתה. אין לזה שחר.

כשהמזכיר הכללי של ההסתדרות מכריז בעצמו שאין לעובדים השפעה כלשהי על הכיר־וקטיה ההסתדרותית, שהמוסדות העיוניים של ההסתדרות הם זרוע מבצעת של הממשלה ושל צמרת מפלגת העבודה, הרי הכמים המו־סרי של חוק זה מתמוטט כולו.

נאמר כאן שרוצים למנוע מעובדים להפר התחייבויות שהם מקבלים על עצמם באורח חופשי. אבל האמת היא שרוצים למנוע מהעובדים להשתמש בזכויות המבוטלות באמצעות חוזי־עבודה אשר העובדים עצמם אין להם שום חלק ונחלה בהם.

לכן, גבירתי היושבת־ראש, הסתייגותנו העיקרית נועדה להפיך אגדה זו למציאות.

לפי הצעתנו, רק חוזה־עבודה שהעובדים עצמם אישרו אותו ברוב דיעות, יחוב על העובי־דים. רק הוא יגביל את זכויות העובדים לגבי שביתה.

לאמור: „כל הוראה בהסכם קיבוצי, השוללת או המגבי־לה את זכות השביתה, תיכנס לתוקפה לגבי אותם עובדים

כניסו מוסוליני (1938)

רק כאשר אותו העובד יחליט בעצמו, בהצבעה חשאית, בדרך שתיקבע בתק־נות מטעם שר־העבודה ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, על־ידי לפחות שלושה רבעים של ציבור העובדים, עליהם חל או עומד לחול ההסכם הקיבוצי."

מה יכול להיות, גבירתי היושבת ראש, יותר דמוקרטי, יותר הגיוני, יותר מתאים לכוונות המוצהרות — להבדיל מהכוונות האמיתיות — של מציעי הצעת־חוק זו? אם יש חוזה קולקטיבי המגביל את זכות־השביתה והמכונן בוררות־חובה, כי אז יש להביא את החוזה הזה לאישור העובדים.

אם יאשרו אותו העובדים עצמם, הוא יחוק, בצדק, על העובדים. אבל אם העובדים עצמם לא אישרו אותו, ולא נדרשו כלל לאשר אותו, אם התעלמו מרצונם — כי אז כל הגבלת זכוי־יותיהם על־פי חוק היא בלתי־מוסרית, בלתי־דמוקרטית, בלתי־סוציאליסטית, בלתי־לי־ברלית.

כל המערך גולש

אחרי שנימקתי כמה הסתייגויות נוספות (לצמצם את החוק למיקרים של סכנת־חיים, למנוע הטלת קנ־סות על עובדים, וכו') סיכמתי את עמדתנו בנאום נוסף. באותה שעה כבר השתררה בבית אווירה של עלי־צות, אולי בגלל עייפות הח"כים, וידיעתם שכל הדי־בורים לא ישנו דבר לגבי החצעה:

אורי אבנרי: ...אדוני היו"ר, יש בכנסת הזאת כמו בקודמת, הידרדרות מתמדת אל הפילוסופיה של הימין.

אבנרי: זה יום חג לימין ובעוד הימין תוקף בשצף קצף ותובע את הרחבת החוק, דורש ה־שמאל את ביטולו. אבל אבנרי היה אתמול דוברו העיקרי. זהו יום חג לימין — הכריז. במשך עשר השנים האחרונות הולך ונסוג ה־מערך בצעדים איטיים ומתקרב לי־גח"ל ועתה צעד צעד גדול. אל

הדיווח של אהרון גבע כ„דבר"

אני רוצה להפנות את דברי אל ספסלי המערך: אתם לא מרגישים בזה, כי אתם מידרדרים בצעדים קטנים מאד, וכל צעד נראה לכם כדבר קטן.

אבל אם תביטו אחורה, ותראו היכן עמדתם לפני עשר שנים, לפני עשרים שנה — תיווכחו לדעת שהלכתם דרך ארוכה־ארוכה.

אני נזכר בנאומיו של שר־העבודה יוסף אלמוגי לפני שהיה שר־העבודה, כשעוד היה חבר רפ"י. אני זוכר היטב את נאומיו בראשית הכנסת הקודמת. בין עמדתך העקרונית אז, אדוני שר־העבודה, כשהיית באופוזיציה של רפ"י — —

זלמן שובב: אז הוא היה האגף השמאלי של רפ"י, עכשיו הוא האגף הימני של המערך.

אורי אבנרי: אז, כשהיה האגף השמאלי של רפ"י, הוא היה שמאלי לאין שיעור יותר משהוא עכשיו, כשהוא שר־העבודה של מפלגת־העבודה. אפילו אתה, אדוני שר־העבודה, גלשת בשש־שבע שנים אלו מרחק רב!

כל המערך חוקך וגוזל ימינה, בעניינים סוציאליים, כמו בעניינים של דת ומדינה, בעניינים של שיום ומחאה, מיליטר אחרי מיליטר, מבלי להרגיש בכך.

(רעש בספסלי המערך) בכל פעם שמזכירים לכם את זה — אתם מתרגזים ומתקוממים.

מרדכי סורקיס: אבל העולם־הזה בסדר?

אורי אבנרי: כשהעולם־הזה יהיה בשילטון, תהיה לך אפשרות למתוח עליו ביקורת. כיום, למרבה הצער, לא מעשינו שלנו הם הקובעים את זכויות האזרחים.

קריאות: — — —

אורי אבנרי: אפשר להתקומם נגד זה, ולא נעים לשמוע את זה. אבל אני חוזר ואומר לכם: אתם גולשים, ואינכם מרגישים שאתם גולשים. כי הגלישה היא בכל פעם קטנה, עוד החלטה של הכנסת, עוד סעיף של חוק. כל החלטה היא החלטה קטנה, וכל סעיף הוא סעיף קטן. אבל כשאתם רואים את הצטברות מעשיכם בשש־שבע השנים האחרונות — אתם רואים שאתם נמצאים בגלישה מתמדת ימינה.

ימינה, ימינה, ימינה...

הימין יכול להתברך בהישגיו גם בשטח זה, כמו בשטחים אחרים. הוא מושך אתכם אחריו.

מנחם בגין: אפשר לשאול שאלה? אני אבין מה שאתה אומר, אם תסביר לי מה ההבדל בין האגף השמאלי של פועלי־ציון ימין, ובין האגף הימני של פועלי־ציון שמאל.

אורי אבנרי: אם היושב־ראש יתן לי די זמן כדי להשיב על כך — אני מוכן בהחלט להיכנס לדיסרטציה היסטורית על כך.

היו"ר יצחק נבון: זה — במיזנון.

אורי אבנרי: אבל, אדוני חבר־הכנסת בגין, אם מותר לי לפשט את שאלתך ולהעבירה למוש־גים אקטואליים, אנסח אותה כך: „מה ההבדל בין הימין, שאתה מייצג אותו בבית זה, לבין הימין של המערך?" תשובתי היא: אין שום הבדל.

ההבדל היחידי הוא שהימין של המערך יכול לבצע דברים, והימין הקלאסי בבית הזה אינו יכול לבצע מאומה. הוא רק יכול, עלידי מישחק פרלמנטרי, להביא לכך שהימין של המערך, הכוזל את הימין של מפ"ם, יבצע את הדברים שאתם רוצים.

מנחם בגין: מה זה ימין ומה זה שמאל? אני רוצה לומר לך את ההבדל. כשאני הייתי צעיר (ואתה היית ילד) היה מי שהסביר את ההבדל בין הימין והשמאל, פועלי־ציון ימין ו־שמאל. היה מי שהסביר זאת. עכשיו אינך יודע להסביר מה ההבדל בין המערך וגח"ל.

אורי אבנרי: למדתי שאתה היית חבר ה־שומר־הצעיר בימים ההם...

מנחם בגין: עד גיל בר־מצווה.

אורי אבנרי: עד גיל בר־מצווה. בוודאי אתה מצוי בזה יותר ממני. אני אחד המעטים בבית הזה שמעולם לא היה חבר השומר־הצעיר, אבל הייתי חבר הארגון שחבר הכנסת בגין עמד לאחר מכן בראשו.

היו"ר יצחק נבון: חברי הכנסת, הדו־שיח הזה עכשיו ייפסק. כל האלמנטים האוטוביוגרפיים — במיזנון. חבר הכנסת בגין, עם כל הכבוד — אני מבקש להפסיק.

אורי אבנרי: למרות הנימה הקלילה שהתגנבה לוויכוח זה, אדוני היושב־ראש, החוק הזה הוא חוק חמור מאין כמותו. אתם, אנשי המערך, והממשלה של המערך, עולים כאן על דרך שהיא דרכו הקלאסית של הימין בעולם המערבי.

גלוח מהנה עם פנים מחייכות...

פיליפס שם דבר למכונות גלוח חשמליות

פרסום שפי

במדינה

מנגנון

חזרה לשיטות

הישנות הטובות

המודעה בעיתונים נראתה מצחיקה: „לפירסום ארקיי דרושים מייד יוני דוראר.“ היא הכריזה. האמת, מאחורי הצחוק, היתה עגומה למדי.

הכוך מנותק. היה זה ביום ראשון לפני שבועיים, כאשר עובדי משרד הפירסום התל־אביבי ארקיי הוכתעו, כשהגיעו למשרדם ברחוב נחלת־בנימין, לגלות כי שלושת קווי הטלפון שלהם מתים.

דורית כהן, בתו של בעל המשרד, ירדה לרחוב, ביקשה להתקשר לדואר. היא גילתה שגם כל הטלפונים בצד הכביש בו נמצא המשרד היו מנותקים. היא פנתה למירכזה השנייה. שם, הצליחה להתקשר: הקווים באותו צד מתחילים בסיפרה 6, ולא בחמש.

הבטחות, הבטחות. הקול שענה על קריאתה לתיקונים הבטיח שתוך זמן קצר יבואו לתקן את הטלפון. „מקסימום שעתיים־שלוש“. בשעות אחר־הצהריים פנתה דורית כהן למשרדו של אחד מלקוחותיה, התקשרה משם שוב. הטלפוניסטית חזרה והבטיחה לה שהכל בסדר. הטלפון כבר תוקן.

מספרת דורית: „טלפנתי מייד למשרדי — אך הטלפון היה מקולקל. חזרתי לדוראר. שם, חזרו והבטיחו לי, כל פעם, שהכל בסדר ואין לי מה לדאוג. הטלפון כבר מתוקן.

דורית חזרה וניסתה להתקשר למשרדה. היא הצליחה. הקשר פעל, אלא שהיה זה טלפון אחר. גבר זועם שלח אותה לעזאזל. היא ניסתה שנית. שוב טעות במיספר. שלישית. שוב כנ“ל. כל זאת — כשהיא מחייגת כל הזמן את המיספר הנכון.

לא לדאוג. דורית חזרה לחייג לדוראר. לתדהמתה, נשאו מאמציה פרי: סוף־סוף הגיע האיש מהתיקונים.

הטכנאי שבא, החל בודק במרץ — את המרכזיה. כאשר הוסבר לו שהקילקול איננו במרכזיה, הודיע שהוא מתקן רק מרכזיות, ורק לצורך זה בא. לאחר שעה ארוכה של בדיקת המרכזיה, הודיע איש משרד התקשורת שאין מה לדאוג. המרכזיה בסדר גמור.

בשלב זה החליטו אנשי ארקיי להתייאש מנפלאות הטכנולוגיה של משרד התיקשורת, לחזור לשיטות הישנות הטובות, פירסמו את המודעה ליוני־דואר.

למחרת פירסום המודעה, חזרו שלושת הקווים המתים לתיקונם.

השטחים

הנודד על

שתי גדות הירדן

חמישים חודש ישב מחמוד אחמד עדואן בבית־הסוהר. ימים ספורים לפני שיחרורו, נודע לו כי שר־הביטחון החליט לגרשו לירדן, לאחר תום מאסרו.

עדואן, שלא רצה להיות מגורש לירדן, פנה, באמצעות עורכת־הדין הקומוניסטית פליציה לנגר, **בבקשת צו־על־תנאי** נגד שר־הביטחון, שיבוא וינמק מדוע לא יבוטל צו הגירוש.

לא יגורש. עדואן נעצר על־ידי שילטונות הביטחון, שלושה חודשים אחרי מלחמת ששת הימים, כחשוד בהסתננות מירדן. הוא הועמד למישפט, נידון לחמישים חודשי מאסר.

כשתקופת מעצרו הסתיימה, הובא עדואן לגשר דמיה הועבר לצד המזרחי. שם, סירבו שילטונות ירדן לקבלו.

עדואן הוחזר לידי שילטונות הביטחון הישראליים, ואלה החזירוהו לכלא חברון. בכלא חברון דרש עדואן לשחררו, לאפשר לו לשוב למשפחתו שבחברון. מבוקשו לא ניתן לו. כתגובה, פתח בשביתת־רעב, והוכנס לצינוק. כל זה לא הרתיעיל, ולעדואן נודע שינסו לגרשו מחדש.

בתגובה, פנה ללנגר, שהצליחה לקבל בבית־המישפט הגבוה לצדק בירושלים את הצו־על־תנאי המבוקש.

NATIONAL בירושלים:

כתיבה במכונה — חודש!
קורספונדנציה, קצרנות:
פנקסנות (בפיקוח משרד העבודה)
ביה“ס „הפקיד“,
י. פורמן, בצלאל 18.

מרכז עדשות מגע
CONTACT LENS CENTER
„גרוזובסקי — אישון קנס“
תל־אביב, רחוב שניאור 5,
טל. 50220
שעות קבלה 17—9
נשמח לשלוח חוברת הסברה לפי בקשה.

ועדה ממלכתית שהקים נשיא ארצות הברית

הגיעה למסקנה מהפכנית: להתיר עישון חשיש!

התמונה היתה דמיונית ממש: אלפי צעירות מושלהבות התייפחו בהיסטריה, עשרות צלמים הבזיקו, מישמרות שוטרים שמרו על ההמון ההיסטרי.

הסיבה לסערה: שני כוכבי הצמרת של ישראל, אריק איינשטיין ואורי זוהר, הובלו לבית־הסוהר.

אכן, התמונה היתה דמיונית באמת. אולם בתיאוריה לפחות, היא תיתכן בהחלט: כי מאסר הוא אחד העונשים הקבועים בחוק על העבירות שעליהן עומדים כיום שני כוכבי הבידור וחבריהם לדין: שימוש בחשיש והחזקתו.

אם תתממש התמונה הדמיונית או לאו, על עניין זה, יחליט השופט. אולם עצם האפשרות הפנטסטית, מוכיחה עד כמה מתייחסת המדינה ברצינות לעבירה זו.

ללא כל סיבה, קובע עתה דו"ח שהתפרסם השבוע בארצות־הברית. רבבות אזרחים מהוגנים, מסתבר — כוכבים מפורסמים ופקידי בנק, שחקניות קולנוע ועקרות־בית — הופכים לפושעים ללא כל הצדקה, בגלל חוק דרקוני שנחקק על־ידי אנשים שלא ידעו על מה הם מדברים בכלל. לאחר שנה תמימה של עיון ודיון, הגיעו מהברי הדו"ח למסקנה חד־משמעית:

● חלוקת חשיש חינם, בכמויות קטנות, או מכירתו במחיר זעום שלא למטרות רווח — תהיה חוקית.

● החזקת חשיש לשימוש אישי תהיה חוקית. לעומת זאת, חשיש שיימצא במקום פומבי, בכמויות של עד אונקיה — יוחרם, אולם בעליו לא יהיו אשמים בכל עבירה.

● מי שיימצא ברשותו, במקום פומבי, חשיש בכמויות שמעל אונקיה — יהיה צפוי לקנס של מאה דולר.

● על שימוש בחשיש בפומבי — מאה דולר קנס.

● שימוש ברכב או במכונה מסוכנת אחרת תחת השפעת חשיש — דינה עד שנה מאסר או עד אלף דולר קנס או שניהם, בתוספת שלילת הרשיון ל־180 יום.

● בית־המשפט לא יכיר בטיעון של ביצוע עבירה תחת השפעת חשיש, מאחר שהשפעה כזו איננה גורמת לאדם לאבד את שיפוטו ושיקול דעתו.

כיצד הסבירה הוועדה את הסתירה לכאורה בהחלטותיה, לפיהן מותר עישון החשיש בבית, אולם הסחר בו והפצתו — אסורים, למרות שאין כל הוכחות כי הוא גורם נזק, בשימוש אקראי?

צורה קבועה. אכן מכורים לו מבחינה פסיכולוגית, וניתן לקבוע שינויים לרעה בדפוסי התנהגות שלהם.

אי אפשר למות

חשיש אינו גורם להתנהגות תוקפנית או אלימה. אם כבר, הוא גורם להדחקת האלימות. הטענה כי בהשפעת החשיש מבצעים פשעים — לא הוכחה. לא הסם, ולא המשתמש באקראי בו, אינם מהווים, מבחינה זו, סכנה לחברה.

● נהיגה: לא הוכח שהחשיש משפיע לרעה במידה משמעותית על כושר הנהיגה של המשתמש. למרות זאת, קבעה הוועדה כי כל סם פסיכו־אקטיבי משפיע לרעה, במידה מסויימת, על כושר ההגבה והתיאום של המשתמש, ומשום כך מהווה סכנה לבטיחות הנסיעה — גם אם במידה פחותה בהרבה מאלכוהול.

● לא הוכח שהחשיש גרם אפילו למקרה מוות אחד (באר־צות־הברית). בניסויים שנערכו בקופים, הוכח שהכמויות הדרושות למות מחשיש הינן אדירות. הבשימוש במידה — אין החשיש גורם לשום נזק.*

המלצת מחברי הדו"ח: להפוך את השימוש הפרטי בחשיש לחוקי!

אין חשש מחשיש!

שום הוכחות

דו"ח המהפכני לא חובר על־ידי אירגון סטודנטים קיצוני. דו"ח זה הוגש בימים אלה לנשיא ארצות־הברית על־ידי ועדה ממלכתית שהקים הנשיא לחקירת הנושא „שימוש לרעה בסמים בארצות־הברית." רוב חברי הוועדה, שבראשה עמד ריימונד שייפר, לשעבר מושל מדינת פנסילבניה, היו שמרנים ידועים, רחוקים מכל שמץ רדיקליות. למרות זאת, היו אחדות ממסקנותיהם:

● בשימוש רצוף וכבד, החשיש, כמו כל סם אחר, הינו מסוכן. אולם בשימוש הנפוץ — דהיינו, לא יומיומי, אלא באקראי, מדי פעם — לא הוכחה כל סכנה בסם. לא פיזית, ולא פסיכולוגית. כן לא הוכח שהחשיש גורם לתלות פסיכולוגית ומביא את המשתמש החלקי לשימוש יומיומי.

המשתמשים בסם תקופה ממושכת ב־

* הדו"ח התרכז בעיקר בנושא המריחואנה, המופקת, כמו החשיש, מצמח הקאנאבים. ההבדלים בין מריחואנה ו־חשיש אפסיים.

חשיש חוקי

עקבות מסקנות אלה, המליצה הוועדה בפני הנשיא ניכסון:

מסקנה המעשית: אדם המעשן חשיש אינו יכול למות מכך.

● לא הוכח כי החשיש גורם נזקים לוולדים בבטן אימם. למרות זאת, המליצה הוועדה שלא לעשן בעת ההריון, מאחר האפשרות לנזק קיים, אף שלא הוכחה.

● לא הוכח כל נזק למוח, כתוצאה מעישון חשיש. זאת — בניגוד לנזקים הברורים הנגרמים למוח על־ידי אלכוהוליזם.

● לא הוכחו כל השפעות פסיכוטיות על משתמשים באקראי. התנהגות פסיכוטית אצל משתמשים כבדים לא הביאה גם היא לשום מסקנות.

● רובם המכריע של מעשני החשיש אינם מתקדמים לסמים כבדים יותר, אלא נשארים עם חשיש, או עוברים לאלכוהול.

● בני־נוער המתמכרים לשימוש כרוני וכבד של חשיש, מאבדים את דפוסי התנהגות הנורמליים, אינם מסוגלים להשתלב בחברה, ועוברים לרוב לסמים מסוכנים. בארצות־הברית, רק שני אחוז — הצי מיליון מכל אלה שעישנו אי־פעם מריחואנה, הפכו למשתמשים כרוניים, מעשנים מספר פעמים ביום.

אמר יו"ר הוועדה: „איננו רוצים להפוך את הסם הזה לחוקי — רק כדי לגלות, מאוחר יותר, תוצאות שליליות שהתפתחו עם הזמן, כמו בטבק או אלכוהול."

ועוד קבעה הוועדה: „אנו מסכימים פה אחד כי השימוש בסם איננו קו התנהגות רצוי, ומן הראוי היה שהחברה לא תעודד את שימושו. יחד עם זאת, בהשוואה לבעיות חברתיות אחרות, אסור להפוך אזרחים לפושעים בגלל החזקתו או שימושו בפרטיותם. החוק הפלילי הינו מכשיר קיצוני מדי ובלתי מתאים למטרה זו, ואין להשתמש בו."

מתי הביצוע?

דו"ח המהפכני — לא רק בגלל מסקנותיו, שהועלו כבר בהזדמנויות קודמות על־ידי גורמים שונים, אלא בעיקר בגלל הגוף שחיבר אותו — הינו חלק ממהפיכה ענקית וחולפת בימים אלה על־פני העולם המערבי, והמנתצת שרידי תפיסות מימים עברו.

אם לזכור שדו"ח זה פורסם זמן מה לאחר פירסומו של דו"ח אחר, מטעם הא"ם, הממליץ על הפלות מלאכותיות, קובע כי אין בהן כל סכנה, וכי הן עדיפות על הרבה אמצעי מניעה אחרים - אפשר להתחיל להבין את ממדיה של המהפיכה.

מסקנות הוועדה — על בשרה של מדינה אחרת. בפאריס, הודיע ד"ר רוג'ר אגברג, יועצו המיוחד של הנשיא ניכסון לענייני בריאות, כי ארצות־הברית תהיה מוכנה לממן ניסויים בשימוש חוקי במריחואנה בארצות קטנות, בהן ניתן יהיה לשלוט בצורה טובה יותר בתנאי הניסוי, מאשר בארצות־הברית הענקית.

לא לרדוף

אשר יהפוך עישון החשיש לחוקי בארצות־הברית, תהיה זו רק שאלה של זמן עד שזה יקרה גם בישראל.

אלא שבישראל, זה יקרה מן הסתם בצורה האופיינית למישטר הקיים בה כיום: לממשלה לא יהיה העוז לבטל את החוקים נגד עישון החשיש. במקום זה, תקבל משטרת ישראל הוראות פשוט להתעלם מהחוק, לחדול לרדוף מעשני ומחזיקי חשיש — בדיוק כפי שהיא מתעלמת כיום מהפלות מלאכותיות, או מיחסים הומוסקסואלים בין מבוגרים.

על אף הגישה הפסולה הזו, יהיה בכך משום התקדמות גדולה: אלפי ורבבות ישראלים יחדלו לחיות בחשש בגלל שימוש אקראי בחשיש — שימוש שהחוק בין כה לא מפסיק אותו, אלא מורידו למחתרת.

שלא לדבר כבר על כך שהמשטרה תוכל להפנות כוח־אדם וזמן כה יקרים לנושאים קצת יותר רציניים.

במדינה

משפט

מכשירי טלוויזיה

לבר־מיננים

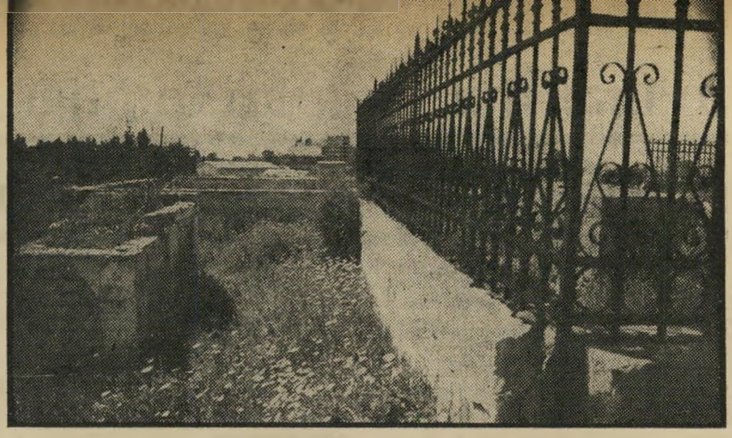
לא רק סופרי הרפתקאות מגלים אוצרות בבתי־קברות שוממים, גם מישטרת־ישראל מוכשרת לכך. בפשיטה רבתי ש־ערכו בלשי המדור־המרכזי בין מצבות בית־הקברות הערבי הישן שבשייך־מוניס, העלו מטמון נדיר: עשרות טלוויזיות, מסרטות, מיקסרים ושאר דברים טובים חשמליים. משאית־מישטרתית הועמסה עד אפס מקום כדי לפנות את שלל הגילוי.

למרבית הפלא סיפרו הבלשים כי לא הגיעו למקום עקב יום־השנה למותו של אחד הבר־מיננים, כי אם בעקבות מידע־סודי. בהמשכו של הסודי הזה ירדו בלשי המדור על ווילה מפוארת בקריית־מטלון. בעליה החוקי של הווילה המדוברת, דוד פרץ בן ה־28, ניסה תחילה להראות ל־בלשים באזרחית את הצד התמים יותר של אופיו. אך גילוי זריז של סחורות גנובות בשווי של כ־15,000 ל״י, שרבצו בביתו, העלה מייד את פרץ האחר. „את כל זה קניתי מבן אחי, אברהם פרץ,״ פתח וציין. „אני לא יודע מכלום על זה.״

„נאצי מסריח.״ לאחר שבעה ימי מעצר הובא הקונה התמים לפני השופט. התובע המשטרתי ביקש להאריך את מעצרו ב־15 ימים נוספים. „גילינו כי הנאשם שימש מרכז לעוד הרבה סחורות גנובות ופורצים רבים קשורים אליו בעסקי מיקח־ומימכר,״ דיווח התובע.

מי שלא הוסתעו, ממעצרו של דוד פרץ היו שכניו בקריית־מטלון. „מאיפה היה לו כסף לקנות את הווילה הזאת?״ שאלו איש את שכנו. „איך משיג הבן־אדם חצי מיליון לירות רק בשביל דירה, כשהוא מוציא את הפרנסה שלו מתחנה עלובה לתיקוני פנצ׳רים.״

לאחר שהשופט האריך את מעצרו של פרץ ב־15 ימים נוספים, פרצה באולם שערורייה זוטא. בני משפחת הנאשם התנפלו בצעקות זעם על התובע המשטרתי בכנותם אותו „נאצי מסריח״. סילוקם של בני משפחת־פרץ מאולם בית־המשפט לא סוגר את הפרשה עדיין. המשטרה מבטיחה כי התפתחויות ומעצרים נוספים צפויים בעקבות בעל־הווילה.

בית־קברות ערבי בשייך־מוניס
שלל רבבות בין המצבות

מיעוטים

בדווים רועים

בין מגרדי־שחקים

שיטותיה של עיריית־חולון לפתרון בעיותיה קיבלו לאחרונה גוון עכור במקצת. האם מישלוח מכתב רישמי למשרד ממשלתי, מכתב שהטיעון היסודי בו הוא כוזב, הינו חלק מן הפעילות המוניציפלית המקובלת בחולון? וכל זאת בגלל כמה בדווים שהעיריה יוצאת מעורה כדי להיפטר מהם.

מרחוק נראה המקום כנווה־ירק בים של בטון. אדמה שגישמי החורף כיסוה ירוק, כבשים שופעי צמר לועסים באיטיות שלווה את מעטה הירק, פה ושם אוהל מתוח, רחב נשען על כלונסאות. אוהל בדווי. מסביב הרבה שיכונים רבועים מצמיחי אנטנות טלוויזיה ודודי־שמש. כבישים רחבים סלולי אספלט שחור, הרבה בטון.

תינוקות באשפה. לא. אין זו בירת הנגב. זהו קצה הדרומי של חולון, מקום הידוע כשכונת־מולדת. ככל שמתקרבים אל הפלא הירוק הנטוע בלב הבטון הולכת תחושת היופי הפאסטוראלי ונעלמת. ריחות סירחון עזים מקדמים את הבא כבר ממרחק ניכר. בין האוהלים על המשטחים

(המשך בעמוד 46)

זוג צעיר!
נתניה מציעה לכם התחלה מסעירה

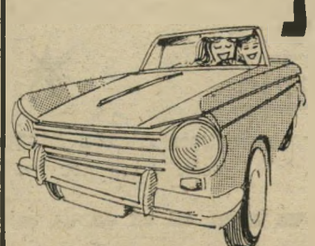
שבוע של דבש עם מכונית צמודה ואוירה בינלאומית

7 ימים במלון ומכונית צמודה ללא הגבלת ק״מ

במחיר ללא תקדים — החל מ-698 ל״י לזוג.

המחיר כולל לינה, ארוחת בוקר, מיסים ומכונית צמודה בתנאי השכרה מקובלים. המחיר לחודשי האביב בלבד, להוציא חגים.

פרטים והרשמה: „שרתורס״, נתניה, טל. 22253-053, ת.ד. 1002 נתניה, ואצל סוכני הנסיעות. פרטים גם בלשכת המודיעין לתיירים בנתניה, טל. 27286-053.

ועדת התיירות-נתניה

תערוכת כלבים בין־לאומית

* **תצוגה מיוחדת של כלבים מכל הגזעים.**
* **מופע שטרם נראה כמותו של כלבי משטרה, צבא וחובבים.**
* **תחרות ושיפוט בין הכלבים המצטיינים.**

תל-אביב, גני התערוכה
יום ראשון, ג׳ דחוה״מ פסח
2.4.72
משעה 9.00 ועד 16.00.

איזה מין אדם אני?
גרפולוג מומחה מנתח את אישיותך לפי כתב־ידך ומייעץ בענייני מקצוע, נישואין וקונפליקטים בחיים. שלח 10 שורות לת.ד. 4133, ירושלים.

ביטוח שנתי לטלוויזיה
—.30 ל״י
כולל מנורת המסך, כולל מיסים
ס י ג נ ל
אלקטרוניקה
רח׳ החשמל 4, תל־אביב,
טל. 625459, 615362

רחל מוחלת על כל העולם

יפה ירקוני מועמדת למלכת היופי

תמיד טענתי ש**יפה ירקוני**, כמו ש־היא אמא לשלוש בנות מבוגרות, יכולה להתחרות בהצלחה בכל היפהפיות השוט־פות שלנו, שיבולן מתחדש מדי שנה. ה־שבוע, מסתבר, שזה כימעט קרה.

מה קרה? קרה שאיזה ליצן שלח את שמה של יפה למערכת **לאשה**, המליץ עליה. במערכת, הגיעה ההמלצה לידיה של איזו מזכירה שלא יודעת חוכמות. ה־תוצאה — השבוע קיבלה יפה את המיכתב הבא:

„לכבוד גברת יפה ירקוני.

„ג.נ.,

„אנו שמחים להודיעך כי המליצו עלייך בפנינו כעל מועמדת לתחרויות מלכת־ה־יופי, נערת־ישראל, ונערת היופי־עשרה.

יפה

„נכיר לך תודה באם תואילי להופיע לראיון בפני הוועדה הממיינת שלנו ש־תיקבע את המועמדות הסופיות לתחרות, ביום ב', 27.3.72, בשעה 4.30—5 בערב.

„הינך מתבקשת להביא בגד־ים ותמו־נה.

„בברכה, מערכת „לאשה",

„מטה פסטיבל היופי."

יפה המופתעת הרימה את הטלפון לעורך **לאשה**, **דויד קרסיק**, הודתה לו על ה־כבוד הרב, התעניינה אם היא לא מבו־גרת במיקצת — ביחוד בשביל תחרות נערת היופי־עשרה.

קרסיק נהנה מהבדיחה לא פחות ממנה. אבל כשסיים את השיחה, יצא מחדרו כ־נמר טורף, כשהוא מנסה לאתר את המז־כירה המוצלחת.

לדעתי, אין לו מה לכעוס עליה. אם כבר, צריך לכעוס על יפה, על שהיא לא נענתה להזמנה.

אתם יכולים לתאר לעצמכם את הסצי־נה, כשהיא היתה מופיעה שם, עם המיכ־תב ביד אחת, ובגד־ים ותמונה, כמבוקש, ביד שנייה?

מגיפה בהסתדרות

אני מקווה ש־יצחק בן־אהרון, ה־מזכ"ל הסוער, לא נדבק מעמיתה ותי־קה שלו, ולא יזד־זע למישמע דברי — אבל מה שמתרחש בממלכתו, בזמן ה־אחרון, זו ממש פגיעה ברכיה המקו־דשים של תנועת העבודה.

המתרחש: מגיפה מדאיגת־ממדים של גירושין בגלל מזכירות.

חללי המגיפה האחרונים נפלו למיש־כב בצמרת חברה הסתדרותית מפורס־מת. כלומר, הם לא נפלו למישכב שם. שם הם רק נדבקו במגיפה.

הקורבן הראשון היה **כלכלן בכיר**, שעזב את הבית לפני חצי שנה, עבר ל־גור עם המזכירה שלו. קורבן זה, בינ־תיים, הוא היחיד שהצליח להחלים: ב־ימים אלה, כנראה בהשפעת החירות, הוא השתחרר מחיידקי המגיפה, הצליח לגמור את הרומן וחזר הביתה. עוד לא ברור אם האשה אכן קיבלה אותו בחז־רה, או ששיבתו היא דה־פאקטו בלבד. ימים יגידו.

הקורבן השני הוא **מהנדס בכיר**, מצמרת החברה. גם הוא הכיר את מז־כירתו במיפעל. אצלו, התפתח הרומן עם וריאציה: לאחר שהגיש בקשה ל־גירושין, החלה אשתו מפעילה עליו לחץ באמצעות המיפעל, לוותר על המזכירה. התוצאה: הגבר עזב את החברה, עבר למיפעל פרטי. עם המזכירה כמובן.

הקורבן השלישי הוא **אחד המנה־לים הבכירים** בחברה, שהיה בבחי־רות האחרונות מפעיליו הבולטים של המערך. גם הוא עם המזכירה, וגם הוא מתגרש מאשתו.

כל אחד מהקורבנות הוא בעל מש־פחה סולידי, עם ילדים מבוגרים — חל־קם כבר משרתים בצבא, וחלקם אפילו גמרו לשרת. מה שלא מפריע לאבות ל־חדש נעוריהם כקדם.

ההפתעה הגדולה שלי היו **שלוש הנשים** דווקא. כולן כאלה עקרות־בית חרוצות, ששירתו את בעליהן כל השנים באמונה, ועבדו — שלושתן בעלות מיק־צוע אקדמאי — ופירנסו את הבעלים, בימים הרזים ההם כשהבעלים היו ב־תחילת הדרך.

עכשיו, כשהמכה נפלה, והגירושין הפ־כו לעובדת־חיים שאין כנראה מנוס מ־מנה — הגיבו הנשים כמו גברים: שלוש־תן הפכו, בחודשים האחרונים, לשיא האלגנטיות והטיפוח. כל אחת הורידה עשרה קילו לפחות. ממש שפתיים יישקו.

מה שלא פותר כמובן את בעיית ה־פגיעה בערכי תורת העבודה.

האחרונה של ג'וקי ארקין

החדשה האחרונה מג'וקי **ארקין** — כלומר, ש ל ג'וקי ארקין — היא **להדי החיכה** דרום־אפריקאית. בשבוע ש־עבר, הביא אותה ג'וקי אל אמו, נשבע שזאת האחרונה שלו, ושהוא עומד לעשות אותה לאשתו. השנייה, אם אינכם זוכ־רים.

מה שמעלה, מצידי, את השאלה הנאי־בית: לשם מה, אם כך, כל ההשקעות שהוא השקיע בצה"ל?

אתם מתארים לכם ודאי, שהעובדה כי בזמן האחרון לא סיפרתי לכם שום דבר עליו, פירושו היה שלא היה מה לספר. דהיינו, ג'וקי המשיך, בשיגרתיות שהפכה

ג'וקי

כבר תופעת־טבע, לצאת עם חתיכה אח־רי חתיכה אחרי חתיכה. נו, אז מה.

אלא מאי? מאז שהוא החל לביים לה־קות צבאיות — זוכרים את הסקנדל כש־זרקו אותו מלהקת השריון, בגלל שהוא יצא עם כל בנות הלהקה? (אסור להתעסק עם חתיכות? העולם הזה 1773) — מאז, אם כן, הוא השקיע את מעייניו רק בבנות הלהקות — שהן חתיכות רציניות לכל הדיעות. דוגמה לאחרונות בשרשרת: יפהפייה בשם **אלים**, מלהקת השריון ב־כל זאת. **עופרה זינגר**, מאותה להקה. **רותי נבון**, מלהקת פיקוד הדרכה.

אלא שמכל ההשקעה הזו לא ייצא כנראה כלום, אם להאמין לגבר, וצה"ל יישאר קרח.

טוב, אחרי הכל, כל אחד תורם לקליטת העלייה כפי יכולתו.

דליה לביא - שוב עם מנחם גפן

הסיבוב האחרון, כפי שאתם זוכרים, היה ש**דליה לביא** נפרדה מ**מנחם גפן**, הת־חברה במקום זה עם האמרגן הסקוטי ה־צעיר שלה, **ברן קולין**, גילתה אז כי מצאה את האהבה האמיתית.

כך, לפחות, לפי כל עיתוני אירופה, ובייחוד גרמניה, שם הפכה דליה לסנסציה הגדולה ביותר מאז **מרלן דיטריך** ו**אס־תר עופרים**. הצלחת תקליטיה והופעו־תיה שם הן ממש מדהימות.

והצלחות כידוע, הולכות, לפחות בחו"ל, יחד עם כסף. דליה נהייתה בחורה עשי־רה מאוד מאוד, בזמן האחרון. אפילו ביחס למה שהיה לה קודם, וגם זה לא היה מעט.

לאקס שלה, מנחם, הלך קצת פחות. לאחר התערוכה המוצלחת שלו בלונדון, שבפתיחתה המוצלחת השתתפה דליה באור־פן אישי, היה ההמשך פחות מהדהד. התע־רוכה שערך בלוס־אנג'לס, למשל, היתה בפירוש משביעת־רצון פחות מזו של לונדון.

אך לא מנחם הוא הבחור שיתייאש. בזמן האחרון, חזר מנחם ונראה צמוד שוב אל דליה. באשר היא — הוא. ובאשר הוא — היא.

ומנחם, עליכם לדעת, הוא בחור שיודע להיות מקסים, כשהוא רוצה. הוא אמנם בחור קר־רוח ומחשב מעשיו בדקדקנות, אבל יודע להיות סימפטי בהחלט, כשהוא רוצה.

כרגע, אם כן, אינני יכולה להתאפק מלצפות לתערוכה הבאה שלו.

אני בטוחה שהיא תהיה שוב פעם, הצ־לחה מהדהדת.

סליחה - לא מתגרשים

די, אני מרימה ידיים. פשוט אי־אפשר לסמוך יותר על הבני־אדם. הפשלות שהם עושים — זה מתחיל פשוט להיות לא רציני.

בשבוע שעבר, אלה היו דייל אל־על ואיש־העסקים **אבי אברמוביץ** ואשתו **מלכה**, שעשו סיבוב של 180 מעלות, החליטו פתאום לא להתגרש. השבוע, אלה הצמד — המוסיקלי והמשפחתי — **אילקה ואביבה רווה**.

זה היה בדיוק לפני חצי שנה בערך, כשאילקה פגש בארצות־הברית, לשם הוא נסע לשורת הופעות מטעם הבונדס, ילידה בשם **סוזאן** (העולם הזה 1769). הילידה לא היתה כבר ילדה — בת 37, למען הדיוק — אולם הרומן ביניהם התלקח פול־גז. בלהט־נעורים, סחף אותה אילקה (51) לארץ, והדיבורים על חתונה החלו פורחים.

בדרך הטבע, התקדמו גם השיחות בדבר גירושין בינו ובין אשת־חיקו. התקדמו בהחלט, מאחר שאל לכם לקבל את הרושם המוטעה שאביבה היתה קורבן אומלל, שנותרה בודדה בוכיה בבית. לא בוכיה ולא בבית.

לאביבה היה הרומן שלה, ומאחר שהוא הקביל בהחלט לרומן של בעלה, הגיעו השניים לידי הבנה ידידותית. הם נשארו החברים הכי טובים, המשיכו אפילו לגור יחד בבית, והתכוננו להתגרש, להתחתן מחדש.

ופתאום — שוד ושבר. בימים אלה הסתיימו שני הרומנים שלהם — ביחד. שניהם חזרו איש, כמו שאומרים, לזרועות רעותו. וגם חזרו בהם מתוכניות הגירושין.

כמו שאמרתי: לא רציניים הבני־אדם. אני מקווה רק שזו לא החלטתם הסופית.

אילקה ואביבה

(המשך מעמוד 44)

שנראו ירוקים כל כך נראות ערימות פסולת. בתוך שאריות מזון נרקב מתרוצצים תינוקות יחפי־רגליים וערומים כמעט. כמה כלבים שלודים לוקחים חלק בחינגת התינוקות ונוברים עימם בערימות האשפה. ילד כבן שבע ניצב בפתח אוהל בוהה במתרחש ומטיל מימיו בשיעמום.

זהו מאהל השבט הבדווי אבו־מעוד ואל־הזייל. גברי השבט, שהרחיק נדוד עד חולון העיר, אינם עתה. הם יצאו למירעה או למיפעל המתכת שבאיזור התעשיה של חולון. בתוך אחד האוהלים הגדולים שוכב זקן חולה, לצידו בנו המטפל בו. מכל הגברים נותרו רק הם במחנה.

מטבח — באדמה. אשה נכנסת לאוהל. לבושה שחור בלוי ומטולא. לראשה פתאום המישטרה בארבע וחצי לפנות בוקר הרימה אוהלים של שתי משפחות על משאיות וסילקה את המשפחות מכאן."

איברהים זהיר בדבריו. הוא אינו רוצה לתת לאיש עילה לסלק גם אותו. "אני לא מאשים את המישטרה," הוא מדגיש, "אני יודע שהם עושים רק מה שצריך לעשות." אביו הזקן שוכב לצידו, כששמי־כה דקה מפרידה בינו לבין האדמה. מקול נשימתו החורקת קל לדעת כי הזקן חולה קצרת. הבן מוגז עוד תה.

מוכרחים לחיות. "מאז לפני ארבעה חודשים, המישטרה באה להנה לעתים קרובות. אנחנו תמיד מקבלים אותם יפה. שמים קפה, מראים תעודות־זהות שלנו והם עוזבים אותנו בשקט. לחולון אנחנו לא הולכים. בשביל מה? עוצרים אותנו שמה כל רגע ובודקים אותנו. יותר טוב להישאר במחנה."

האשה בבלואים נכנסת שוב. היא מתכו־פפת ומנסה להשליט קצת נקיון בעזובת האוהל. מאמציה רק מדגישים את גודל הזוהמה. "באנו לכאן מהנגב," ממשיך איברהים בסיפור קורות השבט, "לא היה לנו שם מספיק אוכל לכבשים. היינו מוכרחים לחפש מקום חדש, אם לא הכב־שים היו מתים לנו. אני יודע שיש חוק שאסור לנו לצאת מחוץ למקומות שהמדינה נתנה לנו. אבל מה אפשר לעשות אנחנו מוכרחים לחיות."

הם רגילים לזיכלוך. בחדר גדול ומואר הנמצא בתוך בית־העיריה המודרני של חולון יושב הדובר מרדכי אינהורן, מז־כירתו בחדר השני אף היא מגישה תה. הוא אמנם מגיע בכוסות נקיות, אך חיוך־רונו הדלוח, תוצר השקית, רחוק מאוד מטעמו החריף־מתוק של התה הבדווי.

"השבטים הבדווים הופיעו בסביבות חולון בשנת 1968. ישנן במקום כ־30 משפחות המונות 300 איש." הדובר מציג מכתב של העיריה, בו נאמר כי הבדווים בשכונת מולדת מהווים מיטרד תמור, שכן הם רועים את עדריהם בגינות־נוי ובגנים־ציבוריים. אי לכך מתבקשת לישכת היועץ לעניינים ערביים לפעול לפיניוים המיידי מן המקום.

מסביר הדובר את המכתב: "הם לא רועים שום עדרים בגינות־ציבוריות." הוא אומר, "פשוט רצינו לזרז את עניין פי־נויים. כתבנו את המכתב ביתר חריפות כדי לזרז את הסחבת שם במשרדי הממ־שלה."

הדובר יודע כי הבדווים בחולון חיים בשפל המדרגה. "אבל זה לא מעניינני. המגמה שלנו היא לא לשפר את תנאי חייהם כי אם לפנות אותם מכאן במהירות האפשרית," הוא קובע. "חוץ מזה," מוסיף דובר עיריית־חולון, "הם הרי רגילים לחיות בתנאים כאלה."

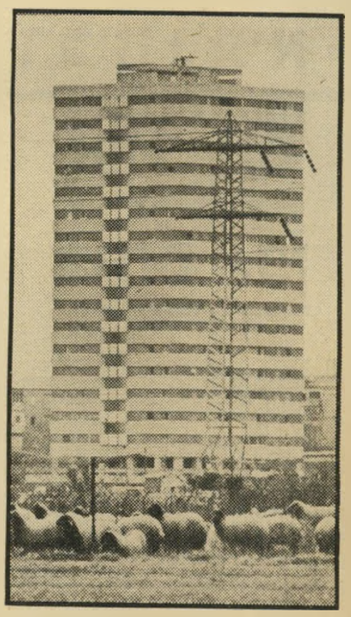
לדובר עיריית־חולון עמדה לפחות כנותו בעניין. רב־פקד עמוס אריכא, דובר מישי־טרת מחוז תל־אביב לא היה גלוי־לב כל־כך. הוא סירב בפשטות לענות על כל שאלה הנוגעת לעניין הבדווים בחולון. הוא לא רצה לומר למה סילקו השוטרים משפחות מן האיזור ולאן, ואף לא מדוע מטרידים חיפושי שוטרים את מאהלי־הבדווים בכל שעות היממה.

פיסת־בד לבן שאת קצה היא אוחזת בפיה לבל תישמט. במרכז האוהל בור חפור באדמה. האשה מדליקה בבור מדורה ומעמידה עליה קומקום מפויח. כל כלי המטבח המשוכלל הזה מסתכמים בעוד פינג'אן, סיר קטן ומיספר כוסות.

התה רותח, איברהים *, בן הזקן החולה מתחיל בטקס המזיגה. הוא שופך מעט תה לכוס אחת ומעביר את המעט מכוס לכוס. מן האחרונה הוא שופך את התה לריצפת האוהל.

מישטרה לפנות בוקר. לאחר הכוס הראשונה מתחיל איברהים לדבר. "הגענו לפה לפני ארבע שנים. נכנסנו בכמה צריפים שאף אחד לא יושב בהם ואנחנו משלמים בשבילם לעיריה. אף פעם לא הפרענו לאף אחד ואף אחד לא הפריע לנו. לפני ארבעה חודשים באה לפה

* השם מוסווה.

הכבשים לרגלי הרכי־קומות
הכבשים בגינות —

ידים בדווים בנוף של חולון
— היו בלוף

זוכרים את אליס

1959 חתיכת התקופה בבגד־ים נועז במוקד החתיכות של אז — בבריכת־גורדון התל־אביבית.

1963 אליס נשארה אותה אליס, אבל בגד־הים הוסף נועז יותר. חיטוביה המושלמים של הנערה היפה משכו כבר אז עין כל.

קראו לה אליס בונפילד, והיא היתה קטנה ומשגעת. הדיזנגוף היה עוצר את נשימתו כשהיא היתה עוברת, ומוציא אותה בשריקה למראה אחוריה החטו־בים. בדיוק כמו פועלי הבניין, בשיר ההוא. היא יצאה עם כולם, הכירה את כולם, וכולם אהבו אותה, בתקופה זו או אחרת. עד שבא אדי קלברט וחצוצ־רת־חזהב שלו, והשניים לקחו איתם את אליס הקטנה לארץ־הפלאות.

השבוע, לאחר היעדרות של למעלה משבע שנים, חזרה אלינו אליסה בונד (31), מי שהיתה פעם אליס בונפילד הקטנה. היא עדיין קטנה. עדיין נו־שאת אותו אפון סולד ועיניים מקסי־מות. אך מה ששבע השנים הוסיפו לה! — נשיות רכה לגיזרתה המיני־אטורית — בעיקר בחזה — הרבה אמי־תות חיים חשובות, המסתתרות מתחת לתסירוקתה המטופחת.

אליס הגיעה ארצה מהוליווד לחופ־שה של חודש, והיא מתגוררת במלון שרתון בתל־אביב. בראיון להעולם הזה שהעניקה השחקנית ההוליוודית, סיפ־רה על עצמה ועל שבע השנים הטובות:

ה התגרשתי מאדי לפני חמש שנים ונסעתי להוליווד. זה לא היה קל לטפס למעלה. כמה שנים טובות רצתי יום־יום לראיונות, לפגישות עם במאים, עשיתי איזה מיליון מיבחני־בד. שרתי, רקדתי, קפצתי, מה לא עשיתי. רק שידעו שאני קיימת.

מוכרחים להתמיד בלי סוף. לדאוג להיות תמיד יפה. אף פעם לא לוותר, לא להיכנע. הרבה מתייאשות ומוותרות. הן מתחתנות ויוצאות מן המשחק. אני ידעתי שאסור לי להפסיק. לא יכולתי להרשות לעצמי להפסיד אחרי שעזבתי את הבית. הייתי מוכרחה לחזור לכאן מנצחת.

„אני אוהבת גברים"

ה דבר שאני הכי שונאת זה כשלונות. אני לא מסוגלת אפילו להודות שנכ־

אשת העולם אליסה בונד ליד שולחן־הקבלה במלון שרתון התל־אביבי. הנערה רודפת החלומות שעזבה את הארץ לפני שבע שנים חזרה עתה כאשה בשלה ומפוכחת היודעת היטב את רצונה בשבילי החיים.

הקטנה מרחוב דיזנגוף? עכשיו היא

מים בונד מהוליווד

שלתי. בגלל זה אני יודעת טוב מאוד מתי אפסיק עם המישחק והזוהר. ביום שאני ארגיש שעם הפרצוף הזה אני לא מוכנה לקום בבוקר ולצאת לרחוב, אפסיק. לא אסחוב את זה.

לוקח לי שעתיים כל בוקר רק לסדר את השיער לקראת היום. אופנה לא קובעת

1965 גוגנהיים, נסיך האופנה האיטלקי, מנשק את ידה של „חביבת־הקהל", תואר בו זכתה הנערה אליס בונפילד בתחרות־יופי.

אצלי כלום. אני הולכת תמיד רק עם מה שיפה לי, מידי למשל, לא לבשתי בחיים שלי. זה לא בשביל קטנות, המידי הזה, מה שבאמת הולך עלי טוב זה מיני. יש לי רגליים טובות.

אחרי שהייתי שנתיים בהוליווד והיכרתי המון אנשים, התחתנתי עם הילאי ביאה. הוא היה שחקן מתחיל בלי גרוש על הנשמה. חשבתי אז שאני מאוהבת מעל הראש. היום אני יודעת שיותר מאהבה חיפשתי בית. אבל זה לא הלך. אי־אפשר להכריח אנשים לאהוב. אם זה לא בא, אז זה לא בא. וכשזה איננו ונשואים, אז זה רע מאוד. התגרשתי ממנו לפני תשעה חודשים, אבל נשארנו ידידים מצויינים.

אני אוהבת חברה, יש לי המון ידידים בהוליווד. קירק דוגלאס, ראש־העיר של לוס־אנג'לס ואשתו. אני גם חברה באירגון הערים־אחיות אילת ולוס־אנג'לס. כמובן שאני יוצאת עם גברים. אני אוהבת חברת גברים ונהנית איתם. אבל רומנים רציניים אין לי עכשיו בכלל.

„לא אבוא לישראל"

1966 הבעל הראשון אדי קל־ברט, בעל חצוצרת־הזהב. הוא האמין בכישרונותיה, נשא אותה לאשה ורצה לעשותה לכוכבת מפורסמת.

ונפילה עוד יותר גדולה למטה כמו אצל כל הכוכבניות. אני עליתי לאט, אף פעם לא הייתי כוכבת זוהרת, פצצת־פירסומת, אבל במקום שאני נמצאת בו עכשיו אני מתכוננת להישאר כל זמן שיתחשק לי, וכל זמן שאני נהנית מזה.

קשה מאוד לחיות בהוליווד, אבל גם בזה הצלחתי. זאת עיר של חיים משוגעים ואנשים מטורפים. אנשים עושים שם הכל בשביל לצאת מהשיעמום. אורגיות ומה לא. אבל אני מחוץ לזה. התבגרתי כבר מכל השטויות הריקות האלה.

חלום הוליוודי? איזה חלום. בשבילי הוליווד אף פעם לא היתה חלום. בשבילי היא היתה עבודה, ועבודה קשה. לקום

המפיק הם שטות גמורה. המפיקים משקיעים כל־כך הרבה מיליונים בביזנס הזה שהם לא יתנו לאיזה מיספרית קטנה לקלקל להם את ההצגה. וחוץ מזה יש שם חתיכות כמו זבל, באמת שלא צריך להתאמץ במיוחד, או להבטיח הבטחות גדולות בשביל להשיג שם את זה.

כיום אני עומדת חזק על שתי הרגליים שלי. אני שמחה שהצלחתי להתקיים במקצוע שעליו תמיד חלמתי. אני מופיעה בסרטים, בתפקידים בטלוויזיה, לא מת־בטלת רגע. בתור חברה באיגוד־השחקנים מגיע לי היום לקבל מינימום 150 דולר ליום, ואני מקבלת יותר. יש לי את הבית שלי, את המכונית שלי, את החיים שלי.

אצלי זה לא היתה קפיצה גדולה למעלה

התאווה לחיים כמו בתפוח כך נוגסת אליס בונפילד בחיים. היא אוהבת גברים, היא אוהבת לרקוד, היא אוהבת לאכול ולבלות. „השגתי את כל מה שרציתי," היא אומרת, „ואני לא מתכוננת לוותר."

לא, אני מצטערת, אבל אני לא אהיה כנה אם אגיד שאני רוצה לחזור לישראל. אני כבר לא ילדה בת 18. בניתי לי במשך שבע שנים קן ועמדה שאני לא בקלות מתכוננת לוותר עליהם. אני לא אבוא היום לישראל ואתחיל הכל מהתחלה. להתחנן לחתיכת עבודה. לשבת בכסית או איפה זה היום ולחכות לצ'אנס מהשמים. זה שאני ישראלית זה טוב בשביל לתת מפעם לפעם איזה נאום ציונות בשביל הבונדס בלוס־אנג'לס. פה בארץ זה לא יעזור לי בכלום.

1968 בתקופת שהותה בארץ - לצורכי הסרטת „טוביה החולב". כאן בריקוד סוער עם השחקן הגרמני בסרט — רוברט הופמן.

1972 הגברת בונד, בת ה־31 כיום, בארץ, ברחוב דיזנגוף, הרחוב שלפני 7 שנים היתה מלכתו.

כל בוקר ולעבוד כמו בכל מקום אחר בעולם. אין חוכמות בזה. בגלל זה גם לא התאכזבתי מהוליווד אף פעם. קיבלתי שם בדיוק את מה שרציתי: כסף, עבודה וסיפוק. מחלומות לא מקבלים אף אחד משלושת אלה.

כל הסיפורים האלה שבהוליווד נכנסים למסך־הקולנוע דרך המיטה של

העולם הזה

פרחי פסח